ꝙ corpus mobile est subm in scia naturali quibus in p
te consentit Aui.pmo sue sufficientie.ca.2.qui dixit cor
pus mobile vel sensibile esse in ea subm.pro eodez eni
accipit mobile ꝛ sensibile.inquit.n.ipse ꝙ subm est cor
pus sensibile ſm ꝙ subiacet mutationi. Albertus ma-
gnus et ꝛ Egidius romanus in expōne libri physico
rū Ari.eis in parte ꝯsentiunt.dico etiā i pte:qꝛ non eo-
dem modo accipiunt mãle subiecti:ꝫ in formali ꝯueni
ant.intelligunt enim hi viri per corpuſ cōpositū ex mā
Cō.63. ꝛ forma substantiali: sed Cōmentator non.nam ſꝫ ipꝫ
ꝛ.79. celū est corpus mobile:nō tñ est cōpositū ex mā ꝛ for-
Cō.20. ma:vt in multis locis ponit.pmo.s.physicoꝝ.pmo celi
94.95. 8.meta. ꝛ in libello de substantia orbis per totū.intelli
Cō.12. git ergo ipse per corpus subam subiectā trine dimen-
Com.3. sioni.vnde si Cōmētator dicit aliqñ res sensibiles esse
Com.p. subiectū in scia naturali:vt in prologo physicorum aut
naturā:vt.2.physicoꝝ.aut ens mobile: vt.4. meta.vbi
ingt sic. ꝛ silr scie naturales considerant de quadā pte
entis.s.de ente mobili ꝛc.per oia ista intelligit Cōmen
Com.5. tator substantiā mobilē.i.subiectam trine dimensioni.
hoc dictū declarat.primo auctoritate Auerrois.12.me
ta.vbi sic inquit. Si igitur aliquis dixerit: qd dictū est
in logica:ꝙ nulla facultas hꝫ probare sua principia:ꝫ
2. subiectum scientie naturalis est corpus mobile.hec il-
le formaliter. ¶ Secundo arguitur ratione sic.illd est
subiectum in aliqua scia:cui competunt oēs ꝯditiones
requisite ad ipsum: ꝛ loquor de subiecto attributionis.
vnde non curo hic de subiecto distinguere:cum illa di-
stinctio sit prius nota:sed corpus mobile est tale.ergo.
ꝯña nota cum maiori.circa minorem sic procedam.p-
mo recitabo pōnes illorum.q insufficienter assignaue-
runt cōditiones subiecti.Scdo declarabo que ꝛ quot
Scotus sint ille ꝯditiōes ad subiectum requisite:quo declarato
p.sen. probabitur minor.De primo inquit Scotus primo sen
tentiarum.questione de subiecto ꝙ ratio subiecti primi
est continere virtualiter ꝛ primo omnes veritates illi
us habitus:hoc sic probat.primo sic.subiectum conti-
net propositiones imediatas:qꝛ subiectū primaꝝ pro-
positionū continet predicatū: ꝛ ita euidentiam totius
propositiōis.propositiones autem imediate continēt
cōclusiones.ergo subiectū propositionū imediatarum
ꝯ Scom ꝯtinet oēs veritates illius habitus.hec ipe formaliter.
vbi.s. ¶ Sꝫ salua reuerentia tanti doctoris non vr verum qd
assumit:ꝙ subiectū.s.ppositionū imediatarū continet
predicatū.nā predicatū aliqñ est diffinitio subiecti:su-
biectū aūt non cōtinet in virtute principia:sed potius
ecōtra:nullū.n.pus virtualiter cōtinet in suo posterio-
ri:sed bene ecōuerso. ¶ Item subiectum metaphysice:
qd est ens qño virtute cōtinet oēs ꝯnes metaphysice:
duplr.n.vt ipse i pluribus locis ponit : aliquid cōtinet
aliud virtualiter:aut qꝛ pōt producere illud inesse rea-
li aut iesse cognito.ens igitur cōtinebit 2°:qꝛ producit
iesse cognito omnes ꝯclusiones metaphysice:sed hoc
nō videtur verum.nam cōceptus eius exquo est iper-
fectus: ꝛ maxie cōis nunꝙ ducet in cognitionez distin
ctā aliquoꝝ:nisi per ppria principia limitetur.Itē in-
sufficiēter assignat ꝯditiones subiecti:cū longe plures
regrantur:vt infra statim patebit. ¶ Et propter istam
2. rationē sequentes ipsum Joannes canonicus ꝛ Anto
3. 4 nius andreas addiderūt alias ꝯditiones dicentes sex
5 conditiones esse requisitas ad subiectū.pma est ꝙ ha-
beat ꝯceptū quidditatiuū.secūda non inclusum in ali-
quo priori ad illā sciaꝫ ptinentē.tertia pmo notū.quar-
ta ſm rōnē eius formalē propriā ꝛ absolutā.qnta vir-
tualiter pmo ꝯtinentē omnes veritates illius habitus.
6 sexta adequatū illi scientie i qua est subiectuꝫ. Paulus
vero heremita in primo de generatione.dixit quattuor Pau-
conditiones sufficere.s.esse notissimū in scia cōissimum lus
non transcendens metas illius scie: ꝛ verificabile d oi Uene
bus in scientia ꝯsideratis.hic vir extollit multū quater tus
nariū numerū: ꝛ gauisus fuit multū in eo:cum tñ deus ꝯ pau.
ternario numero gaudeat:vt primo celi colligitur: vbi T.c.2.
ingt phs.Queadmodū.n. aiunt pythagorici totum: ꝛ
oia tribus determinata sunt ꝛ paulo post.propter qd
a natura accipientes tanꝙ leges illius: ꝛ ad sanctifica
tiōes deoꝝ vtunt numero hoc.s.ternario:nec pmi nec
ipse bene assignant ꝯditiōes subiecti:cum plures requi
rantur:vt infra videbitur.Conditio etiā secūda Anto.
andree coincidit cum quinta.Idem.n.est non esse iclu-
sum in aliquo priori ad illā scientiā ptinentē ꝛ virtua-
liter continere:vt ex probatiōibus haꝝ ꝯditionū:quaſ
ipse tangit clarissime pꝫ.vide Antoniuꝫ andreā in suo p.
de pncipijs nature in questione de subiecto.Dico ergo:
ꝙ ꝯditiōes requisite ad subiectū sunt octo. Prima.ꝙ
sit ens reale:vel saltem habens fundamentum in re:qꝛ
qd nō est non contingit scire.primo posterioꝝ: ꝛ de fi-
ctis non potest esse scientia:vt de chimera ꝛ hmōi ꝛc. 2.
Secunda:ꝙ sit vnū vnitate anologie saltem.pꝫ illa:ex
primo posterioꝝ parte illa.scia est vnius generis subie 3.
cti.s.anologi ꝛc.Tertia:ꝙ sit vniuersale:imo vniuer-
salissimū seu cōmissū in scientia consideratū predicabi
le de omnibus in recto vel obliquo.pꝫ illa conditio:cū
loquamur in pposito de subiecto totali ꝛ non partiali.
Quarta:ꝙ sit adequatū in scientia sic:ꝙ metas illius 4.
non transcendat:nulli.n.dubium est ens i qualibet scia
considerari:non tñ est subiectum in scia pticulari:qꝛ ꝫ
sit cōmissum ꝯsideratū in qualibet scia:nō tñ est adeqͣ-
tum alicui scie speciali.neqꝫ est cōissimum inter appro
priata scie speciali.dꝫ ergo subiectū esse cōmunissimuꝫ 5.
non absolute:sed cōmunissimū iter appropriata:vnde
illa cōditio est modificatio tertie.Quinta:ꝙ sit primo
notum quantum ad eius rationem formalē ꝛ ppriam
pꝫ illa conditio.nam cum subiectum in scia sit pmo no
tum.nam est primo ꝛ maxime precognitum.precogno
scitur.n.de eo qd: ꝛ qꝛ.pmo posterioꝝ: qd etiam pꝫ ex
Auerroi pmo physicoꝝ.contra Aui.2°physicoꝝ.com T.c.3.
mento.22. ꝛ.12.meta.cōmento.5.aut igit est primo no-
tum:ſm esse materiale aut ſm esse formale:nō primo.
nam substantiam subiectam trine dimensioni esse pōt
probari p motū:vt supra dixi.ergo erit pmo notuꝫ ſm
esse formale.rō ergo formalis subiectiua est pmo nota T.cō.
in scia: ꝛ per ꝯñs rō cognoscendi oia in illa scia p quā 14.
scia in cōsiderando ab oibus alijs scientijs distinguit:
qd eni est pmū ꝛ maxime tale in genere aliquo ē cau-
sa oibus alijs ꝙ sit tale:vt.x.meta.habet.Sexta:ꝙ ha 6.
beat ptes.pꝫ ex pmo posterioꝝ:vt supra.scia est vnius
generis ꝛc.Septia:ꝙ habeat possiones de ipso pba-
biles.pꝫ ista:qꝛ de subo habet scia perfecta:vt gra exē 7.
pli de corpore mobili.scia aūt est habitus cōclusiōis in
qua passio de subo predicat: ꝛ pmo posterioꝝ appet.
Octaua ꝛ vltia est:ꝙ subm habeat pncipia ꝛ nō soluꝫ 8.
partē subiecti:vt cōiter exponit.pꝫ illa conditio ex rō-
ne phi i pncipio quarti meta.vbi probās ens esse sub- T.cō.
iectū sic arguit:vt sanctus Thomas optime exponit. p.
illud est subm in tali scia:cuius pncipia ꝛ cās qrimus:
ꝫ nō qrimus causas ꝛ pncipia entis inqͣtū ens.ergo
ens iqͣtū ens est subꝫ.ex qua rōne clare colligit:ꝙ sub
iectū dꝫ habere pncipia ꝛ non solū ptes subiectiue.Et
quo vlterius cōcludit ꝙ ens cōe deo ꝛ creature meta-
physice subm esse nō pōt:qꝛ tale pncipiū nō hꝫ.Si eni
cōius hꝫ pncipiū ꝛ minus cōe: ꝛ sic de° hret pncipiuꝫ
qd falsissimū est:ꝫ ens finitū p se ꝛ reale:qd Ari.diui-
dit in
dit in.x.genera ē subiectū eius.nā tales cās ꝛ pncipia
querimus.vnde pōt sic argui qredo qd intelligat Aris.
per ly ens in minori cū dicit:sed querimus pncipia en-
tis inquātum ens.aut ens cōe: ꝛ hoc nō : vt statim su-
pra est argutū.aut ens creatū: ꝛ hr intentū.vnde rñsio
Anto.andree in qōne de subo metaphysice nulla est.
dicit.n.ꝙ ens cōe potest duplr ꝯsiderari.vno modo vt
hꝫ eē ꝛ reseruat in suis iferioribus.Alio mō vt hꝫ eē
in se ꝛ simplex.2°°nō hꝫ pncipia:ꝫ bñ p modo.Sꝫ cō
tra.nā ens vt reseruat in pncipiatis est ipsa principia
ta: ꝛ sic nihil aliud est dicere sumi ens prout reseruat
ꝛc.qꝫ dicere ꝙ sumit ens pro ente spāli ꝛ principia-
to: ꝛ ꝙ sic intelligat:pꝫ ex suo modo loquēdi.nam ingt
sic.nam bene ens hꝫ pncipia:vt reseruatur in inferiori
bus.nam plura sunt entia quibus cōpetit habere prin
cipiū ꝛ esse principiata ex hoc sic arguitur.illd est sub-
iectū ꝛc.ꝫ querimus principia entis inquātū ens.s.en
tis pncipiati.ergo ens pncipiatū erit subiectum ꝛ nō
ens cōe. ꝛ hoc est qd fundatissimuſ doctor Egidius ro
manus dixit.pmo posterioꝝ i illa pte textus. ꝛ si stēt:
vult phs ꝙ nō ꝯtingit scire posteriora prioribus igno-
tis:vide tex.qd ens resoluit in primū ens:loqtur.n.ipe
de ente creato vel finito:quod descendit in.x.genera ꝛ
nō de ente cōi creato ꝛ increato:vt credidit paulus he
remita ipsum itellexisse: ꝛ iō argumenta que ipse for-
mat ꝯtra Egidiū nihil valent.pcedunt.n.ex falso itel-
lectu:qꝛ illius.s.entis finiti p te:qꝛ.x.genera querimus
ꝛ pncipia ꝛc.h silr est itentio sancti Thome:vt pꝫ ex
rōne adducta:quā ꝛ sic format ad mētē Ari. Auerro.
tñ nō vteret tali mō loquendi.ens creatū ens finitum:
cū apud eū nulla infinitas in entibus repiat nec iten-
siua nec extēsiua:vt i pluribus locis expresse ponit:ni-
hil silr ponit eē creatū:ꝫ appellaret illd ens pdicamē-
tale cōpositū ex actu ꝛ potentia. ¶ Sꝫ ꝯ hoc sūt oēs
rōnes Anto.andree p meta.q.d subo.qb°,pbat ꝙ ens
cōe deo ꝛ creature est subm:q facilr soluerētur:eas tñ
hic non soluo:qꝛ non itendo hic log de subo metaphy
sice:hoc.n.qd est adductū de eo icidentalr est dictū: ꝛ
vt det alijs occasio ad scribēdū ꝯ dicta q ꝯtra oēs mo-
dernos sūt ꝛ tūc libētissime ad obiecta rñdebo.ex his
pꝫ minor rōnis pbātis corpus mobile eē subam:nā ei
oēs octo ꝯditiōes dicte cōpetunt:vt pꝫ discurrenti per
Dubm oēs. ¶ Sꝫ diceret forte aliqs ꝙ ei nō cōpetit qnta cō-
ditio:cū motus nō sit rō formalis pp rōnes adductas.
Sꝫ arguit sic:illa est rō formal subiectiua subiecti ali-
cuiuſ scie q est pma rō cognoscendi in illa scientia: ꝛ p
quā scia illa i ꝯsiderādo distiguit ab alijs sciētijs:ꝫ mo
bilitas ē hmōi i scia nāli:g ꝛc.probat minor q ad pri-
Cō. 8. mā ptē per Auerroim p physicoꝝ.vbi inquit ꝙ motū
esse est p se notū in ista scia ꝛ pncipiū cognitiōiſ i ea. ꝛ
T.cō. quo ad scdaꝫ pꝫ.ex 2°physicoꝝ.q non mota mouēt nō
71. sunt amplius phyce ꝯsiderationis.Iteꝫ nālis diffinit p
mām sensibilē.i.p subꝫ quod hꝫ habitudinē ad motuꝫ:
Cō.19. vt clare pꝫ ex Auerroi 2°physicoꝝ.dicēte.cū diffiniui-
mus carnē ꝛ os ꝛ alia nālia statim appebit mā in diffi
nitiōe eoꝝ ꝛc.h expsse dicit Ari.in textu vbi ingt.Fiet
T.cō. aūt vtiqꝫ manim siqs tēptauerit dicere terminos.i.diffi
19. nitiōes.ipar.n. ꝛ par rectū ꝛ curuū:adhuc aūt linea ꝛ
figura sine motu.caro āt ꝛ os ꝛ hō nō adhuc sine mo
T.c.2. tu.Itē 6°me.vbi ꝛ sic dicit.oia igr nālia silr simo dñr:
vt nasus oculus facies nullus hoꝝ sine motu ē ꝛc.Itē
T.cō. pmo de aia.Nō est igit nālis cōsideratio absqꝫ motu:
16. ꝛ qcqd ꝯsiderat qdditatiue habitudinē hꝫ ad motum.
Cōtra motus g vel mobilitas est eius ppria rō.qua in ꝯside-
opinio rando ab alijs distiguit: ꝛ sic est minor sufficiēter pba-
nē istā ta ꝛc. ¶ Sꝫ ꝯ istā opionez arguit p sic.de ente p acci
dens nō est scia.6.meta.sed ens mobile est ens per ac- T.c.4.
cidens.ergo ꝛc. ¶ Rñdeo ꝙ de ente per accñs:cuiuſ
vnio non hꝫ cām per se non est scia:sed si illud habeat
per se cām de eo pōt eē scia sic est in pposito. ¶ 2°nul-
lū aggregatū ex subo ꝛ passione est subꝫ alicuius scie: 2.
qꝛ de subo scie probatur passio ꝛ non de aggregato ex
subo ꝛ passione:sed corpus mobile est hmōi ergo ꝛc.
¶ Rñdeo:ꝙ subm est duplex:māle.s. ꝛ formale: sic.n.
supradiximus in subo est duo cōsiderare māle.s. ꝛ for-
male:maior hꝫ veritatē de subo materiali ꝛ primo in
scientia considerato:sed si de formali vel de aggrega-
to ex materiali ꝛ formali loquatur ipsa est falsa.tale.n.
subiectum formaliter consideratum pōt esse aggrega-
tū ex subo ꝛ passiōe:dūmodo illa passio sit rō forma-
lis: ꝛ sic illud argumētū:qd Gaietanus de thienis re-
putat insolubile facillime solutū est:vñ inquit ipse in fi
ne sue qōnis de subiecto phie.Ad argumēta vero alia
pro vltima pōne facientia rñdeat q scit rñdere. vltima
positio q est sua supra iprobata ē. ¶ Tertio.arguitur 3.
ꝯtra qntā ꝯditionē ad subm reqsitam:pbando ꝙ subꝫ
i scia eē pōt demonstrari.nam aiam esse demonstrauit
Aui.6.nāliū ex suis opatiōibus.sunt.n.actus aie notio
res potētijs ꝛ suba eius. ¶ Itē cū motus sit notior sb-
stātia:subiecta trine dimensioi poterit illā a posterio-
ri demōstrare h argumentū sepissime i circulis nostris
patauj tactū fuit.ad qd nunꝙ audiui rñsionem.ad qd
ex dictis rñdeo faciliter ꝙ māle subiecti aut subꝫ mate
rialiter ꝯsideratū bñ pōt demonstrari:sed nō formalr
ꝯsideratū:vnde illā subaꝫ que est aia esse bene pōt de-
monstrari:ꝫ non vt ipsa est subm formalr ꝯsideratuꝫ:
qꝛ vt sic icludit motū vel pncipiū motus:quo nihil est
notius i scia naturali:hoc.n.nomē aia vt supradixi au
ctoritate Aui.iponit ei put regit corpa: ꝛ vt est princi-
piū oiuꝫ opationū existentiū in corpe aiato:vide supe-
rius: ꝛ silr dicat d corpe mobili vl suba mobili ꝛc.4° 4.
genus entiū abstractoꝝ ē subꝫ i metaphysica : vt vult Cō.83.
Auer.p physicoꝝ. ꝛ tñ demōstrat in metaphysica vel
pōt demonstrari:qꝛ per oēm ꝯditionez:effectus potest
demonstrari de cā:qꝛ est:quā ipossibile est esse in effe-
ctu:nisi causa sit:ꝫ multe sunt passiōes ꝯsiderate i me-
taphysica:quas impolē est iesse nisi ab aliqua cā pma
taliū entiū.ergo ex talibus passiōibus in metaphysica
pōt demonstrari aliquā esse cām pmā istoꝝ entiū.mi-
nor pbat:qꝛ multitudo entiū:dependentia: ꝯtigentia:
cōpositio: ꝛ hmōi q sūt passiones metaphysice osten-
dunt aliqd esse simplex actu idependens oino necesse
esse: ꝛ multo etiā pfectius ostendet pma causa esse ex
passiōibus causatoꝝ cōsideratis in metaphysica qꝫ ex
passionibus nālibus:vbi ostenditur pmū mouēs esse:
pfectior.n.cognitio ꝛ imediatior d pmo ente ē cogno-
scere ipꝫ:vt pmū ens:vel vt necesse esse qꝫ cognoscere
ipsuꝫ:vt pmū mouēs.Ad illud argumentum rñdet ꝙ
scotizantes achillē cōtra Auerroim putant:dicēdo ꝙ
auerro.p subm cum dixit ꝯtra Aui.genus entiū ꝛc.in
tellexit pncipaliorē partē subiecti ꝛ nō subm contenti- Com.p.
uū ꝛ adequatū de quo in.3.meta.inquit ꝙ ens inquā-
tum ens est vtriusqꝫ scie tam disputatiue qꝫ metaphysi
ce subm.vñ non possum nō admirari de doctore subti-
li:ꝙ opinet cōmētatorē itelligē tale genus entiū sepa-
torū esse subm ingt attributionis.vnde primo sniarum
q.de subiecto ingt.ad Cōmentatorē primo physicorū.
dico ꝙ Aui.cui ꝯdicit Cōmentator bñ dicit. ꝛ cōmen-
tator male:qꝛ si sic essꝫ ingt Scotus:vt ipse Cōmenta-
tor dicit:physica esset por simplr metaphysica:in qua
rōne supponit ꝙ tale genus entiū sit subꝫ adeqtum:vt
pꝫ expressius ex Anto.andrea hanc rōnem declarāte
primo

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

primo meta.q.de subiecto de quo nõ miror ꝙ talia lo-
quatur contra tantũ phm: qꝛ absurdiora dixit de magi
stro suo Ari.istud ergo genus entiũ separatorũ esse est
principalissimũ inter omnia considerata a metaphysi-
co: ꝛ ideo illud nõ probatur in metaphysica.neqꝫ eniꝫ
subiectũ nec ꝑncipalior pars subiecti.probatur in scien
tia: aut ꝓbari põt sicut nec Aristo.in libro de anima.ꝓ
bat animã esse.aut animam intellectiuaꝫ: ꝛ hoc expsse
Cõ.27. colligit᷑ ab Auer.2° de anima.vide ipsum.Ad rationeꝫ
Scoti probantẽ ꝙ metaphysicus potest probare ꝛc̃.
¶ Respondetur ꝙ nulla taliũ cõditionum probat suffi
cienter primũ ꝑncipiũ esse nisi eis motus annectat᷑: ꝛ
Com.3. hoc est qd̃ dixit Cõmentator.8.physicoꝝ.nulla est via
ad probandũ primũ motorẽ nisi via motus eterni. vn-
de via q̃ ꝓcessit Aui.fuit via tenuis.de quo etiam ꝑmo
physicoꝝ.Aui.peccauit peccato manifesto.certior enĩ
sermonũ quo vsus est in hoc ordine: sermonem proba-
Cõ.22. biliũ non ꝑtransit. ꝛ 2° physicoꝝ.via auteꝫ qua proces
sit Aui.in ꝓbando primũ principiuꝫ est via loquentiũ.
ꝛ sermo eius semꝑ inuenitur medius iter perhipateti-
cos ꝛ loquentes.nũqd auteꝫ Aui.8.sue meta.vbi istaꝫ
rationẽ pertractat vtatur i ea probabili aliquo: ꝛ qua-
liter peccet illa ratio: pulchrũ est ꝛ subtilissimum vide
re: sed esset prolixius nimis.reqrit.n.vnam questioneꝫ
per se. Rationes autem Anto.andree ꝓbantes ꝙ tale
genus ꝛc̃.non sit subiectũ: non oportet soluere: cum so
lũ concludant: ꝙ non sit subiectum adequatum: quod
Cõmentator cõcedit.plura alia argumenta possem tã-
gere: ſꝫ qꝛ omnia alia iudicio meo sꝫ facilia ꝛ a pueris
solubilia: ideo ea dimitto.

Quantũ ad tertium.respondeo ad rationes cõ
tra illã opinionẽ adductas.Ad ꝑmã
Ad ar^m bti tho. 6.ph.32, 48. sancti doctoris dico negando minorẽ cõceditur tamen
qd̃ in sexto physicoꝝ probatur.ꝙ omne mobile per se
est corpus: ſꝫ hoc non est ꝓbare corpus mobile esse: qm̃
corpus mobile esse est ꝑ se manifestum ad sensum: ista
enĩ.corpus mobile est.nõ dubitat᷑: sed bene ista.omne
mobile est corpus.nã apud aliquos aliqua sunt mobi-
T.c.xi. lia q̃ non sunt corpora: vt angeli: vt dixi supra de men-
Ad ar^ta Scoti. te.Scoti.iõ dicit phs primo physicoꝝ.subijciãtur aũt
nobis omnia aut quedã moueri ꝛc̃. ¶ Ad rõnes Sco
ti.Respondeo ad ꝑmã dicitur distinguẽdo de ratione
formali: aliqñ.n.accipit᷑ rõ formalis pro rõne qddita-
tiua: aliqñ ꝓ rõne subiectiua. si ꝑ mõ intelligit dr̃ con-
cedendo totũ ad quod argumentuꝫ deducit.s.ꝙ nulla
passio est ratio qdditatiua. Similiter dicitur ad 2^m con
cedendo ꝙ passio non est ratio formalis .i.qdditatiua.
ꝯ rñ. ¶ Sed contra.nam ratio formalis subiectiua subiecti:
vt gratia exẽpli subiecti scientie naturalis est inclusa in
quolibet per se cõsiderato in scientia naturali.cũ ipsa.
vt supra tangit᷑: sit ratio cõsiderandi omnia.ergo nihil
poterit in scientia naturali qdditatiue cognosci: ea non
cognita: ſꝫ possunt res naturales qdditatiue cognosci
non cognito motu: cũ ab omni motu abstrahant quid-
ditatiue cõsiderate.non ergo erit motus vel mobilita-
tis rõ formalis subiectiua. Hoc est vltimũ posse eorum

qui illã opinionem destruere conantur. ¶ Respondeo ℞
ꝙ aliqd icludi in aliquo duplr̃ cõtingit: formaliter.s.ꝛ
fundamentalr̃: ꝛ tũc dico ꝙ i qualibet re materiali qd-
ditatiue cõsiderata in scientia naturali ad quaꝫ spectat
quidditates rerum nãlium in ꝑticulari considerare (vt
pꝫ ex Cõmento 2° primi physicoꝝ.) Includitur motus
fundamentaliter: lꝫ nõ formaliter: nec est necesse ratio
nem formalẽ subiectiuã in quolibet formaliter includi.
vnde dicitur vniuersalis ratio cõsiderandi: qꝛ ab omni
bus illius scientie scibilibus salteꝫ fundamentaliter in
clusa: ꝛ hoc est qd̃ voluit Ari. ꝛ Cõmentator i tertu ꝛ
cõmentis supra adductis: ꝙ naturalis diffinit ꝑ mate-
riam sensibilẽ.i.per illud qd̃ hꝫ habitudinẽ ad motum. ad ar. Egidij
omne eni tale est fundamentaliter mobile ꝛc̃. ¶ Ra-
tiones Egidij ꝯ sanctum Thomã facile soluuntur.Ad
ꝑmã dicit᷑: ꝙ non sufficit: vt scientia aliqua alteri sub-
alternet᷑: ꝙ addat ꝯditionem accidentalem: ſꝫ vlterius
reqritur ꝙ mediũ sub medio cõtineatur: vt vult alber-
tus magnus primo meta.ita ꝙ principia subalternate
probentur in scientia subalternãte.constat autẽ ꝙ ꝑn- ꝑ.ph. 8.
cipia phie sunt ꝑ se nota: vt motum esse: ꝛ pluralitateꝫ
entiũ esse: ꝛ ideo a nullo probari possunt: ideo tres sũt
habitus primi nõ subalternati.s.mathematicus meta- T.c.2.
physicus ꝛ diuinus.5° meta.Et ex hoc soluitur rõ ter-
tia scotiꝫantiũ dicendo ꝙ mobilitas nõ demonstratur
de corpore: cũ sit per se nota de eo.Et ad argumẽtũ eo
rũ cũ arguunt.omne habens ꝛc̃.dico ꝙ talis ratio nõ
est demonstratio: sed quedã argumentatio ex necessa-
rijs ꝓcedens: non tamen ex notioribus: sed aut ex igno
tioribus aut eque notis: naturale eni si formaliter con al aliõ Egidij
sideret includit motũ. ¶ Ad aliã rõnẽ Egidij respon-
detur negando ꝯsequẽtiã: ꝛ cum dicitur ad eandẽ sciẽ-
tiam ꝛc̃. Dico ꝙ si sit pars ꝑma entis que non contra-
hit ens ad determinatũ genus scibile tũc forte de illo
dꝫ considerari metaphysicus: sed si sit pars entis ꝯtra
hens ipꝫ ens ad determinatũ genus scibile: ꝛ habens
modũ abstractionis distinctũ ab alijs: tunc non opꝫ ꝙ
pertineat ad metaphysicũ: sic aũt est in proposito. naꝫ
mobile contrahit ipsum ens ad genus determinatũ.s.
ad naturale: ꝛ hꝫ modũ abstractionis distinctũ ab ab-
stractiõe mathematica ꝛ metaphysica: iõ nõ opꝫ scien ad aliã rõneꝫ Egidij
tiã naturaleꝫ esse partẽ metaphysice ꝛc̃. ¶ Ad ratio-
nẽ Scoti probantẽ ꝙ angeli sunt naturaliter mobiles.
Respondet᷑ negando minorem: ꝙ.s.ipsi sint receptiui
alicuius vbi.nã ipsi sunt sube oio simplices.non com-
posite ex actu ꝛ potẽtia: nec ex eẽ ꝛ essentia: neqꝫ i eis
potest aliqd̃ accidens recipi.sunt eni penitus ab omni
cõpositiõe relegati: vt clare ab Auerroi.12.metaphysi-
ce in pluribus cõmentis apertissime colligitur: lꝫ ꝑm fi
dẽ ꝛ veritateꝫ sit aliter dicendũ: vt sacri theologi scõo
sententiaꝝ declarant. Et sic cũ auxilio dei eiusqꝫ geni-
tricis virginis marie totiusqꝫ curie celestis triũphãtis.

Completa est ista questio.12.Februarij.M.cccc.lxxx.
ꝑ me Nicholetuꝫ Verniã theatinum in florentissimo
gymnasio Patauino ordinarie phiam legentem.

Incipiũt

¶ Incipiunt qõnes de generatione ꝛ corruptione ꝑm
Albertum de Saxonia. Qõ. i.

Nota ꝙ iste .q. Albertucij mouẽtur in eisdeꝫ text.in quibus mouẽtur qõnes Marsilij.

PRimo circa generatõeꝫ ꝛ corruptioneꝫ.
2°.circa augmentationẽ. 3°.cir
ca alterationem.4°.circa mix
tionem. ¶ ꝑ queritur vtrum
pole sit aliquid simpliciter ge-
nerari vl' corrumpi simpliciter.
Arguitur ꝑ ꝙ non. Qꝛ nõ est
possibile aliquid generari. er-
go qd̃ sꝫ'a.ꝯña tꝫ.añs proba-
tur. Nam nullum ens qd̃ est pole est generari.omne
ens est ens qd̃ est.ergo nullum ens est pole generari.
premisse sunt vere. ꝛ discursus est bonus.qꝛ i celarent.
ergo ꝯ vera. ꝛ sic seqtur ꝙ nõ est pole aliqd generari.
ꝑ. ¶ 2°.ad ideꝫ arguo ꝛ suppono.ꝙ ex nihilo nihil potest
2 fieri.tunc arguit᷑ sic.sicut se habet generatio ꝑm qd ad
nõ ens ꝑꝫ qd.ita generatio simplr̃ se hꝫ ad nõ ens sim
plr̃.sed sic est.ꝙ generatio ꝑm qd fit ex nõ ente ꝑꝫ qd.
3 g̃ si generatio simplr̃ eẽt possibilis: ipsa fieret ex nõ en
te simplr̃. ¶ 3°.ad idem arguit᷑ sic.nullius accñtis est
generatio simplr̃.sed ꝑm qd.ſꝫ omne qd̃ generatur in
mã est accñs.ergo nullius qd̃ generat᷑ in mã.est gene-
ratio simplr̃.maior nõ.minor ꝓbat᷑. Nã omne qd̃ ge-
nerat᷑ in mã: põt adesse ꝛ abesse mãe: preter mãe cor-
ruptionem.g̃ omne qd̃ generat᷑ i mã: vr̃ eẽ accñs mãe.
4 ¶ 4°.q̃uis forte sit pole aliqd simplr̃ gñari: hoc non
est nobis euidens aliqd simplr̃ generari: quare nõ est
a nobis ꝯcedẽdũ.ꝯña nota.qꝛ qd̃ nõ est nobis euidẽs:
sed dubiũ: nõ est a nobis ꝯcedendũ.añs ꝓbat᷑. Nã hoc
nõ põt esse alr̃ nobis euidens: q̃ꝫ ꝑ expiẽtiaꝫ.v̇.g.vt qꝛ
ꝑcipimus mõ.a.esse. ꝛ ꝑus nõ ꝑcepimus.a.eẽ: sed ꝑꝑ
ħ non possumus arguere ꝙ.a.sit genitũ: qꝛ ꝑus bñ po
terat eẽ: q̃uis nõ apparuerit esse.g̃ vr̃ ꝙ ꝑ hoc nõ pos
T.c.x set conuinci aliquid generari de nouo.

Oppositũ vult Arist.i isto lib. ꝛ i plib' alijs.
¶ In ista questione.ꝑmo viden-
dũ est de quesito.2°.videnduꝫ est de illo quod tangitur
in.4.argu.vꝫ.vtrum sit nobis euidens aliquid genera
ꝑ.no^m op.ãti quoꝝ. ri de nouo.

Quantũ ad ꝑ^m sciẽdũ ẽ.ꝙ aliq antiq opinant᷑
nihil ꝺ nouo gñari.sic ꝙ mõ eẽt: ꝛ ꝑ
us nõ fuisset: ſꝫ bñ ꝯcedebãt aliqd sic gñari.ꝙ mõ essꝫ
tale vel tm̃. ꝛ ꝑus nõ fuit tale vel tm̃.vel aliqd h^ꝰ ita
ꝙ breuiter negabant gñonẽ simplr̃.sed bñ ꝯcedebant
gñonẽ ꝑꝫ qd.vñ imaginant᷑ mãꝫ esse totã subaꝫ nãliũ.
ꝛ ꝑm ꝙ aliq̃ portio mãe taliter vel taliter figurat᷑: ꝛ ta
liter vel taliter se hꝫ.dicebãt ipsam esse vel fieri hoiem
equũ vel aliqd h^ꝰ.Et dicebant recte de mã reꝝ nãliũ:
sic solemus dicere de mã reꝝ artificialiũ.vñ credũt: ꝙ
sicut ꝑ artẽ põt aliqua mã disponi.ꝙ oino apparet alr̃.
q̃ꝫ ꝑus appebat.ꝙ multo potius ħ ꝑt fieri de mã rerũ
nãliũ. ꝛ sic ars facit hoc.non superaddendo aliquaꝫ rẽ
nouã mãe.sic ẽt natura.vñ ita imaginant᷑ nãm hoc fa-
cere sine supadditiõe alicuius rei noue ipsi mãe. ꝛ ipsi
negabãt istas.homo incipit esse.capra incipit esse.imo
si hõ mõ esset de nouo ꝑus fuisset.q̃uis forte ꝑus non
fuisset homo.Dixerũt.n.hoiem nõ esse aliud q̃ꝫ mãm:
q̃ fuit ab eterno.Silr̃ dixerunt de capra.ꝛc̃.cõcesserũt
tñ bñ istas.mã icipit esse hõ ꝛ equus.ꝛc̃.recte sic sole
mus dicere ꝺ rebus artificialib'. ¶ Vlterius dixerũt
isti oia eẽ vnũ ens ꝯti^m.Vñ imaginãt totã massã mãe
ꝑ'eẽ ꝯtinuã.q̃ tñ ꝑꝫ diuersas ei'ptes ẽ diuersimode si-
gnata ꝛ formata sine supadditiõe alicui' rei noue. Et

sic dixerunt vnã portionem illius masse esse homineꝫ:
aliã caprã.aliã ignẽ. ꝛ sic vltra.vñ sicut nos videmus
bene ꝙ aliqs paries est ꝯtinuus.nõ obstante ꝙ in vna
ꝑte est depictus equus: ꝛ in alia hõ. ꝛ i alia bos. ꝛ sic
vltra.ita dixerunt totã massam mãe ꝑme esse ꝯtinuaꝫ.
non obstãte ꝙ ꝑm vnã eius ꝑtem ꝛc̃.Et sic dixerunt
antiq.q posuerunt solum ꝑn^m mãle rerum naturalium.
¶ Alia fuit opinio antiquoꝝ. ꝛ hoc illoruꝫ q posuerũt alia op. antiqꝝ.
plura ꝑncipia materialia reꝝ nãliũ.ꝙ gñonõ eẽt ni-
si segregatio etherogeneoꝝ: ꝛ ꝯgregatio homogeneo
rũ.Et ꝑ oppositũ corruptio eẽt segregatõ homogeneo
rũ. ꝛ ꝯgregatio etherogeneoꝝ.Vnde imaginabãt qd̃
libet esse in quolibet. ꝛ hoc itelligebatur ꝑm speciem.
Nõ.n.fuerunt ita fatui.ꝙ posuissent quodlibet esse in
quolibet ꝑm numeꝝ.Vnde nõ concessissent ꝙ ego es-
sem in te.vel eꝯ: sed imaginabantur.ꝙ i aqua esset san
guis caro. ꝛ sic de alijs.Sꝫ tñ caro exñs in aqua diui-
sa esset ꝑm ꝑticulas ita paruas.ꝙ ibi non appareret. ꝛ
similr̃ sanguis. ꝛ sic de alijs.que ibi ponebant existere.
¶ Sꝫ ꝙ ꝑtes aque nõ sunt sic diuise ꝑm ꝑticulas par-
uas.vñ dicebãt.ꝙ iõ ħ apparet. ꝛ denoiat᷑ aq̃. ¶ Vl-
terius imaginabant᷑.ꝙ cũ ꝑticule ipi'carnis q̃ sꝫ i aq̃
ꝯgregant᷑ adiuicẽ. ꝛ segregant᷑ ab alijs ꝑtib'alteri'spe
ciei.ꝙ tũc est gñatio carnis ex aqua. ꝛ tũc ẽ corruptio
aq̃: seu segregatio ꝑtium aque abinuicẽ. ꝛ cõmixtio ab
alijs alterius spẽi. ꝛ ꝑncipia actiua huius ꝯgregatiõis
ꝛ segregatiõis posuerunt litem ꝛ amiciciã.Isti etiã nõ
posuerũt aliqd gñari simplr̃.eo mõ q̃ Ari. ꝛ nos poni ꝯ ꝑmaꝫ op.
mus aliqd gñari simplr̃. ¶ Cõtra istas op.nõ bñ ꝑt ꝺ
mõstratiue argui.tñ aliqualr̃ põt ꝯ eas ꝑsuaderi.Vñ
si ꝑma opinio essꝫ v̇a.sequitur ꝙ nunq̃ꝫ de aliquo mu-
tatur rñsio ꝑ noia subalia ad aliquã qõnẽ factã ꝺ ipo:
ſꝫ hoc est falsum. Nã de aliquo dicimus aliquando.ꝙ
ipm est hõ. ꝛ si postea de eo quereremus qd esset: dice
remus ꝙ esset cadauer.ꝯña declarat᷑.nam ꝑꝑ hoc solũ
qꝛ mã aliter ꝛ aliter se hꝫ sine supadditiõe.alicui' for-
me subalis de nouo: nõ sunt mutãde ꝑdicatiões essen-
tiales de nouo de pronomine demõstrãte illud.q̃ qdẽ ꝯ 2^am op
ꝑdicatiões fiũt ꝑ noia subalia. ¶ Cõtra 2^am op.arguit᷑
sic. Nã nõ est verisimile ꝙ tãtus ignis quãtus ꝑt ex il
lo ligno gñari iaꝫ sit i illo ligno diuisus ꝑ minutas ꝑti
culas.Si.n.sic esset.tũc sentiretur. ꝛc̃.Cõtra istã opio op.Aꝝ.
nẽ diutius est arguendũ.ꝑ physi. ¶ Istis op.visis. ꝛ ẽt
ꝓbatis.Videndũ est de op.Ari.circa gñonem.vñ sciẽ ꝑ.ge.io.
dũ ẽ.ꝙ Ari.imaginabat᷑ duplicẽ generationẽ.s.simplr̃
dictã. ꝛ ꝑꝫ qd.simplr̃ dictã vocat: qñ ꝺ aliq̃ veꝝ ẽ dicer᷑
ꝙ ipꝫ est ens: ꝛ ꝑus nõ fuit ens: absqꝫ additione alicu-
ius ad illũ t'minũ ens.v̇.g.vt cũ sor.gñat᷑ simplr̃.veꝝ
est dicere.sortes mõ est ens. ꝛ sor.ꝑus nõ fuit ens.Cõ-
formiter ꝺ corruptiõe simplr̃.vt cũ dr̃.v̇e sor.mõ nõ ẽ
ens. ꝛ sor.ꝑus fuit ens.tũc.n.est corruptio sor.simplr̃.
¶ Gñonẽ v̇o ꝑꝫ qd vocat.ꝑ quã fit ꝙ ꝺ aliq̃ v̇ificat᷑ hoc
nomẽ ens cũ aliquo addito.de quo prius nõ v̇ificabat᷑
cũ illo addito ħ nomẽ ens.v̇.g.vt cũ sor.ẽ fact'alb'dici
mus.sor.est mõ ens albũ. ꝛ sor.nõ fuit prius ens albũ.
Ecce q̃liter ly ens non re'simplr̃.ħ est sine addito.sed
cũ addito.vꝫ.addẽdo ly albũ. ꝛ similr̃ si diceret᷑ sor.est
mõ ens bicubitũ: ꝛ ꝑus nõ erat ens bicubituꝫ.eẽt gño
ꝑꝫ qd. ¶ Vlterius imaginat᷑ Ari.ꝙ i gñone simplr̃ oꝫ
aliquã rẽ nouã acqri supadditã iexistẽtẽ ipsi mãe.quã
rẽ vocat formã subalẽ.Et sic in acqsitiõe talis rei mu-
tant᷑ predicatiões essentiales.Et iõ tãq̃ꝫ a signo poste-
riori argueret᷑ ꝙ tũc ẽ gñatio vel corruptio simplr̃.qñ
mutant᷑ ꝑdicatiões essentiales.seu predicatiões ꝑ no-
mina subalia.Illas.n.solũ voco in proposito subales.
Sed tunc generatio ꝑꝫ qd.est qñ mutatur ꝑdicatiões
ꝛ noiat᷑

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

τ noiaꝝ p noia de p̄dicamēto q̄titatꝭ. τ tūc est augmē°
vel diminutio. qn̄ aūt mutanꝝ predicatiōes denoiate p
noia de p̄dicamēto q̄litats. tūc est alteratio ꝓprijssime
dcā. τ p̄cipue p noia de 3ª sp̄e q̄litatꝭ. qn̄ āt mutanꝝ p̄di
catōes p noia d p̄dicamn̄to vbi. tūc est motus localis. τ
t.cō.9. h̄ itendebat Ari. 5. phy. cū dixit ad 3ª p̄dicamn̄ta eē mo-
tū ꝓp̄e dictū. seu motū ꝓprie dictuz: p se distinguitur ꝯ
Dubiuz gn̄onē τ corruptionē simpl'r eē trib⁹ p̄dicamn̄tis. s. q̄li-
tate q̄titate τ vbi. ¶ Sz diceres tu. cū aliqd lignuz fit
scān̄ū. ibi ē gn̄o ꝭz qd. τ tn̄ ibi fit muta° p̄dicatiōis qd-
ditatiue. vn̄ postq̄ lignū factū ē scān̄uz. Si q̄rimus qd
ē h̄ demō° scāno. rn̄demus ꝯueniēter scān̄ū. τ tn̄ sic p̄
us nō potuissemus rn̄disse ꝯuenienꝭ. ḡ h̄ ē muta° p̄dica
tiōis qdditatiue absq̄ h̄ ꝙ fcā sit gn̄o simpl'r. ḡ ex mu
℞ tatiōe talꝭ p̄dicatiōis nō possumus sufficiēter arguē. vt
vꝭ scān̄ū gn̄ari simpl'r. ¶ Breuiꝭ rn̄deꝭ. ꝙ cū q̄riꝭ qd
Dubiuz ē h̄. male rn̄demus. scān̄ū. Naz h̄ terminus. scān̄ū ē de
q̄rta sp̄e q̄litatis. τ nō p̄dicaꝭ i qd d suba. sz i q̄le. τ sic
rn̄deri dz ad qōnē de q̄li. τ nō ad qōnē factā per quid.
¶ Adhuc diceres tu. si hoc eē gn̄o simpl'r qd tu dixisti.
seqꝭ ꝙ albedini ꝯueniret gn̄o simpl'r. qd ē falsum. ex q̄
ē accn̄s. solius āt sube ē gn̄o simpl'r. ꝯn̄tia ꝓbatur. Nā
aliqn̄ de albedie veꝝ est dicere. ꝙ albedo est ens. τ al-
℞ bedo p̄us nō erat ens. Ecce q̄l'r ly ens p̄dicaꝭ hic sine
addito. ¶ Rn̄deꝭ negādo ꝙ ly ens vere predicetur d
albedie sine addito. Vn̄ negaꝭ ista. albedo ē ens. sz cō
T.cō.i. cedo istā. albedo est ens alteri iherens. τ sic est itentio
Ari. 7. meta. d. Accn̄tia nō sūt entia. sed entis. i. de ter-
minis accn̄talibus nō v̄ificatur hoc nomē ens sine ad-
dito. sz bn̄ cū addito. Sz si arguiꝭ. albedo est ens alteri
Dubiuz iherēs. ḡ albedo ē ens. negaꝭ ꝯn̄a. q: argꝭ a dicto ꝭz qd
ad dcm̄ simpl'r. ¶ Adhuc diceres. bn̄ ꝯcedis istā. albe
℞ do est. ḡ ēt debes cōcedere istā. albedo est ens. ꝯn̄tia ni
hil valet. Nā de multis bn̄ verificaꝭ hoc verbuz est 2°
adiacēs. d qb⁹ tn̄ negaꝭ h̄ pticipiū ens. vn̄ q̄uis exer-
citus ē. tn̄ exercitus nō ē ens. Sz bn̄ ꝯcedo ꝙ d q̄cūq̄
v̄ificaꝭ h̄ v̄bū ē. d illo bn̄ v̄ificaꝭ h̄ nomē ens sine addi-
to. vel h̄ nomē entia sine addito. vl' h̄ nomē ens cū ad
dito. vl' h̄ nomē entia cū addito. vn̄ soꝝ. ē ens: exercitus
est entia. albedo. n. nō ē ens. sz bn̄ est ens alteri iherēs.
Sil'r due albedines nō sunt entia. sz bn̄ sunt entia inhe
rētia recte sic̄ ista. ista imago nō ē rex. sz bn̄ ē regiꝭ ima
go. ita accn̄s nō ē ens. sz dispō entis. Ex h̄ pz ꝙ albedi
ni non conuenit generatio vel corruptio simpliciter.
p̄.ꝯ̊ **Istis** visis rn̄deo ad. q. ponēdo p̄maꝭ ꝯnes. ꝙ pos
sibile ē aliqd gn̄ari simpl'r. ꝓbaꝭ. nam aliqn̄
aliqd gn̄aꝭ simpl'r. ḡ h̄ est poꝭe. an̄s ꝓbaꝭ. Nā aliqn̄ de
2. aliq̊ de nouo dicimus ꝙ ipuz est ens. τ ꝙ p̄us nō erat
ens. sz h̄ est gn̄ari simpl'r ꝭm dcā. ḡ τc̄. ¶ Consil'i mō
posset argui de corruptiōe simpl'r. 2° nā aliqn̄ fiūt mu-
tatiōes p̄dicationū p noia subalia de aliq̊. ḡ τc̄. ꝯn̄a tz.
Nā tūc arguimus fieri τ eē generationē vel corruptio
2.ꝯ̊ nē simpl'r. an̄s pz. Nā aliqn̄ de aliq̊ dicimus ꝙ est hō.
τ aliqn̄ ꝙ est cadauer. ¶ 2ª ꝯ̊ est talis. poꝭe est aliquid
gn̄ari ꝭm qd. pz. Nā aliqn̄ de aliquo de nouo v̄ificaꝭ h̄
2. nomē ens cū aliq̊ addito. de q̊ p̄us nō v̄ificabaꝭ de eo-
dē sicut declaratū est. sz tūc est gn̄o ꝭm qd. ḡ τc̄. ¶ 2°
ad idē. nā aliqn̄ fiūt mutatiōes p̄dicationū denoiatiua
rū de aliquo sicut claꝝ est d se. sz tūc dicimus eē gn̄onē
ꝭm qd. sic̄ dcm̄ est. ergo τc̄. ꝯsil'i mō dꝭ de corruptiōe.
Quantū ad 2m art. dico. ꝙ duplex est euidētia.
q̄dam est euidentia sūma: ꝭm quam
nullus pōt falli. τ certe tali euidentia non est mihi eui
dens. qd tu sis hō vel asinus: vel creator: vel creatura.
Nā aliq̄ pō posset facere ꝙ tu esses vnum. τ appare-
tes esse aliud. mō nō est mihi euidēs sūme: an aliq̄ po°
h̄ faciat. Alia est euidentia nālis. q̄ est cū q̄busdā veri-
sil'ibus magis ad vnā ptem q̄ ad aliā: τ talis euiden-
tia dz sufficere nāli. τ si alicui talis nō sufficiat: non est
habilis ad p̄hiam. τ tali euidentia est mihi euidēs: ꝙ
tu es homo. τ simil'r ꝙ ignis est calidus: q̄uis nulluz
istorum sit mihi euidens euidētia summa. p̄.ꝯ̊
Tūc sit p̄ª ꝯ̊. nō ē nobis euidens euidē° sūma aliqd
gn̄ari simpl'r. pz. q: illud an̄s: ex q̊ possumus
h̄ arguere nō est nobis euidēs euidentia sūma. sil'i mō
dicaꝭ de gn̄atiōe ꝭz qd. ¶ 2ª ꝯ̊ est ista. aliqd gn̄ari sim- 2.ꝯ̊
pl'r. vel ꝭm qd. bene est nobis euidens euidentia nāli.
pz. q: an̄s. puta mutatio p̄dicationū eēntialiū vl' accn̄-
taliū bene est nobis euidēs euidentia nāli. ergo τ ꝯn̄s:
cū ꝯn̄a fuerit nobis euidens: ꝯsil'i euidentia: sed sic est. 3.ꝯ̊
ḡ τc̄. ¶ 3ª ꝯ̊. ꝙ poꝭe sit aliqd gn̄ari simpl'r vel ꝭz quid.
cōcedendū est a p̄ho nāli τ nō dubitādū. ꝓbaꝭ sic. Nā
ad ꝯcedēdū aliquā ꝓpositionē i p̄hia nāli dz sufficē eui Ad p̄.
dētia nālis. τ nō dz ad h̄ reqri euidentia sūma. ¶ Ad
rōnes. ad p̄mā breuiter dcm̄ est. ꝙ ꝯ̊ non seqtur ex pre
missis. pp h̄ ꝙ subm̄ ꝯclōnis stat magis ample q̄ i p̄-
missis. i p̄missis. n. stat pro illo qd est. in ꝯ̊ne vero p illo Ad 2.
qd est. vl' pōt eē. ¶ Ad 2am dico negando istā suppōnē
ex nihilo. τc̄. nā eiuꝭ ꝯdictoria est v̄a. puta ex aliquo ni
hil fit. s. deo. verūtamen intelligendo p̄dictā suppōnez
ad bonū itellectū. ad quē facit ad propositum admitta
tur. vz. ad istū intell'm. ꝙ nihil fit ex nihilo. seu qdlibet
qd fit. fit ex aliq̊. τ cū vlteri⁹ dꝭ. sic̄ se hz gn̄o. τc̄. admit
taꝭ. si per non ens simpl'r itelligas ens in actu. si vero
p n̄ ens simpl'r itelligas ens i tota sui cōitate: negaꝭ ꝙ Ad 3.
gn̄atio simpl'r fiat ex nō ente simpl'r. ¶ Ad tertiā dico
ꝙ ista diffinitio accn̄tis quā pōit Porphirius: itell'r d
terminis accn̄talibus. vel al'r dꝭ. ꝙ itell'r cal'o subm p ad 4.
cōposito ex mā τ forma. sz talis non est mā. ¶ Ad vlti
mā pz ex 2. arti. τ sic terminatur ista qd. Q.ō. ij.
Querit secundo. Utrum generatio sit p.
alteratio. ¶ Et arguitur p̄mo
ꝙ sic. idē est subm gn̄ationis τ alteratōis. s. T.c.i.
mā. ḡ gn̄atio est alteratio. ꝯn̄a tz. Nā p Ari. i
p̄ncipio huius libri ponentes vnū p̄ncipium māle ha- 2.
bent dicere. ꝙ gn̄atio sit alteratio. ¶ Secūdo ad idez
in trāsmutatiōe substantiali subiectum. s. materia habz
se aliter q̄ p̄us se habuit. ergo est ibi alteratio. cōsequē 5. phy.
tia tenet. ex qd nominis alterationis. antecedens pa- ꝯn̄. 7.
tet de se. ¶ Tertio ad idē omnis motus successiuus q 3.
nec est ad quantitatē: nec ad vbi est alteratio. per p̄hm T.c.9
qnto physicoꝝ. sed generatio τ maxime generatio ele
mentoꝝ est huiusmodi. nam generatio vnius elemen- 4.
ti ex alio ē successiua. ¶ Quarto arguiꝭ sic. motus ad
substātiam est alteratio. sed generatio ē motus ad sub T.cō.
stantiam tanq̄ ad finem. vt patet per Arist. primo hu 20.
ius. ergo τc̄. ¶ Quinto arguitur sic. acquisitio albedi 5.
nis est generatio, albedis. τ est alteratio. ergo genera- 6.
tio ē alteratio. ¶ Sexto arguiꝭ sic. grauitas τ leuitas Cō.2.
sunt forme elementorum. p cōmentatorem quarto ce-
li. sz ad istas est generatio. cum ad formas elementoꝝ
sit generatio. seqtur ad idem esse generationem τ alte
rationem. τ q: motus non differt a termino ad quē: se-
qtur generationem esse alterationem. ex quo sunt ad
eundem terminum.
Oppositū vult Ari. primo huius. T.cō.
¶ In ista qōne ponenda est vna 10.
cōclusio. que conclusio est respōsalis ad quesitum. Se-
cundo ponende sunt differentie inter generatiōez τ al
terationem. Tertio videndnz est de vna dubitatiōe. vz.
vtrum possibile sit transmutari de vna specie in aliā si-
ne generatione vel corruptione.
Quantuz

p̄m nō. **Quantū** ad p̄mū dz p̄mo supponere qd nomi
nis gn̄ationis de quo dictū est in pre
cedenti qōne: τ simil'r opz p̄supponere quid nominis
p̄.g.io alterationis. vn̄ alteratio diciꝭ per quā fit mutatio pre-
dicationū denominatiuarū p noia de predicamēto q̄li
tatis. verbi grā. si aliquid modo esset albū τ p̄mo fuis-
2m nō. set nigrū vel aliquo alio colore coloratū esset alteratio
facta. ¶ Scdo est notādū: ꝙ large accipiendo altera-
tionē ois mutatio ad qualitatē dꝭ alteratio: sed ꝓprie
illa dꝭ alteratio que est de vna qualitate ꝯria in aliam:
sicut qn̄ aliqd mutaꝭ de albedine in nigredinem vel de
frigiditate in caliditatē. ¶ Tertio notandū: qd gn̄atio
3m nō. ꝭm qd extēdit se ad alterationē: τ cū hoc ad alia: puta
ad augmentationē τ ad motū localē: τ sic quāuis ois
alteratio sit gn̄atio ꝭm qd: nō tn̄ ois gn̄atio ꝭm qd est
4m nō alteratio. ¶ Quarto sciendū est: ꝙ de gn̄atione subali
solet distingui ꝙ capiꝭ dupl'r. vno mō capiꝭ p itrodu-
ctione forme subalis. aliqn̄ p dispōne māe ad hoc vt de
ea possit educi forma substantialis. p̄mo modo vere di
ciꝭ generatio: sed scdo mō diciꝭ alteratio.
p̄ª ꝯ̊ **Tūc sit** ꝯ̊ rn̄salis ad qōnē: ꝙ gn̄atio subalis capi
endo gn̄ationē p iductione forme subalꝭ
nō est alteratio. ꝓbaꝭ sic. nā p talē gn̄ationē aliqd ici-
pit eē ens de nouo: sed p alterationē nō icipit eē enꝭ de
nouo. ḡ talis gn̄atio est non alteratio. ꝯn̄a tz de se. an̄s
pz ex qd nois gn̄ationis τ alteratiōis. ¶ Scdo ad idē
2 arguiꝭ sic. ois talis gn̄atio est ad subam: τ ois talis al-
teratio est ad qualitatē. ḡ talis gn̄atio nō est alteratio.
ꝯn̄a tz ex eo ꝙ mutationes ad distinctos terminos sūt
distincte. an̄s pz ex dictis. ¶ Sed diceres: imo p alte-
dubiū rationē icipit eē ens de nouo. pz: q: qualitas: puta albe
do vel caliditas. ¶ Rn̄deꝭ ꝙ quāuis p alterationē sal
℞: tē aliquā bn̄ de nouo icipiat aliqd eē: non tn̄ per eā de
nouo incipit esse ens. albedo eni nō est ens. vt prius di
cebaꝭ: quāuis bn̄ sit ens alteri inherens. recte sicut iste
lapis nō est rex frācie: sed bn̄ est imago regis francie.
Quantum ad 2m vidēdū est que sunt dꝭie in-
ter gn̄ationē τ alterationē seu iter
gn̄ationē simpl'r τ aliquā gn̄ationē ꝭm qd. s. alteratio
nem. ¶ Vn̄ p̄ma dꝭia est ex pte subi: subm eni gn̄atio
p̄ª dif. nis est ens in pura pō quātū est de se τ nō in actu. sbm
2.a.ꝯ. v̄o alterationis est ens in actu p se subsistens. ¶ Sed
4 diceres tu. idē est subm gn̄ationis τ termini alteratio
dubiū nis: puta albedinis τ nigredinis: sed subm talis termi
ni est ipsa mā que est ens in pura potētia. ḡ etiā talis ē
subm alterationis. ¶ Rn̄deꝭ bn̄ ꝯcedēdo ꝙ est subm
℞: mediatū τ albedinis τ alterationis: sed est subm ime-
diatū gn̄ationis: sed subm imediatū albedinis τ altera
tionis est ens in actu. ¶ Aliter pōt dici ꝙ quāuis idez
℞ alr sit subm gn̄ationis τ alterationis τ hoc in inherendo:
nō tn̄ est idē subm denoiationis. vn̄ subm denoiatiōis
gn̄ationis est ipsa mā: que est ens in pura potētia. māz
p̄ ph. eni dicimus gn̄ari: sed subm denoiationis alterationiꝭ
60. est cōpositū ex mā τ forma. illud enim dicimus altera
2ª dif. ri: τ nō ipsaz mām. ¶ Ex hoc pōt hꝭi scda dꝭia: iter ge
nerationē τ alterationē. vz. ꝙ subm alterationis sit cō
positū ex mā τ foīa. dicimus eni alterari aliqd sic ꝙ d
ipso verificaꝭ de nouo h̄ nomē ens cū aliq̊ addito: de q̊
nō p̄us v̄ificabaꝭ cū illo addito: sed quāuis subm gn̄a
tionis bn̄ dicaꝭ gn̄ari hoc est subijci gn̄ationi: tn̄ p gn̄a
tionē non fit ꝙ de mā verificaꝭ ens sine addito: τ p̄us
nō exq̊ mā est eterna. ¶ Etiō ēt quo ad sbā pz dꝭia in
3ª dif. ter gn̄ationē: τ alterationē: τ est 3ª dꝭia ista ꝙ illud qd
7.m.T est p gn̄ationē de nouo acqriꝭ est p̄ncipalius ens quaz
2.a.2. sbm gn̄atiōis. pz h̄: q: in gn̄one acqriꝭ forma q̄ est p̄nci-
palius enꝭ q̄ sit mā: sz in alteratione est eꝯ. nā in altera
tione illd qd subijciꝭ est suba: τ illud qd acqriꝭ est acci-
dēs. mō suba est p̄ncipalius ens q̄ sit accn̄s. ¶ Ex q̄ 4ª dꝭia
sequiꝭ q̄rta dꝭia iter gn̄ationē τ alterationē. vz. ꝙ i ge-
neratione acquiriꝭ ens simpl'r. in alteratione v̄o enꝭ ꝭz
qd: τ pp hoc per gn̄ationē vel corruptionē mutaꝭ no-
mē subale τ diffinitio: per alterationē v̄o nō. ¶ Quin 5ª dꝭia
ta dꝭia est ꝙ in gn̄atione nō est successio ꝭm intēsionē
τ remissionē: sed in alteratione bn̄ est: τ rō huius ē: q:
in gn̄atione acqriꝭ suba: in alteratione aūt q̄litas. mō
suba nō suscipit magis nec minus: sed bn̄ qualitas. ve-
rūtn̄ in gn̄atione est bn̄ successio ꝭm partes q̄litatiuaꝭ.
¶ Sexta dꝭia est ꝙ in gn̄atione illd qd gn̄aꝭ in aliquo 6ª dꝭia
tp̄e nō sic gn̄aꝭ in eo ꝙ partes gn̄ate nō cōdiuidantur
partibus tp̄is mēsuratis illā gn̄ationē: sed in alteratio
ne bn̄ pōt fieri ꝙ ptes illius qd alteraꝭ nō ꝯdiuidātur
ptib⁹ illius tp̄is mēsuratis illā alterationē: sz quelz ps
illius qd alteraꝭ: alteraꝭ in qualz parte illius tp̄is. v̄bi
grā. cū ignis generaꝭ successiue in aliquo tp̄e: ille igniꝭ
non pōt gn̄ari in aliquo tp̄e: nisi sic ꝙ vna pars illius
ignis gn̄aꝭ in vna parte illius tp̄is: τ alia in alia. sz sic
non est de alteratione: imo aliqd pōt alterari in aliquo
tp̄e: sic ꝙ nō p̄us alteraꝭ ꝭm vnā eius medietatē quaz
ꝭm aliā: sed ꝭm quālibet eius partē alteraꝭ in q̄libet p-
te illius tp̄is: τ h̄ dz itelligi quo ad ptes quantitatiuas
subi: τ non quo ad partes graduales qualitatis. Et rō
huius est: q: cū suba nō hēat ptes graduales. ḡ nō pōt
simpl'r successiue gn̄ari gradualiter: sed qualitas ꝭz q̄
fit alteratio hz partes graduales: poꝭe est eni subz ꝭm
quālibet eius partē sil' alterari ꝭm ptes eius quātitati-
uas successiue rōne partiū gradualiū ipsius qualitatiꝭ.
¶ Septima dꝭia est: ꝙ oēm gn̄ationē p̄cedit aliq̄ alte- 7ª dꝭia
ratio disponēs ad illā gn̄ationez: τ nō eꝯ. Et cā huius
est: q: impoꝭe est duo indiuidua diuersarū specieꝝ hꝭe
oīa accn̄tia sil'ia vel eodē mō cū gn̄atio sit trāsmutatio
de sp̄e in sp̄ēm: sequiꝭ ꝙ dz ante gn̄ationē fieri trāsmu-
tationez in accidentibus: τ talis mutatio est alteratio.
¶ Octaua dꝭia est: q: semp gn̄atio vnius est corruptio 8ª dꝭia
alterius: sz sic nō est in alteratione: τ cā p̄mi est: q: mā p ge. 17.
nāliter nō pōt stare sine forma: τ cū nō pn̄t esse plures
forme in mā. quaruz dicimus esse gn̄ationē scdm pz: q:
in alteratione medū qd fit luminosum postq̄ fuit tene-
brosum est acquisitio luminis sine corruptione cuiuscū
q̄ partis prius existentis in medio.
Quantū ad 3m videndū est si absq̄ gn̄atiōe vl'
corruptiōe vna sp̄es pt mutari i aliā. p̄m
¶ Et vꝭ ꝙ sic: q: p alchimiā plumbū mutaꝭ in argētū:
τ hoc sine corruptione plūbi. ꝓbaꝭ: q: postea ex illo ar
gēto iterū p alchimiā pōt fieri plūbū: qd nō esset: vt vꝭ
si plūbū fuisset corruptū: τ tn̄ plumbū τ argentū sunt 2m
diuersarū sp̄erū. ¶ Scdo vinū aliqn̄ mutaꝭ in accetū:
τ visuz ē ꝙ aliqn̄ eꝯ acetū mutaꝭ in vinū: qd nō fuissz
si in pria mutatione vinū fuisset corruptū. vinū eni nō
vꝭ posse gn̄ari ex aceto: sed ex racemis. ¶ Tertia ad 3m
idē. nā per icantationes hoies aliqn̄ mutanꝭ in porcuz
vel in aliā sp̄ēm: τ iterū fiunt hoies. vn̄ audiui ab vno:
q dixit se vidisse vnā feminā fuisse mutatā in suē τ no-
uē porculos: τ iterū postea mutata est in hoiem. mō il
la mutatio nō vꝭ facta cū corruptione. nā aliter ꝯtinge
ret idē corruptū regenerari. ¶ Iuxta ista dz nōri ꝙ tri
plex pōt imaginari mutatio: vera: vel mutatio alia solū
apparens. vltra hoc mutatio vera circa subaz pōt ima Nōndū
ginari triplex. p̄ma gn̄atio τ corruptio. 2ª creatio τ au
gmētatio. 3ª trāsubātio. sicut panis trāsmutaꝭ in corp⁹
xp̄i. ibi eni nō dꝭ creatio: nec augmētatio: nec gn̄atio vl'
corruptio: sed trāsubātio. p̄ma mutatio circa subam est
nālis. alie āt due sunt supnāles: sunt ēt miraculose τc̄.
RR

Archivo Rosario Histórico

pa ꝯ **Tunc sit** pma ꝯ.ꝙ ois trāsmutatio nālis vā de spē in spēʒ ipsius sube est vā gn̄atio vł corruptio: ⁊ ꝓbat: q2 in oi tali mutatiōe mutat nomen
2a ꝯ ⁊ diffō: ⁊ p ꝯn̄s p vnā ꝯditionē gn̄ationis ⁊ corruptionis ibi est vā gn̄atio vł corruptio. ¶ Scd̄a ꝯ trāsmutatio apparēs circa subaʒ: q̄ʒuis nō exn̄s de vna spē i aliā est poll'is absq; gn̄atione vł corruptione. pʒ: q2 bn̄ visuʒ est ꝙ aliqs hō appuit mortuus p tres dies ⁊ postea viuus. mō ibi nll'a fuit corruptio ex eo ꝙ ibi māsit eadeʒ aia ⁊ eadē materia: ⁊ tn̄ ibi apparuit fuisse factā mutationem de vna spē in aliā. s. de hoīe in cadauer. Et sic ēt forte faciunt alchimiste: q faciunt per mutationē accidētium plumbi in accidētia argenti plumbū apparere argētū: ⁊ tamē credit ꝙ ibi fuerit facta mutatio vera de plūbo in argentū: sed si ita eēt ꝙ per artē eoꝝ mutarēt nām ꝙ ex plūbo vere fieret argentū. tūc iteruʒ. s. ex illo argento facerent plumbū nō facerēt illud idē qd̄ p̄existebat: sed sile: ⁊ sic nō oʒ idē corruptum redire.

ad rōes **Ex istis** pōt patere ad obiones. ad pmā pʒ ex iaʒ
Ad 2m dictis. ¶ Ad 2am dico ꝙ forte vinū ⁊ ace
Ad 3m tū nō dr̄nt spē. ¶ Ad aliā pōt dici ꝙ si aliqn̄ fuit h̄ ꝙ vna femina apperet ⁊c. hoc nō fuit per mutationē verā sube: sed per transfigurationē virtutis fortis alicuiꝰ herbe vel alicuius alterius. virtutes eni multarū rerū sunt valde mirabiles ⁊ diuerse.

Ad pm **Ad rōnes** ad pmā dico ꝙ qn̄ Ari. p hꝰ dixit
pncipa. ponētes vnū pncipiū māle ⁊c. in
T.c.p. tellexit ꝙ ponētes vnū pnm māle oiuʒ trāsubationū ⁊c. hoc eē ens in actu: nō potuert saluare dr̄iā iter gn̄ationē ⁊ alterationē: si tn̄ pncipiū māle oiuʒ trāsmutationū ponit eē ens in pō: ⁊ h̄ ponit esse subm imediatū aliq̄
Ad 2m rū trāsmutationū ⁊ medietatū aliaꝝ bene pōt saluari dr̄ia iter gn̄ationē ⁊ alterationē. ¶ Ad 2am dico ꝙ q̄ʒuis in gn̄atione subali mā se hēat al'r q̄ʒ pus: tn̄ nō pp h̄ ipsa dr̄ alterari: pp hoc ꝙ hoc nomen alterari appro
Ad 3m priatū est illis que hn̄t se al'r nō p formā subaleʒ: sed p formas accn̄tales. ¶ Ad 3am ꝯcedit de motu successi
Ad 4m uo cuiꝰ successio attēdit ex pte ptiū g̃dualiū ⁊ nō quātitatiuarū. ¶ Ad 4am illā bn̄ ꝓbat ꝙ accipiēdo gn̄ationē p alteratiōe p̄cedēte itroductionē forme subalis ge
Ad 5m neratio est bene alteratio. ¶ Ad 5am ꝯcedo ꝙ acq̄sitio
Ad 6m alterationis est gn̄atio ꝑm qd: sʒ nō simpl'r. ¶ Ad vltimā rōnē: qn̄ dr̄ ꝙ grauitas ⁊ leuitas sunt forme suba
4.c.2. les eloꝝ: negat. ⁊ qn̄ dr̄ p Cōmē. dico ꝙ Cōmen. voluit p hoc dicere ꝙ eēnt forme accn̄tales ꝯn̄tes q̄litates eloꝝ. Uel al'r pōt dici ꝙ q2 formis eloꝝ non sunt nomina posita circūloquebat eas per nomina p̄dicta. Et sic finit ista questio. Questio. III.

pm **Ueritur** vtrū si gn̄atio eēt impoll'is: alteratio eēt impoll'is. ¶ Et arguit p ꝙ nō. nā gn̄atio ⁊ alteratio sūt mutationes distincte. sicut dicebat in alia qōne. g̃ poll'e est vnā esse sine alia: nec ad pōnē vnius seq̄t positio alterius: nec ad destructionē vniꝰ destructio alt'ius.
2m ¶ Scd̄o poll'e est aliqd alterari: ꝙ tn̄ ipoll'e est gn̄ari. g̃ falsuʒ est dicere ꝙ si gn̄atio vnius sit impoll'is ꝙ alteratio eius sit impoll'is. ꝯn̄tia tʒ. aīs ꝓbat. nā te poll'e est alterari. tu eni calidus potes fieri frigidus: ⁊ tn̄ te impoll'e est gn̄ari: qd̄ nō eni semel genitū est amplius gn̄a
3m ri nō pōt. ¶ Tertio argr̄ sic. sic se hʒ eē vł nō eē ad eē ⁊ nō eē sic se hʒ posse esse vel nō posse eē ad posse eē ⁊ nō posse eē: sʒ mō ita est ꝙ aliqn̄ gn̄atio est ⁊ alteratio nō est: ⁊ ecōuerso. g̃ ēt gn̄atio pōt non esse alteratione exn̄te. quare falsuʒ est si gn̄atio sit impoll'is ꝙ alteratio sit impoll'is. ¶ Quarto arguit sic. si questio esset vā. h̄ esset ex eo ꝙ alteratio ordinat in generationē tāquā in finēʒ: ex eo ꝙ si finis sit impossibilis: ordinata in fineʒ sunt impoll'ia. mō hoc est falsuʒ. nā qōlibet enʃ maxime appetit se permanere: ⁊ oēs suas actiones dirigit in h̄ p ph.
ꝙ permaneat: ⁊ tn̄ ipsuʒ semp manere est impossibile: Cō.8i
nō obstāte ꝙ actiones que ordināt in illū finē sint possibiles. Ita in ꝓposito vr̄ quāuis ordinaret in gn̄ationē tanq̄ʒ in finē: nō tn̄ ꝓpter hoc opʒ alterationem esse impoll'em si gn̄atio sit impoll'is. ¶ Quinto arguit sic. 5.
nullius ptis celi gn̄atio est poll'is: ⁊ tn̄ alicuius ptis celi alteratio est poll'is. g̃ questio falsa. ꝯn̄a pʒ: ⁊ pma ps t.c.20.
aīitis nota est per Ari. pmo celi. scd̄a ps aīitis probat. nā aliquādo aliqua ps celi est magis lucida: ⁊ aliquādo minus. Sil'i mō argueret de alteratione aie itellectiue: cuius alteratio est poll'is: q2 alteratur de ignorantia in sciam: ⁊ tn̄ eius gn̄atio est impoll'is. ¶ Sexto ar 6.
guitur sic. ex quo ista ꝯn̄tia nō est formalis gn̄atio est impossibilis. ergo alteratio est impossibilis: ⁊ si tenet hoc: oʒ esse per aliquē locū. querit g̃ vnde locus.

Oppositū vult Aristo. primo huius. vnde dicit. si impossibile esset elemēta ge T.c.i.
nerari ex seinuicē impoll'e esset eoꝝ alteratio abinuicē.
¶ Breuiter ista qd̄ pōt solui dupl'r. vno modo ad hoieʒ. Nōn.
alio mō ꝑm veritatē. vn̄ facil'r ꝑm dicta empedoclis salnaret. Empedocles eni ponit ꝙ qōlibʒ elm determinaret sibi certas qualitates: que non possent remitti ipso el'o manēte. vn̄ ponit ꝙ aqua manens aqua nō posset calefieri. g̃ ꝑm eū si gn̄atio vnius el'i ex alio esset impossibilis. tūc alteratio eoꝝ abinuicē esset impossibilis: ⁊ sic faciliter questio esset expedita. Sed videndo qd sit dōm ꝑm veritatē ponā pmo aliquas distōnes. scd̄o q2 necessariū ⁊ impossibile opponunt: vidēdū est quō generationē esse sit necessariū. tertio vidēdū est de q̄sito.

Quantū ad pmū sit pma distō ista: ꝙ impoll'e dr̄ aliqn̄ de significabili icōplexe. alio
mō de sigb̄ili cōplexe. vt cū dicimus. chiꝰ est impoll'is: ⁊ pa dis.
sil'i modo aliqn̄ de significabili cōplexe: vt cū dicimus. deū esse necessariū. ¶ Scd̄o notādū est ꝙ si ista aliqn̄ 2m nō.
dn̄r de cōplexo sicut de oratione. hoc est equiuoce. vn̄ orationes nō dicunt impossibiles nec necessarie: nisi sicut vrina dicit sana vel egra: q2 est signū sanitatis vel egritudinis. ¶ Secūda distō est ꝙ adhuc impoll'e dr̄
dupliciter. vno modo quo ad oēs differentias tpis: ⁊ 2a dis.
isto modo dicimus ꝙ deū non esse est impossibile. naʒ tam quo ad pn̄s quā quo ad preteritū q̄ʒ quo ad futurū est impoll'e. Simili modo aliqd dr̄ necessariū scd̄m omne tēpus. sicut deuʒ esse est necessariū ꝑm oē tēpus. Scd̄o mō dr̄ impoll'e non quo ad omne tēpus: sed quo ad aliqd: ⁊ sic accipit impoll'e cuʒ dicit ꝙ ꝓpō falsa de p̄terito est impoll'is. Et sic simil'r dicimus ꝙ me bibisse est necessariū: ⁊ sic simili mō accipit necessariū cū dicimus ꝓpōnē verā de p̄terito esse necessariā: ⁊ ꝑm istaʒ acceptionē de ly impoll'e ⁊ necessarÿ bene cōcedimus ꝙ ipoll'e erit aliqn̄ necessariū: ⁊ ꝙ necessarium fuit aliqn̄ ipoll'e. vbi gr̄a. quāuis mō sit ipoll'e me fuisse rome: tamē si vadā rome ⁊ redeā: me fuisse rome erit necessariū. sil'r quāuis me bibisse modo sit necessariū: tn̄ anteq̄ʒ bibi: me bibisse fuit ipoll'e: q2 fuit vnū falsū d̄ p̄teritō. ¶ Tertio distō est ista. ipoll'e aliqn̄ dr̄ qd̄ iplicat ꝯtradi
ctionē: ⁊ isto mō dicimus ꝙ sor. esse ⁊ sor. nō eē in a. in 3a dis.
stanti est ipoll'e. sil'i modo dr̄ deū nō esse est ipoll'e: qōlʒ eni istoꝝ iplicat ꝯdictionē. Alio mō capit ipoll'e qd̄ nō dr̄ ipoll'e: q2 iplicat ꝯdictionē: sed q2 nō est poll'e ꝑm cursuʒ nālem: ⁊ isto modo dicimus ꝙ celū nō moueri est ipoll'e: nā hoc nō est poll'e ꝑm cursuʒ nature cōsuetū. sil'i modo dicimus necessariū dupl'r. vno mō opponit impoll'i qd̄ implicat cōtradictionē: ⁊ sic dicimus deū esse est necessariū

est necessariū. alio mō dr̄ necessariū ꝓut repugnat impossibili ꝓut capit ipoll'e ꝑm cursuʒ nāe cōsuetū: ⁊ isto mō dicimus ꝙ celū moueri est necessariū.

pa ꝯ **Quantū** ad 2m sit pma ꝯ gn̄ationē eē: nō tn̄ ꝯtinue sed itercise est necessariū ꝓut necessariū ꝯdicit impoll'i ꝙ iplicat ꝯdictionē. patet: q2 generationē non esse non implicat ꝯdictionē. ¶ Scd̄a ꝯ
2a ꝯ gn̄ationē esse: nō tn̄ cōtinue sed itercise est necessariuʒ ꝓut necessariū opponit impoll'i: ꝓut aliqd dr̄ ipoll'e ꝑm cursuʒ nāe: pʒ: q2 nullā gn̄ationē eē est impoll'e ꝑm cursuʒ nāe. g̃ gn̄ationē eē mō p̄dicto est necessariū. aīs pʒ. nā impoll'e est mām sub vna forma maꝰ ꝑpetue pp variā multiplicē alterationē que fit in istis inferioribus ꝓpter cōtinuū motū celi ⁊ multiplicē influentiā a corpo
p.nō. ribus superceleſtibus in ista inferiora.

Quantum ad 3m. vʒ. de quesito sciendū est ꝙ q̄ʒuis Ari. bn̄ ꝯcedat qōlʒ el'm determinare sibi certas q̄litates sibi cōueniētes. sic ignis caliditatē ⁊ siccitatē: aer caliditatē ⁊ humiditatē: tn̄ nō negauisset qn el'is manentibuʃ eoꝝ qualitates remitti possent. Cuius oppositū dixit Empedocles. Ulterius Ari. dixisset talē alterationē in quolʒ nō fieri gratis immo in aliquē finē. vʒ. in istū: ꝙ ex vno el'o posset aliud
2.nōn. gn̄ari: ita ꝙ ꝑm Ari. talis alteratio ordinat in generationē tanq̄ʒ in finē. Et h̄ sit vna suppō. ¶ Scd̄a suppō est ꝙ ordo naturalis est necessarius ꝑm spēʒ: ita ꝙ nō pōt ipediri in toto: lʒ bn̄ in pte. sic illū hoieʒ nō gn̄ari est poll'e ⁊ illū: ⁊ etiā illū: sed nō est poll'e simul de q̄lʒ.

ꝯ **Tūc sit** ꝯ ꝯn̄salis ad quesitū: ꝙ si gn̄atio est impossibilis: alteratio est ipoll'is. ꝓbat sic. nam per pmā suppōnē alteratio ordinat in gn̄ationē tāquā in finē. g̃ in v̓tute scd̄e suppōnis. si generatio est poll'is: alteratio est possibilis. ergo ad destructionē cōsequentis. si nulla generatio est possibilis. nulla alteratio est possibilis. ¶ Breuiter ista ꝯn̄tia tʒ per hoc ꝙ impossibile est nām oio frustrari in eius actione. Si ergo non esset possibile fieri gn̄ationē: ⁊ nō esset possibile fieri alterationē ꝑm cursuʒ nature. nunquā eni nā ageret alterationē: nisi aliqn̄ fieret gn̄atio pp quā tanq̄ʒ ꝓpt finē alteratio agit a natura. Et ex hoc pōt patere per quem locū tenebit hec ꝯn̄tia. gn̄atio est impoll'is. ergo alteratio est impossibilis. tenet eni per locū a causa finali ad suū effectū. per istā maximā. si finis est ipossibilis effectus est impossibilis in virtute illius. deus ⁊ natura nihil agit frustra. hoc est ꝑm cursum nature. nō eniʒ in to to actiones nāles frustrant suis finibus. ¶ Sed. d. tn̄.
p.c.32 exquo sicut dicis alteratio ordinat in gn̄ationē tāq̄ʒ in
3.a.45 finē. ponat g̃ ꝙ aliqd per imaginationē sit vna frigidi
dubiū tas ab omni subo separata: ⁊ applicet sibi vnū caliduʒ excedēs ꝑm illā caliditatē illam frigiditatē: tūc querit vtrū fiet actio in illā frigiditatē. ⁊ videt ꝙ nō. nā nō est poll'e ꝙ fiat ibi aliq̄ generatio: nec assimilatio passi ad agens: cū g̃ actio alteratiua ordinet in gn̄ationem. vr̄ ꝙ ibi fieret aliqua actio. vn̄ si calidū ageret in istā frigiditatē ad corruptionē illius frigiditatis nulla sequeret
℞ gn̄atio nec assimilatio. ¶ Breuiter dico ꝙ nō aget in illaʒ frigiditatē: ⁊ pmo posset ꝑm hoc assignri rō iam facta. ¶ Scd̄o ex alio. nā nālia in suis actionibus nō in
2 tendūt pncipal'r corruptionē: sed pncipal'r gn̄ationē: sʒ nō posset fieri alicuius gn̄atio nisi fieret alterius corruptio. g̃ oʒ agētia nālia corrūpere. si volūt gn̄ationē facere. mō in casu p̄dicto: cū nulla posset fieri gn̄atio seq
3 tur ibi nullā fieri corruptionē frigiditaẗ. ¶ Tertio ex alio: q2 ibi nō eēt aliqd̄ subm. exquo illa frigiditas pōit separata a subo qd̄ est receptiuū talis actionis ipiuʃ caliditatis. final'r g̃ dico ꝙ in illa friditate nō fieret actio.

Ad rationes ¶ Ad pmā dico. ꝙ nō obstāte ꝙ gn̄atio ⁊ alteratio sīt ad rōes
mutationes distincte: tn̄ q2 alteratio ordinat in gn̄atio Ad pm
neʒ. vr̄ ꝙ si gn̄atio est impoll'is: alteratio est impossibilis. verū est tn̄ ꝙ illa ꝯn̄tia nō est formaliʃ: sed tʒ suppo
sitio ordine nāe. ¶ Ad scd̄am dico: qd̄ quāuis sit poll'e Ad 2m
esse alicuius alterationē: cuius nō est poll'e esse gn̄ationē: tn̄ possibile est esse gn̄ationē alicuius alterius. ergo alteratio nō ordinat in generationē illius qd̄ alterat: sʒ
in gn̄ationē alicuius alteriuʃ ex illo. ¶ Ad tertiā dico: Ad 3m
ꝙ quāuis poll'e sit esse alterationē quā nō imediate sequit gn̄atio: tn̄ nō est poll'e esse aliquā alterationē: quā
nō tūc vel alias sequat gn̄atio ¶ Ad q̄rtā. qn̄ dr̄ alte Ad 4m
ratio ordinat ⁊c. ꝯcedo: ⁊ qn̄ dr̄ sepe finis est impoll'iʃ: ⁊ ordinata in finē sunt poll'ia. dico ꝙ nunq̄ʒ simpl'r finiʃ est impossibilis: qn̄ ordinata in finē sūt possibilia: ⁊ qn̄ dr̄ de permanētia. dico ꝙ simpl'r talis finis nō est impossibilis. quāuis eni entia naturalia nō possunt semp manere ꝑm indiuiduū: tn̄ possunt manere ꝑm spēm: ⁊
sic lʒ frustrarēt in eoꝝ actionibus in pte: nō tn̄ in toto. Ad 5m
¶ Ad quintā. dico ꝙ questio intelligit de alteratione q̄ est inter q̄litates actiuas ⁊ passiuas: que de per se ordinant in generationem: sed mō talis alteratio nō est in aliqua parte celi. Consimili mō dicat de alteratiōe aie
itellectiue. ¶ Ad sextā qn̄ dr̄. vn̄ locus. dictū est supe Ad 6m
rius in questione ⁊c. Questio. IIII.

Ueritur Utrū generatio vnius sit corruptio alterius. ¶ Et pm
arguit pmo ꝙ nō. nā si sic. tūc gn̄atio eēt corruptio: sed hoc est falsuʒ. falsitas pʒ: q2 generatio ⁊ corruptio sunt mutationes opposite. ⁊ per ꝯn̄s 2m
vna nō est alia. ¶ Scd̄o arguit sic. corruptio est forma que corrumpit: ⁊ generatio forma que generat. modo 3m
vna illarū formarū non est alia. g̃ ⁊c. ¶ Tertio si sic. sequit ꝙ semp esset equalis multitudo suppositoꝝ: sed hoc nō est necessariū: lʒ pythagoras hoc ponebat. ꝯn̄a
tenet ex eo: q2 cū vnū corrūpit aliud gn̄at. ¶ Quarto 4m
alicuius gn̄atio est pluriū corruptio. ergo nō semp gn̄atio vnius est corruptio alterius: imo pluriū. aīs patʒ d̄ gn̄atiōe mixti ex elemētis. vbi q̄ttuor corrūpunt. s. elemēta: ⁊ vnū solū generat. s. mixtū. ¶ Quinto argr̄ sic.
in nutritiōe ⁊ p̄cipue in nutritione hois aliqd corrūpit 5m
puta alimētū: ⁊ tn̄ nihil ibi generat. nō eni pōt dici ꝙ ibi generat aliqua forma noua vel aliqua pars forme ex eo ꝙ aia itellectiua pus existebat: ⁊ etiā q2 aia in
tellectiua est indiuisibiliʃ. ¶ Sexto argr̄ sic. nā quādo 6m
anial corrūpit nō videt ꝙ vna forma generet. nam aliter idē a quolibet pluriū agentiū pōt generari ex eo ꝙ animal a quolibet pluriū agentiū pōt corrūpi. idē eniʒ est corrūpens formā preexistentē ⁊ generās sequēteʒ: cū ergo aial indifferēter a pluribus agentibus pōt corrūpi. tunc si post eius corruptionē generet vna alia for
ma. illa forma a pluribus agentibus idifferēter posset 7m
generari: ꝙ tn̄ est falsum. sicut postea videbit. ¶ Septimo arguit sic. nā quādo generat homo. tc̄ ibi est generatio alicuius: ⁊ tn̄ vr̄ ꝙ non ꝓpter hoc sit ibi corruptio alterius. ex eo ꝙ forma preexistēs: sicut forma embrionis disponebat ad generationē hois. g̃ videt ꝙ ipsa possit manere cū forma hominis: ⁊ per ꝯn̄s nō cor
rumpit in aduentu forme hois. ¶ Octauo arguit sic. 8m
nā in separatione aie intellectiue a corpore est generatio alicuius forme: in materia in qua pus erat aia: ⁊ nō corrūpit post eius separationē a corpore. ¶ Nono ar
guit sic. in gn̄atione luminis in medio nihil corrūpit: 9m
⁊ simil'r in generatione scientie in aia ergo nō cuiusli
bet gn̄atio est alicuius corruptio. ¶ Decimo argr̄ sic. 10m

Universidad del Rosario Archivo Histórico

nam cū ex el'tis fit mixtū.tunc generanť ibi sapores ꝛ
odores: ꝛ ꝯsimiles qualitates absq̄ corruptione aliq̄-
rum qualitatū aliarū eis oppositarū: ex eo ꝙ nulle sūt
tales qualitates in elementis.purū eni elementū caret
odore ꝛ sapore ꝛ colore,ꝛc̄.

T.c.17. **In oppositū** est Ari.pmo huius.nā per h̄
ꝓbat Ari.ppetuitatē gn̄onis.
Breuiter ista qō pōt hr̄e duplicē itell'z ꝛ ꝑm vtrūq̄
rn̄dendū est ad ipaz. Primus itell's est.vtrū ista ꝓ-
positio sit v̄a.gn̄atio vnius est corruptio alteriuꝫ.i.ꝙ il
lud idē qō est gn̄atio ꝛ corruptio. Scd̄s intell's est
talis:an gn̄ationē vnius sequať vel precedat corruptio
alterius. Primo ḡ rn̄dēdū est ad qōnē ꝑm primuz sen-
sum.Secūdo ꝑm secundū.

pª ꝯ **Quantū** ad pmū sit pma ꝯ̊ ista:ꝙ si gn̄atio ꝛ
corruptio sumanť ꝓ subo illius:qō
de nouo capit esse postq̄ nō fuit:vel nō eē postq̄ fuit:
generatio est corruptio.ꝓbať:q2 sic idē.puta mā est ge
neratio ꝛ corruptio:que est eadez in genito que fuit in
corrupto: ꝛ h̄ ꝯcediť ꝙ ꝯtinue ꝛ ppetue sine itercisione
gn̄atio est ꝛ sil'r corruptio est.pz hoc:q2 ꝯtinue ppetue
ꝛ sine intercisione mā est:sed tn̄ cū hoc ꝯcedendū esset
ꝙ quāuis generatio ppetue est sine intercisione:nō tn̄
generatio est perpetue generatio sine itercisione.nam
aliqn̄ mā nō est generatio.aliquādo eni qescit per tem-
2ª ꝯ pus sub aliqua forma. Scd̄a ꝯcl'o est ista:ꝙ si gene
ratio capiť ꝓ forma vel ꝓ cōposito qō generať: ꝛ cor-
ruptio pro forma vel cōposito qō corrūpiť:gn̄atio non
est corruptio.ꝓbať.nā compositū qō gn̄atur nō est cō-
positum qō corrumpiť:nec forma que corrūpiť.

Quantū ad scd̄m intell'm pōt poni ista ꝯ̊.ꝙ in
telligēdo qōnē indefinite gn̄atio vni
us est cōruptio alterius.pz.nā videmus ꝙ cū gn̄ať aq̄
ex igne:vel ecōuerso.corruptionē vnius cōcomitať ge-
neratio alterius.Sed itelligēdo qōnē ꝑm p̄dictū sen-
sum vl'r:tūc est maior difficultas.vz.vtrū semp gn̄atio
vnius sit corruptio alterius.Et sic ad videndū de hoc.
primo ponā aliquas distōnes.scd̄o ꝯ̊nes de gn̄atiōe ꝛ
corruptiōe accn̄tiū.tertio d̄ gn̄atōe ꝛ corruptōe subaꝝ.

pª disio **Quantū** ad pmū sit pma diuisio ista.ꝙ quedā
est gn̄atio alicuius qualitatis nō ha-
bētis ꝯtrariū:sic est generatio luminis in medio: ꝛ ge
neratio scie in aīa:quedā aūt est gn̄atio alicuius quali
2ª disio tatis hn̄tis cōtrariū.sicut generatio caliditatis vel al-
bedinis. Scd̄a diuisio est ista.q̄dā sunt accn̄tia a q-
bus vel eoꝝ ꝯ̊rijs mā nunq̄ denudať.sicut sunt.calidi
tas.frigiditas.hūiditas. ꝛ siccitas.grauitas. ꝛ leuitas.
vz.si mā stet sub forma mixti:siue sub forma el'ti: nūq̄
denudať ab aliquibus istaꝝ q̄litatū. Alia sunt accn̄tia
a qbus aliqn̄: ꝛ ab eoꝝ ꝯ̊rijs denudanť.sicut sunt iste
qualitates odor sapor ꝛc̄.vz.cū mā stat sub forma el'ti.
3ª disio pmo est denudata a colore quolibet:ab odore q̄cunq̄:
ꝛ sapore quocūq̄. Tertia diuisio est ista:quedā est
4ª disio gn̄atio vel corruptio simpl'r sube.sic elemēti:alia mix-
te vt hois. Quarta diuisio.gn̄atio sube mixte q̄daz
est sube inanimate sicut ligni vel lapidis: ꝛ quedā aīa
pª ꝯ te: ꝛ hoc est vel anima itellectiua vel sensitiua.

Quantū ad scd̄m sit pma ꝯ̊.nō oz ꝙ gn̄atio q̄-
litatis nō hn̄tis ꝯ̊riū sit corruptio al-
terius:nec oz corruptionē eius esse gn̄ationē alterius.
2ª ꝯ pz hoc de gn̄atione ꝛ corruptione luminis: ꝛ simil'r de
generatiōe ꝛ corruptione scie in anima. Scd̄a ꝯcl'o
in gn̄atione accidentiū:a quibus vel eoꝝ ꝯ̊rijs mā pōt
denudari:nō opz ꝙ semp gn̄atio vnius sit corruptio al
terius.pz hoc.nā ex elemētis fit mixtū ꝛ generať sapor
absq̄ corruptione alicuius saporis sibi ꝯtrarij: ꝛ simi-
liter odor ꝛ color: ꝛ sil'r cū mixtū corrūpiť in elemēta:
corrūpunť hmōi qualitates absq̄ gn̄atione qualitatuz
sibi ꝯtrariarū. Tertia ꝯ̊.in gn̄atione qualitatū hn̄- 3ª ꝯ
tiū ꝯ̊riū:a qbus mā nō pōt denudari sic est ꝙ semp ge
neratio vnius est corruptio alterius.pz h̄.nā mā:nec sb
forma elemēti:nec sub forma mixti pōt stare sine hmōi
qualitatibus.ḡ semp oz ꝙ aliqua taliū qualitatū sit in
mā: ꝛ cū nō possint esse simul in mā ꝓpter ꝯ̊rietatē eo-
rū:opz ꝙ cū vna gn̄ať alia corrūpať ꝛ econuerso.

Quantum ad tertiū sit pma ꝯ̊ ista.generatio pª ꝯ
mixti ex el'tis:si el'ta non ponanť
manere in mixto:est nō corruptio vniuꝫ:sed pluriū.pz:
q2 est corruptio pluriū el'oꝝ. Scd̄a ꝯ̊.gn̄atio mixti 2ª ꝯ
ex el'tis.si elemēta ponanť manere in mixto: ꝛ cuz hoc
ponanť ꝙ forme el'oꝝ subales:nec itēdanť:nec remit-
tanť:est sine aliq̄ corruptione subali:quāuis bn̄ aliqui
gradus qualitatū el'oꝝ corrūpanť.pz exquo el'a ponū
tur manere: ꝛ forme subales eoꝝ ponunť nec itensibi-
les:nec remissibiles. Tertia ꝯ̊ est ista.gn̄atio mixti 3ª ꝯ
ex el'is si el'a ponunť manere in mixto: ꝛ cum h̄ forme
subales eoꝝ ponunť intēdi ꝛ remitti est cū q̄dā corru
ptione subali:puta formarū subaliū el'oꝝ:nō tn̄ totali:
sed ꝑm aliquos gradus.pz exquo forme subales el'oꝝ.
ponunť intendi ꝛ remitti. Pro quarta ꝯ̊ne sit pma pª sup.
suppō:ꝙ mā nunq̄ pōt eē sine forma subali. Scd̄a 2ª sup.
suppō.mā nō pōt simul hr̄e nisi vnā formam subalem. 4ª ꝯ.
Tūc si q̄rta ꝯ̊.ista:ꝙ qn̄ vna forma subalis corrum-
piť alia generať: ꝛ ecōuerso.ꝓbať sic.nā aut forma ge-
nerať in mā in qua preexistebat forma:aut generať in
mā in qua nō ꝓexistebat forma.si dr̄ pmū.ꝯ̊.per scd̄am
supponē:mā nō pōt simul hr̄e plures formas subales.
oz ḡ ꝙ forma preexistēs corrūpať: ꝛ sic gn̄atio vnius
forme est corruptio alterius.si v̄o dr̄ scd̄z:hoc est cōtra
primā supponem. Sciendū est tn̄ ꝙ talē ꝯ̊nem po- Nōn.
nit phs:sed tn̄ credēdū est ꝙ aliqua forma pōt genera
ri absq̄ corruptione alterius forme.vnde ꝑm illos qui t.c.17.
in hoie nō ponūt nisi aīam intellectiuā:in separatione
a materia generať noua forma in materia:absq̄ corru
ptione forme precedentis.sil'r in nutritione hois corrū
piť forma alimēti absq̄ noua gn̄atione alicuius forme
subalis.nā forā alimēti corrupta aīa itellectiā icipit in-
formare illā māz absq̄ h̄ ꝙ ipsa de nouo gn̄eť. Et iō q
volūt stare in p̄dicta ꝯ̊ne cū pho ponunt in hoie preter
aīaz itellectiuā vnā formā subalē eductā de pō māe: ꝛ
dicūt nō esse impol'e in eadē mā eē plures formas sub-
stātiales:quarum vna est educta de pō materie: ꝛ alia
nō.mō dicit: ꝛ verū est:ꝙ oīa itellectiua non sit educta
de pō māe: ꝛ ideo ꝑm hoc ꝙ diuersi diuersimode opi-
narenť oz modificare 4am ꝯ̊nē.sic pz ispicere volēti.

Ad rōnes Ad pmā ꝛ scd̄am pz ex dictis.
Ad 3am dico:ꝙ adhuc nō oz ꝙ
sit eq̄lis multitudo suppositoꝝ.nā aliqn̄ gn̄atio vnius ad rō.
est corruptio pluriū. Ad quartā ꝛ q̄ntā pz ex dictiꝫ.
Ad sextā dico:ꝙ ꝓut postea videbiť nō est icōueniēꝫ
idem a pluribus agentibus nō influentibus in effectuz
indr̄nter posse gn̄ari:quāuis hoc bene sit inconueniēs
in influentibus in effectū. Ad alias rōnes pz ex su-
perius dictis quid sit dicendū. Q̄ō.v.

Queriť Utrū in generatione simplici
ter fiat resol'o vsq̄ ad materiā
primā. Et arguiť pmo ꝙ nō.nam si sic.se pm
quiť ꝙ ex semine hominis nō potius debe-
ret generari homo q̄ asinus vel aliqō aliud idiuiduū
alterius speciei ab homine:sed hoc est falsum: ꝛ ꝯn̄tia
ꝓbať.nā exquo in genito nihil remaneret preter mām
pmam que fuit in corrupto.sequiť ꝙ oēs dispōnes ꝛ
qualitates

qualitates existētes in semine hois disponētes ad ge-
nerationē hoiꝫ corrūpereť in mā anteq̄ gn̄areť forma
hois:sed tamē qn̄ tales dispositiones materie sunt cor
rupte mā ē oio indifferens ad quācūq̄ formā generā
dā.ergo nō potius ex illa mā gn̄abiť homo q̄ asinus
2m vel bos. Scd̄o arguiť sic.aliqua forma substātialis
manet in genito que pus erat in corrupto.ergo in gn̄a-
tione simpl'r nō fit resol'o vsq̄ in mām pmā.ꝯn̄tia tenz.
añs probať.nam forma corporeitatis manet eadē.pro
bať.nā si nō:sequiť ꝙ nō maneret idē corpus.h̄ est fal
sum:q2 manet eadē mā que est vnū corpus.est eniz lō-
3m ga lata ꝛ ꝓfunda. Tertio arguiť sic.eadē est forma
ossis mortui que fuit ossis viui.ḡ in gn̄atione ꝛ corru-
ptione simpl'r nō fit resol'o vsq̄ ad mām pmā.ꝯn̄tia tz.
nā ibi manet idē nomē subale ꝛ eadē diffinitio:ibi etiā
manet eadē forma subalis:sed sic est in osse viuo ꝛ mō
tuo.ḡ ꝛc̄.maior est nota.minor ꝓbať:q2 os mortuū ita
dr̄ os.sic os viuū.sil'r ita ꝯuenit sibi diffinitio ossis.sic
4m ossi viuo. Quarto arguiť sic in gn̄atione ꝛ cōruptio
ne simpl'r manet eadē q̄litas ꝛ eadē figura.ḡ qō falsa.
añs ꝓbať.nā videmus ꝙ in boue mortuo manet eadē
quātitas: ꝛ sil'r figura que fuit in boue viuo.Si eni ali
qs bos viuus ē bicubitus:ipso iterfecto adhuc obtinet
illā quātitatē. Quinto arguiť.auctoritate Cōmen.
p̊ ph. di.ꝙ dimensiones māe sunt eterne in mā. Sexto ar
63. 6m guiť sic.in gen^to manet eadē qualitaꝫ q̄ fuit in corrupto
ḡ qō falsa.ꝯn̄tia tz.añs pz de qualitate symbola.si eniz
ex aqua fit aer manet eadē humiditas in genito q̄ fuit
in corrupto.Et simil'r si aliquis bos interficiať ipso in-
terfecto statim post manet aliqua caliditas:sed non vi-
deť ꝙ sit de nouo ibi genita:quia non apparet quis il-
lam caliditatem generasset ibi.

t.c.23. **Oppositum** dicit Ari.pmo huius dicēs:ge
nerationē simpl'r esse trāsmu-
tationē huius totiuꝫ in h̄ toto nullo sensibili remanēte.

pm nō. **Pro resolutiōe** māe pme notādū ē ꝙ ꝑ
resol'onē in mām pmaz
intell'r an in gn̄atione ꝛ corruptione simpl'r aliq̄d aliō
q̄ mā pma manet in genito qō puꝫ fuit in cōrupto. Re
sol'o ḡ in mām pmā nihil aliud est p̄ter mām pmā ma
nere in genito que pus fuit in corrupto. Et ad h̄ ꝙ fiat
t.c.23. talis resol'o videť auctoritas Arist.allegata.si nullum
sensibile maneat in genito qō prius fuit in corrupto.vr̄
2m nō. ꝙ sit facta hmōi resolutio. Ulterius sciendū est ꝙ
hmōi resol'onē possumus imaginari dupl'r.vno modo
quātū ex p̄te forme subalis.sic.vz.ꝙ nulla forma suba
lis maneat in genito que pus fuit in corrupto.alio mō
quātū est ex p̄te formarū accn̄taliū:sic.vz.ꝙ nulla for-
ma accn̄talis māeat in genito que pus fuit in corrupto
mō in ista qōne videndū est de hmōi resol'one quantū
est ex parte forme subalis: ꝛ in sequēti qōne videbitur
de hmōi resol'one quātū est ex p̄te forme accn̄talis.

nō.pm **Quantū** ad pmū sciendū est ꝙ aliq imaginan
tur in eodē sup^to plures formas suba-
les vnā quā ponunt manere perpetue in mā.s.formam
corporeitatis:per quā mā est corpus: ꝛ aliā formā sub
pª opi. stantialē per quā tale indiuiduuz ponitur in tali specie
vel in tali. ꝛ isti quantū est ex parte forme substātialis
negant resolutionē vsq̄ in mām primā in generatione
vel corruptione simpl'r.vnde dicunt ꝙ cū bos interfi-
ciť.tunc forma substātialis per quā fuit bos corrumpi-
tur:sed adhuc manet forma corporeitatis per quā fuit
2ª opi. corpus. Alij imaginantur formas substātiales ele-
mētoꝝ manere in mixto: ꝛ isti etiā habēt negare quā-
tū est ex p̄te forme subalis vel formarū in generatione
simpl'r ꝛ corruptione fieri resolutionē vsq̄ in materiaz
pmā.vn̄ cū bos iterficiť ꝯcedūt easdez formas subales
el'oꝝ manere in boue iterfecto q̄ erāt in boue viuo.

Contra istos pono talē ꝯ̊nē:ꝙ in nullo in- pm
diuiduo sūt pl'eꝫ forē subaleꝫ
totaleꝫ.educte de pō māe.ꝓbať.nā sic ipol'e est eādē ce
rā simul hr̄e diuersas figuras totales:ita impol'e ē ma
teriā simul hr̄e diuersas formas sbales.vn̄ exquo quā
libet formā subalē distinctā ab alia sequiť figura distin
cta si in vna mā essent pl'es forme subales totales. tūc
talis mā hr̄et simul pl'es figurationes totales. quaruz
quelibet esset mere extēsa.si ḡ hoc est impol'e de mā:se
quiť hoc eē impol'e de quolibet indiuiduo. Scd̄o ar 2m
guiť sic.nā dato opposito qōnis:tale idiuiduū eēt in di
uersis spēbus.si eni aliqō idiuiduū hr̄et plures formaꝫ
subales:ille nō possent eē eiusdē spēi.nā aliter vnū idi
uiduū alicuius spēi eēt duo idiuidua illius spēi.si autē
ponereť distinctū spē per quālibet illarū formarū illud
indiuiduū reponereť sub alia spē distincta:sequiť ꝙ ta-
le indiuiduū eēt diuersarū spērū:qō fuit ꝓbandū. 3°
argr̄ sic.naz si esset aliq̄ talis forma q̄ ppetue maneret 3m
in mā.sicut aliq imaginauerūt.sequiť ꝙ mā nullā aliaz
formā reciperet.nā sicut dicit Cōmen.sup pmo physi.
mā hn̄s vnā formā nō recepit aliā. Etiā si ponereť vna p̊ ph.69
forma in mā que remaneret in receptione alterius illa ꝛ.63. ꝛ
ita recipereť a forma pexistēte ꝛ manēte sicut a mā: sz p.c.d̄ sb.
hoc nō:ꝓpter hoc ꝙ sicut māe repugnat iformare ita orbis.
forme repugnat recipere. vn̄ Cōmen.in de suba orbis
actui repugnat recipere. Sed ꝯ̊ istā ꝯ̊nez dicereꝫ.in Dubiuz
eodē indiuiduo sunt plures forme accidentales.sic in
eodē.s.lacte est albedo ꝛ dulcedo:quare etiā in eodem
nō pn̄t esse plures forme subales. Scd̄o ad idē.naz 2m
in boue est forma subalis oculi: ꝛ similiter forma suba
lis ossis.sil'r forā subalis carniꝫ.modo iste forme suba
les sunt specifice distincte ex eo ꝙ oculus ꝛ caro dr̄nt 3m
spē. 3°.argr̄ sic.nā in eodē hoie.s.in for.est sil'aia itel
lectiua ꝛ sensitiua:que sunt forme subales disticte spē. Ad pm.

Ad ista dico. Ad pm:ꝙ lz aliqō idiuiduū possit
hr̄e diuersa eē accn̄talia:tn̄ nō pōt eē di
uersa esse subalia.Ideo in eodē indiuiduo pn̄t esse plu Ad 2m
res forme accn̄tales saltē totales:sz nō subales. Ad
scd̄z dico: ꝛ breuiter ꝙ nō est icōueniēs ꝙ in eodē sint
plures forme subales partiales distincte specie exn̄teꝫ
p̄tes integrales vnius forme totalis:per quā aliqō in-
diuiduū est alicuius spēi pro tunc.vn̄ dico ꝙ forma to-
talis ipsius bouis est composita ex partibus integrali
bus diuersarū rationū.vnde sicut bos est vnuz corpus
etherogeneū ita forma totalis ipsius bouis est vna for
ma etherogenea.Unde vlterius dico:cuius oppositū
aliꝫ dicunt:ꝙ si illa ps forme bouis que est in pede eēt
in oculo:ipsa ita modicū viueret sicut mō:nec ista sunt
cōtra ꝯ̊nem.nam cōclusio dabať de formis subalibus
totalibus. Ad tertiā dico:qō illa nō est ꝯ̊ cōclusio- Ad 3m
nē.nā cōclusio dabať de formis substātialibus eductis
de potentia materie.vtrū aūt in hoie aīa intellectiua ꝛ
sensitiua sint forme distincte:de hoc nō curo ad p̄sens. 2ª ꝯ
nā hoc ꝑtinet ad librū de aīa. Scd̄a ꝯclusio est ista:
quātum est ex p̄te forme substātialis in generatiōe sim
pl'r fit resol'o vsq̄ ad mām pmā.pz.naz forma subalis
preexistens nō pōt manere cū forma que generať:al'r
eni in eodē indiuiduo essent simul plures forme substā
tiales:qō est falsum.s.cōtra pmā cōclusionem.ergo ad
ueniēte forma que generať forma preexistens corrum
piť:sic ꝙ pmū instans esse forme generate est pmū nō
esse forme corrupte.modo hoc est fieri resolutionē vsq̄
in materiā pmā quantū est ex p̄te forme substantialis.
Ex ista ꝯ̊ne seqť ꝙ nihil qō est de substātia generati pm cor

Universidad del Rosario Archivo Histórico

2m corm 3m corm fuit de subā corrupti nisi mā. ¶ Secundo sequit illam manere eandē in genito ⁊ corrupto. ¶ Tertio sequit illā de se nullā hr̄e diuisionē ⁊ discontinuationē in suis partibus. vñ oēm dism quā hz fm suas partes est ex 4m corm parte formarū subaliū. ¶ Quarto sequit ꝙ oia q̄ sunt infra ꝓcam ozbis lune quātū est ex parte māe sunt vnuz ptinuū. vñ si oēs forme accñtales ⁊ subales annihilarent: mā nō annihilata: maneret vna massa cōtinua ptensa ad ꝓcanitatem ozbis lune: que tūc fm diuersas eius ptes diuersis formis eēt depicta. sic vna superficies ptinua parietis diuersis imaginibus depicta.

Ad rō. **Ad rones** ¶ Ad p̄mā negat p̄ntia. vñ q̄uis in gñatione hois ex semine oia p̄exñtia corrūpant ꝑter mām: tñ qz nō ꝙ tps mā maneret sine illis añ gñationē forme hois. sequit potius ex illa gñari hoiem q̄z asinū. ¶ Ad 2am pz ex pcōnibus. ¶ Ad 3am sit'r pz ex dictis. ¶ Ad 4am de q̄litate negat. ¶ Ad 5am sit'r. ¶ Ad 6am ēt patebit i alia qōne. Qō. vi.

p̄m ꝙ ge. 25. **Verit** Utrū maneat aliqua qualitas in gñato que fuit p̄us in corrupto. ¶ Et arguit p̄mo ꝙ sic. nā si nō: sequit ꝙ in hñtibus symbolū nō eēt facilioꝛ transitus: sed hoc est falsum: p̄ntia tz: qz oēs q̄litates p̄exñtes corrūperent. ¶ Scōo arguit sic. qz si nō: sequit ꝙ frigiditas gñaret caliditatē: sed hoc est falsum. nā ponat ꝙ frigiditas corrūpat aliqō aīal. tunc si in cadauere est aliqs nouus calor q nō p̄us erat in corpe viuo. ille non vr̄ esse genitus nisi ab illa frigiditate. ¶ Tertio nā in corruptione hois nō videt a quo generet illa figura ⁊ imago: que est i cadauere: nisi tūc dicat ꝙ eadē figura ⁊ imago que est in cadauere fuit in hoie: ⁊ per p̄ns vr̄ aliquā q̄litatē manere in genito que p̄us erat in corrupto. ¶ Quarto sic. oē qd gñatur: gñat ex ꝯrio tanquā ex termino si hēat ꝯriū: pp qd dr̄ ꝙ albū nō fit nisi ex nigro. mō si in cadauere fieret noua caliditas: illa non fieret ex ꝯrio: sed hoc est falsuz. supposito ꝙ illud ex q̄ gñat cadauer p̄us fuisset calidū. ¶ Quinto nā nisi aliqua q̄litas que p̄us fuit in corrupto maneret in genito. sequeret ꝙ aliqō accñs gñaret sine alteratione successiua: sed hz est falsuz. ⁊ p̄ntia pz. nā si aliqs hō gñat. tūc si caliditas eius nō p̄existebat in mā: sed de nouo gñat cū ipso: sequit ꝙ illa caliditas gñaret subito: sicut hō. ¶ Sexto arguit sic. nā in iterfectiōe bouis corrūpit caliditas ⁊ generanr̄ oia noua in cadauere: sed hz vr̄ esse frustra. nā agens corrūpens bouē frustra caliditatez illā corrumperet ex quo statim aliā cōsimilē in cadauere gñaret. ¶ Septimo arguit sic. nā querit cū ex aq̄ gñatur aer qd corrūpit humiditatē aque: ⁊ pbat ꝙ nō aer qz fm nullā eius q̄litatem ꝯriat humiditati aque. hūiditas est q̄litas symbola aeri ⁊ aq̄. ¶ Octauo. nā videmus ꝙ si aliqs hō hēat aliquā cicatricē: ꝙ eadē cicatrix manet in cadauere: cū hō fuerit corruptus: sed cicatrix est q̄litas. est eni de q̄rta specie q̄litatis. ergo aliq̄ eadē qualitas que erat in genito manet in corrupto.

In oppositū arguit. nā si aliqua q̄litas ⁊ c. sequit ꝙ diffinitio gñationis: T.c.23. quā ponit Ari. p̄ huius. nō eēt bona. vz. gñatio est trāsmutatio huius totius in hz totū nll'o sensibili remanēte. mō si aliqua q̄litas eadē maneret in genito que p̄ius 2m fuit in corrupto. tūc aliqō sensibile maneret in genito: quō p̄us fuit in corrupto: cuius oppositū dic̄ p̄dicta diffinitio. ¶ Scōo si aliq̄ q̄litas maneret eadē in genito q̄ p̄us fuit in corrupto. sequit ꝙ subm gñationis simpl'r 2. a. p. 4 esset ens in actu. esset eni ens in actu p illā q̄litatē. p̄ns est ꝯ Ari. ¶ Tertio sicut se hz accñs ad subam: ita se hz cōpositū accidētale ad cōpositū substātiale; sed ita est ꝙ qlibet accidēs p̄supponit subam. ergo etiā qlibet compositū accidētale p̄supponit cōpositū substantiale. mō tñ sic non esset si aliqua qualitas eadē in materia maneret in genito ⁊ corrupto. nam tūc compositus actu tale. s. cōpositū ex mā ⁊ forma ⁊ tali qualitate nō p̄supponeret cōpositū subale: ex eo ꝙ sicut in alia questione dicebat: in gñatione simpl'r: quātuz est ex parte 4m forme subalis: fit resol'o vsqz in mām p̄mā. ¶ Quarto arguit sic. si maneret aliq̄ qualitas eadē in genito que fuit in corrupto: sequitur ꝙ accñs migraret de subo in subm: qō est falsum. p̄ntia pz. nā accidēs qō p̄us fuisset in corrupto mō eēt in genito. vbi gra. si maneret eadez caliditas in cadauere que fuit in boue: ex quo genitum 5m est illō cadauer. ¶ Quinto sequit ꝙ corruptibile posset ppetuari: sed hoc est falsum. ⁊ p̄ntia pbat. vt si ex aere gñaret aq̄: iterū maneret eadē humiditas: deinde iterū ex aq̄ gñaret aer ⁊ seruaret idē circulus ppetue: ⁊ tñ est corruptibilis: qz pōt corrumpi. ¶ Sexto si ex igne fieret aer: cū caliditas aeris sit remissior: ⁊ si aliq̄ 6m pars caliditatis ignis manet eadem in aere que fuit in igne. tūc oz ꝙ aliqs gradus caliditatis ignis corrumpat: ⁊ cuz non sit maior rō de vno q̄z de alio: vr̄ ꝙ qua rōne corrūpit vnus gradus: eadē rōne corrūpat alius. ergo vr̄ ꝙ tota caliditas ignis corrumpit: ⁊ oīno nouа caliditas in aere gñat: ⁊ p p̄ns nō manebit aliqua eadē qualitas in genito: que p̄us erat in corrupto: post q̄z 7m nō manet qualitas symbola de qua magis vr̄. ¶ Septimo nā calor q est in cadauere est putrefactiuus. calor aūt q fuit in viuo p̄seruabat a putrefactione. ḡ nō sunt idē calor qui est in mortuo ⁊ qui fuit in viuo. ⁊ per p̄ns sic vr̄ eē de oibus alīs q̄litatibus. ⁊ p p̄ns ꝙ nulla qualitas maneat eadē in genito que fuit in corrupto. 8m ¶ Octauo argr̄ sic. nā si q̄litates alique manerēt eedez in genito que fuerūt in corrupto. tūc ēt forme subales elemētoꝝ quas ille q̄litates ꝓsequunt deberēt manere eedē in gñato que fuerūt in corrupto: sed hoc est cōtra dicta p̄cedentis qōnis. nā si sic. tūc nō fieret resolutio vsqz in mām p̄mā: quātū est ex pte formarū subst̄ātialium in gñatione ⁊ corruptione simpl'r.

In ista qōne sunt due opiones. quarū q̄lz pōt ꝓbabil'r sustineri. vñ vna est ꝙ eadē q̄litas maneat in genito que fuit in cōrupto vt cū ex boue fit cadauer manet eadē caliditas in carne mortua que fuit i carne viua: sil'r cū ex aq̄ fit aer manet eadē humiditas. ¶ Et ista opio hr̄et ꝓ se p̄mas 8. rōnes: ⁊ fm istā opionē deberet dici ꝙ quamuis in gñatione simpl'r fiat resol'o vsqz in mām p̄mā: quātū est ex parte formarū subst̄antialiū: nō tamē quantū est ex parte formarum accidentalium. p̄a opi.

Et secūdū istā opionē p̄nt poni alique conclusiones. quarū p̄ma est ꝙ oēs qualitates manent eedē sub eisdē gradibus in genito que fuit in corrupto. sic in osse cōrupto manet eadē albedo sub eisdē gradibus p̄us sicut añ. ¶ Scōa ꝯ est ista: aliq̄ que bñ manēt: sz nō sub eisdē gradib⁹. sic q̄litates p̄ie: cū eni ex igne fit aer bñ manet eadē caliditas q̄ fuit in igne: sz nō remanet sub eisdem gradibus. i. ita intensa. p̄a ꝯ 2a ꝯ ¶ Tertia ꝯ. ille q̄litates ⁊ soluz ille que imediate post generationē apparent sensui sil'es illis que apparebāt añ in corrupto manēt eedē. frustra eni gñarentur alie. 3a ꝯ 2a opi. ¶ Ista opio hz soluere rōnes. 8. scōo loco positas. ¶ 2a opio est ꝙ impol'e est idē accñs eē in genito que p̄ius erat in corrupto: ⁊ scōz istā opionē deberet ꝓcedi in generatione simpl'r fieri resolutionē vsqz in materiaz p̄imam tam ex parte formarū subst̄ātialiū q̄z accidentalium. ¶ Et ista opio habet ꝓ se rōnes secundo loco 2a opi. positas

positas: sed hr̄et soluere. 8. rōnes positas in p̄ncipio.

ad rō. **Tenendo** aūt p̄mā opionem soluamus rōnes scōo loco positas. Ad p̄mā qñ dicit gñatio est trāsmutatio huius totius in hz totū nullo sensibili remanēte: ꝓcedo vt suba ꝙ se subsistēte. totū enim cōpositū ꝙ se subsistēs put ly totū tenet cathec ⁊ non sincathec corrūpit in aliud totū: puta in aliud qō ò nouo gñat: cū hz tñ stat ꝙ bñ manet eadē q̄litas sensibilis in genito que p̄us erat in corrupto. ¶ Sed. d. tu. ḡ vr̄ ꝙ ibi maneat aliqō subz sensibile: qz mā cū illa q̄litate sensibili. Dico ꝙ hz bñ verū est: sed hz non est subm ꝙ se tic. 23. subsistēs hz aliqd in actu. de quo subo itellexit Ari. cuz dixit gñationē eē trāsmutationē huius totius in hz totū: nullo sensibili remanēte vt subo eodē. ¶ Ad scōaz ad 2m qñ dr̄. sequit ꝙ subm gñationis esset ens in actu. dico ꝙ hoc nō est ipol'e ꝙ sit ens in actu p formā accñtalē: ad 3m bñ tñ est ipol'e ꝙ sit ens in actu p formā subalē. ¶ Ad tertiā: ꝓ eius sol'one notādū est ꝙ cōpositū subale vocat cōpositū ex mā ⁊ forma: cōpositū aūt accñtale vocat cōpositū ex mā ⁊ forma ⁊ accñte. Ulterius cōpositū accñtale est duplex. qōdā est cōpositū ex mā ⁊ accidente: qōdā aūt est cōpositū ex mā ⁊ forma ⁊ accñte. Exemplū p̄mi. sicut caliditas ⁊ mā p̄ma: ita eni facilit cōpositū accñtale p̄mo modo dictū. Exemplū scōi. sic hō albus. ¶ Et tunc ad rōnē dico ꝙ sic qōlz accñs p̄supponit subm: ita qōlz cōpositū accñtale scōo mō dictū p̄supponit cōpositū subale: sed tñ hoc nō opz de cō posito accñtali p̄mo mō dicto. ¶ Ad q̄rtā qñ dr̄. sequi ad 4m tur ꝙ accidēs ⁊c. ꝓ sol'one illius est sciendū ꝙ duplex dr̄ eē subm accidētis. qōdā inherētie: ⁊ qōdā denominationis. mō dom est fm istā opionē ꝙ cuiuslibet accidētis alicuius cōpositi ex mā: mā p̄ma est subm quo ad inherentiā: quāuis cōpositū sit eius subiectum quo ad denominationē. vñ qz cōpositū est nobis notuz q̄z mā. denominamus ab ipso accñte: quāuis mā sit illud in q̄ vere est illud accñs. vñ dicimus hoiez esse calidū ⁊ nō eius mām. Ex hoc pz ad rōnē: ꝙ nō opz ponere migrationē accidētis de subo in subz: quāuis bene successiue plura suba denominet. ¶ Ad quintā dico: ꝙ ꝓpter or ad 5m dinē nāe ⁊ motū celi nō est aliqua portio māe quin succ̄ssiue oporteat eā esse sub aliqua forma alicuius spēi ⁊ sic negāda est talis circulatio ppetua de qua dictum erat in argumento. ¶ Ad sextā dico: ꝙ imo est ratio: ad 6m q̄re vnus gradus caliditatis p̄us corrūpit quā alius. nā gradus vltimo genitus p̄us corrūpit: pp hz ꝙ hz eē minus firmū ⁊ minus radicatū in subto. ¶ Ad septimā ad 7m dico: qō idē calor pōt esse p̄seruatiuus a putrefactiōe: ⁊ postea putrefactiuus: ⁊ hoc est pp aliā ⁊ aliā formā subalē que mediante ipso agit tanq̄z mediante instr̄o. ad 8m ¶ Ad vltimā dico nō pp hoc manere formas substantiales in mixto ⁊ easdē in genito: que p̄us erant in corrupto. nā q̄litates mixtoꝝ. sicut sunt caliditas frigiditas ⁊c. nō sunt q̄litates elementoꝝ: quāuis sint eis similes. de quibus postea diffusius videbitur.

ad rō. **Tenendo** aūt scōam opionē soluamus rōnes positas in p̄n°: qōnis. ¶ Ad p̄mam dico ꝙ in hñtibus symbolū nō est facilioꝛ trāsitus: pp hz ꝙ qualitates pauciores corrūpanr̄: sz pp hoc ꝙ ibi ad 2m sunt pauciores ꝯrietates. ¶ Ad scōam dico ꝙ frigiditas corrūpit hoc aīal ⁊ aīal ⁊ remittēdo eius caliditatē ꝓtinue gñat nouā ⁊ nouā caliditatē. mō cōcedendū est ꝙ frigiditas remittēdo caliditatē bñ pōt gñare caliditatē: sed nō est ꝓcedendū ꝙ frigiditas possit gñare caliditatē de nouo per itensionē caliditatis. nā solū mō calidū isto mō est ꝓductiuū caliditatis. ¶ Ad tertiam ad 3m dico: qō ipsa nihil ꝓbat: qz figura nō est res distincta a re figurata seu a re extensa. ¶ Ad quartā notandū est ꝙ omne qō hz ꝯriū gñat ex ꝯrio sibi tanq̄z ex termio. vñ aliqñ pōt gñari ⁊ nō ex ꝯrio cū gñat ad gñationē subi. verū tñ cū gñat in aliquo subo p̄supposito: tūc generat ex sibi ꝯrio. ¶ Ad qntā dico: ꝙ nō est inconueniens accñs gñari subito ad gñationē subi: q̄uis hoc bene esset iconueniēs ad gñationē in aliquo subo p̄existente. ¶ Ad sextā dico: ꝙ nō frustra accñs p̄existens corrūpitur ⁊ accñs nouū sibi simile gñat. hoc eni fit ꝓpter hoc ꝙ accidēs nō pōt transire de subiecto in sbm. ¶ Ad septimā qñ dicit ꝙ quādo ex aqua gñat aer: qd est qō corrumpit humiditatē aque: dico ꝙ hoc est aer: ⁊ qñ dr̄. tñ sibi non ꝓtrariat ⁊c. Rñdet ꝙ quāuis hoc sit verū: tñ qz corrūpit frigiditatē aque cui cōtrariatur corrumpit ēt humiditatē aque que cōsequit frigiditatē aque. ¶ Ad vltimā cuz dicit de cicatrice. respondetur sicut respōdebatur de figura ⁊c. Et sic terminatur ista questio. Questio. VII.

Verit Utrū dato aliq̄ gñabili ipsum a pluriū agentiuz quoz possit generari. vbi gra. dato. a. gñabili qō cras. p. ducet a. b. agente: vtrū ab alio q̄z a. b. agente possit gñari vel ꝓduci. ¶ Et arguit p̄mo ꝙ questio p̄m sit vera. nā capiat vnū ouū: ex quo debeat generari pullus: ⁊ ponat sub vna gallina ⁊ generet. tūc non est verisimile quin idē pullus in numero genitus fuisset ex illo ouo si fuisset positū sub alia gallina: q̄re a pluriū gallinarū qualibet idē pullus generandus poterat gñari. 2m ¶ Secundo arguit sic. nā capiat aliqō lignuz ⁊ ponat ad ignem: ita ꝙ eo generat ignis. tunc nō est verisimile quin idē ignis fuisset generatus ex illo ligno si fuisset positū in aliū ignē. ¶ Tertio arguit sic. naz si aliquis calefaciat manū suā ꝓpe aliquē ignē: sic ꝙ i manu sua generet aliqua caliditas: nō videt quin eadē caliditas fuisset genita in manu sua si calefecisset manū suā ꝓpe aliquē aliū ignē ita intensum: ꝙ nō esset nisi idez effectus. vtputa caliditas a pluriū agentiū quolibet posz ꝓduci. ¶ Quarto arguit sic. si ꝙ. interficeret aliquez bouē gñaret cadauer: ⁊ tunc pla. potuisset interficere eundē: ⁊ plato idē cadauer generasset. ḡ. ⁊ c. ¶ Quinto arguitur sic. ꝙ. generat in intellectu meo intensionē eandē cōem quam gñaret plato. ex eo ꝙ talis intentio cōis est repñtatiua amboꝝ. ergo est intentio cōis oiuz hominū. ḡ idē effectus: sicut est intentio cōis in ania: a plurium agentiū quolibet sicut sunt obta pōt ꝓduci. ¶ Sexto arguit sic. sensatio a pluriū agentiū quolibet indifferēter pōt cōseruari. ḡ etiā a pluriū agentiū quolibet pōt generari. p̄ntia tz ex eo ꝙ nullus effectus pōt ab aliquo cōseruari ineſſe: nisi etiā ab eo poterat ꝓduci. añs ꝓbat. nā si alicui ꝓponeret vnū ouū: ⁊ iperceptibiliter sibi amouerēt: ⁊ vnū aliud apponeret omnino sibi simile: in loco eius cōseruat eadē sensatio in sensu. Similiter cōtinue est idē lumē in medio: quāuis flā ma cādele a qua cōseruat illud lumen cōtinue sit alia ⁊ alia. ergo videt ꝙ idē effectus ꝓductus ab vno pōt ꝓseruari ab alio: ⁊ per p̄ns etiā poterat ꝓduci ab eo. ¶ Septimo argr̄ sic. a distinctis agētibus in spē p̄nt ꝓduci effectus distincti solū numero. ḡ ēt vr̄ ꝙ ab agētibus distinctis solū numero possit ꝓduci idē effectus in numero. assumptū pz. nā ab aliquo igne pōt ꝓduci aliqs ignis qui est eiusdē speciei cū igne ꝓducto a radijs solaribus reflexis sup aliq̄ speculo cōcauo. ¶ Octauo argr̄ sic. agētia sunt cāe extrinsece: ⁊ cū effectus nō dependeat a causis extrinsecis: nec p̄ns capit ab eis aliquā distinctionē: ⁊ si sic. tūc a pluriū agētiū q̄libz idē effectus pōt ꝓduci. ¶ Nono argr̄ sic eiusdē effectus idifferēter

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

possunt esse plures fines ꝛ nō vnus.vñ bene pōt aliqs
ire ad forū nō solū pp emere panē:verū etiā pp eme
10m re oua ꝛ hmōi.¶ Decimo argr sic.oēs cāe agētes pter
pmā sunt instrumētales.mō cāe agētes istrumētales
nō influūt aliqd in effectū:sic pꝫ de cultello in scindē-
do panē: ꝛ de securi in diuidēdo ligna.mō a pluriū agē
tiū qlꝫ nō ifluētiū in effcm idē effcūs pōt pduci.g ꝛc.

In oppositū argr sic.fm aliā ꝛ aliā ifluētiā in effectū fit alius ꝛ aliuſ
effectus:cū ergo a pluriū agētiū quolibet sit alia ꝛ alia
influentia in numero.sequit ꝙ nō a quolibet plurium
agentiū idē effectus numero possit generari: ꝛ hoc pp
aliam ꝛ aliam influentiam numero.
¶ In ista qōne.pmo ponā aliquas distōnes.scdo ꝯnes.

pa distō **Quantuz** ad pmū sit pma distictio ista:ꝙ cārū qdā dicūr intrinsece: ꝛ qdā extri-
sece:itrinsece sunt sicut mā ꝛ forma:extrinsece sunt effi
2a distō ciens ꝛ finis.¶ Scda distinctio.Agētiū quedā influ
3a distō unt ꝛ qdā nō.¶ Tertia distinctio.Agētiū nō ifluētiū
qdā sunt mere instrumētalia.sicut est cultellus vel se-
curis: ꝛ qdā dicūr occasionalia sicut agēs ꝯsiliās:agenſ
aplicās actiua passiuis:sic est medicus vl aliqs ponēs
4a distō lignū ad ignē ad h vt cōburat.¶ Quarta distō.agen
tiū ifluētiū qddā est qd nullo mō dr instrāle:ſꝫ dr agēſ
pmū sic pma cā:alia āt oia agētia dicūr quodāmō istru
mētalia respectu pme:quamuis nō oia dicant:nec sint
mere instrālia:sed influentia aliquid in eoꝝ effectus.

pa ꝯ **Quantuz** ad 2m ponā pmo ꝯnes de causis intrinsecis.scdo de cāis extrisecis. sic
sunt agentia.¶ Tunc sit pma ꝯ.ad variationē mae se
quit variatio effectus.Ex ista ꝯne.sequit ꝙ nō fuisti:
nec potuisses fuisse genitus ex alio semine qꝫ ex illo ex
quo tu fuisti genitus: ꝛ pbat sic.nā ex quo mā est parſ
effectus: ꝛ cū effectus nō sit aliud qꝫ sue partes.sequit
ꝙ si mā est alia ꝙ effectus est alius.quare ad variatio
2m nē mae seqt variatio effectus.¶ Scdo seqt ꝙ nō po-
tes fuisse genitus ab alio patre:nec conceptus ab alia
mre qꝫ a tua:q2 si ab alia fuisses ꝯceptus vel genitus.
3m tu nō fuisses genitus ex illo semine quomō es genituſ:
ꝛ p ꝯns nō esses ille q mō es.¶ Tertio sequit ꝙ non
potuisses fuisse genitus in alio istāti qꝫ in illo in q gña
tus fuisti.pꝫ:q2 nō fuisset eadē mā:cū ꝯtinue ptes mae
fluant ꝛ refluāt pp ꝯtinuā eius alterationē pueniētē
a corpibus supercelestibus que sunt in cōtinuo motu.
2a ꝯ ¶ Scda ꝯ.nō est pole ꝙ eadē forma gñanda a pluriū
maerū pō educat.nā dato opposito ꝯnis.seqt ꝙ pole
3a ꝯ eēt eādē foꝛaꝫ iformare vnā māꝫ parisiuſ ꝛ aliā rome.
¶ Tertia ꝯ.eadē foꝛa gñanda a pluriū maerū pō non
pōt educi.pbat.nā si sic.sit igit a.forma gñanda q in-
differēter a.b.c.materijs possit educi: ꝛ educat pmo a.
b.mā.tūc exquo a.foꝛa ex b.mā est educta: ꝛ nlla facta
fuit mutatio in c.mā.vr ꝙ adhuc ex c.mā a.foꝛa possit
educi: ꝛ cū iā foꝛa a.sit educta de b.mā.seqt ꝙ postqꝫ
a.forma sit genita.pole est adhuc eā gñari:qd est icō-
2m ueniēs.postqꝫ eni aliqd semel genitū est:amplius gña
ri nō pōt:ista rō tñ nō est demrātiua.¶ Scdo.arguit
sic.si a.foꝛa pt idrnter ex b. ꝛ.c.materijſ gñari.tc simuſ
in illo istāti in quo pōt gñari ex b.mā: ꝛ pt gñari ex c.
mā. ꝛ p ꝯns p eodē instāti aliq forma pōt gñari pari-
3m sius ꝛ rome:q2 parisiuſ ex b.mā: ꝛ rome ex c.materia.
¶ Tertio arguit sic.sicut impole est ꝙ eadeꝫ figura sit
figura pluriū cerarū ꝛc.sicut figura vnius cere nō po-
tuisset fuisse figura alteriuſ cere:ita impole est ꝙ eadē
forma sit forma pluriū maerū: ꝛ silr forma que est for-
ma illius mae nō posset fuisse forma alteriuſ:q2 sicut se
hꝫ figura ad ceram:ita materia ad formam.

Quantū ad scōm sit pma ꝯ.a pluriū agentiuꝫ quolibet indifferēter nō ifluentiū in pa ꝯ
effectū idē effectus gñanduſ pōt gñari.pbat sic.nā ab
agentibus nō influentibus effectus nō capit de intrin
seco:nec aliqd ꝙ sit ps sue sube: ꝛ p ꝯns:nec distōneſ.
g a pluriū taliū quolibet pōt pduci.¶ Scda ꝯ.a plu 2a ꝯ
riū agentiū quolibet influentiū aliqd in effectū nō pōt
idē effectus pducendus pduci.pbat sic.nā a talibus
effectus capit aliqd de intrinseco ꝛ parte sue sube: ꝛ p
ꝯns distinctionē: ꝛ per ꝯnſ a pluriū taliū quolibet non
potest idem effectus numero produci.

Ad rōnes ¶ Ad pmā dico: ꝙ si gallina est agens ifluens aliqd in pullū pdu ad pm
cēdū:ex eodē ouo nō fuisset genitus idē pullus nūero:
qꝫuis bñ in spē sub alia gallina ab illa h q ponit.si vo
in gñatione pulli gallina nō est agēs ifluens:tūc esset
ꝯcedēdū ꝙ idē pullus fuisset genitus ex eodē ouo po-
sito sub alia gallina.¶ Ad 2m dico:ꝙ si aliqd lignū po ad 2m
neret ad ignē gñaret ex eo ignis: ꝛ si fuisset positus in
aliū ignē nō fuisset ex eo genitus idē ignis nūero:sed
bñ ꝯsilis.¶ Ad tertiā silr mō rñdet.¶ Ad qrtā dico: ad 3m
ꝙ nō est ꝯ pdicta pp h ꝙ soꝛ. ꝛ plato nō sunt agētia in ad 4m
fluētia aliqd in cadauer qd gñat ex iterfectiōe bouis.
¶ Ad qntā dico:ꝙ nō est eadē intētio cōis cāta in itel ad 5m
lectu meo a soꝛ.obo q fuisset cāta a platone:ſꝫ est bene
ꝯsilis: ꝛ pp hoc ipsa est repñtatiua vtriusqꝫ:qꝫuis non
sit eadē cāta ab vtroqꝫ.¶ Ad sextā negat ꝙ idē effe- ad 6m
ctus nūero possit ꝯseruari a pluriū agētiū quolibet.Et
qñ dr de mutatiōe iperceptibili:dico ꝙ nō maneret ea
dē sensatio:sed fieret alia ēt iperceptibilr.Ulterius qñ
dr de flāma:dico ꝙ ꝯtinue est aliud ꝛ aliō lumē in me
dio.sicut ꝯtinue est alia ꝛ alia flāma.¶ Ad septimā di
co:qd quāuis a plribus agentibus distinctis spē possit ad 7m
idē effectus spē gñari.negat tñ ꝙ a distinctis numero:
fm h ifluētibus pōt idē effectus nūero gñari sicut etiā
quāuis plura accñtia distincta spē possint esse in eodē.
sicut albedo ꝛ dulcedo in lacte:nō tñ distincta solū nu
mero.vñ cōiter dr ꝙ accñtia solū numero dria nō pñt
esse simul in eodē.¶ Ad octauā dico:ꝙ qꝫuiſ agentia
dicant cāe extrinsece: ꝛ ꝙ nō itroducūt positionē effe- ad 8m
ctus:tñ aliq ifluūt aliqd de itrinseco in effectū.¶ Ad ad 9m
nonā negat ꝯñtia:pp h ꝙ fines nō ifluūt aliqd in effe
ctū.aliqua aūt agentia influunt aliqd in effectū.¶ Ad
vltimā dico:ꝙ qꝫuis oēs cāe pter pmā dicant instrā- ad 10m
les ꝛ hoc in cōparatione ad pmam:nō tñ oēs sunt ita
mere instrumentales quin aliqua earū influat aliquid
in effectū.Et sic terminat ista qō. Qō. viij.

Querit Utrū dato aliquo gñabili ipꝫ in pluriū instantiū quolibet in pm
differenter pōt generari.verbi gra.posito ꝙ
a.sit vnū gnerabile ꝛ generet in b.instanti
vtruꝫ in alio instāti qꝫ in b.a.potuisset generari.¶ Et
arguit primo ꝙ questio sit vera.naꝫ omne generabile
cōtingenter generabit:qd nō esset:vt videt:nisi in plu
riū instantium quolibet indifferenter posset generari.
¶ Secundo.nam si questio esset falsa.tūc vel essent in- 2m
finita instantia in qbus nihil posset generari:vel essent
infinita generabilia que nunquam generarentur: sed
vtrūqꝫ istoꝝ est falsum.pbat consequentia.nā capiat
aliqd instans: ꝛ sit a.vel pro illo est aliquid generabile
vel nihil.si nihil.cōsimili mō arguā de ifinitis alijs in
stantibus.si aliquid generatio illius potest impediri p
illo instanti.ergo si questio esse vera.tunc illud nunqꝫ
generabit: ꝛ simili modo arguit de instantibus alijs
generabilibus.¶ Tertio arguit sic.a pluriū instantiū 3m
quolibet idem corruptibile potest corrumpi.ergo etiā
videt ꝙ

videt ꝙ in pluriū instantiū quolꝫ idē effectus possit ge
nerari.videtur.n.simile esse de hoc quo ad gñonē ꝛ cor
ruptionē.maioꝛ pꝫ:q2 dato aliquo boue interficiēdo in
4. differenter pōt interfici hodie ꝛ cras.¶ Quarto argr
sic.ex eodē boue gñatur idem cadauer:cuꝫ ergo in plu
rium instantiū quolꝫ idem bos pōt corrūpi.sequitur ꝙ
in pluriū instantiū quolibet idē cadauer possit genera
ri.vñ si aliqs bos hodie interficeret non ex eo gñaret
aliud cadauer qꝫ si heri fuisset interfectus.¶ Quinto
5. arguit sic:nisi questio esset vera.seqtur ꝙ generatio nō
posset differri: ꝛ ita si tu non fuisses genitus in illo istā
ti in quo fuisti.nūqꝫ postea fuisses genitus.ꝯñtia tenet
postqꝫ in pluriū instātiū quolibet idē gñabile non pōt
6. generari.¶ Sexto arguit sic.nisi questio esset va.seqt
ꝙ iaꝫ hec esset possibilis.soꝛ.gñabitur. ꝛ si in instāti in
quo est gñabilis non gñabitur.illo instanti elapso hec
erit impossibilis.soꝛ.generabitur. ꝛ sic ppositio polis
erit impossibilis:nullā facta in re mutatiōe.¶ Septio
7. arguit sic.si questio esset falsa.tunc in tēpoꝛe.b. desine-
rent posse generari infiniti ignes.pbatur:nam sit ꝙ in
tempoꝛe a.b.in isto ligno nō generet ignis. ꝛ tñ omni-
no veꝝ erat dicere ꝙ in illo ligno poterat gñari ignis
in tēpoꝛe a.b.Et cū infinite sint ptes pportionabiles a.
ꝛ b.tēpoꝛis in quaꝝ qualibet poterat gñari aliqs ign[is]
in isto ligno: ꝛ si ille ignis q potuit gñari in ipso in pria
parte proportionabili tempoꝛis non potuit generari in
ipso in secūda:nec ille in secūda potuit generari in ter-
tia: ꝛ sic vltra.sequit ꝙ a.b.tēpoꝛe elapso infiniti ignes
scōm infinitas partes pportionabiles a.b. tēpoꝛis desi
nunt vel desierunt posse generari in illo ligno.

p.ge. 70. **In oppositū** arguit.nā si qō esset vera.seqtur ꝙ corruptū posset iterum
generari:sed hoc est flm.ꝯña probat.nā sit ita ꝙ a.ge-
neret in b. ꝛ in c.instātibus: ꝛ generet in b. ꝛ corrūpat
ante c.instans.tunc cū ppter hoc non debeat tolli pos-
sibilitas gñonis eius in c.istāti:vt vr.vr ꝙ adhuc i c.in
stāti possit gñari. ꝛ ēt postqꝫ semel cōruptū ē iteꝝ pōt
gñari.¶ In ista qōne.Prio ponā duas ꝯclones pam
bulas.Deinde ponā ꝯclonē responsalez ad quesitum.

pa sup. **Quantuz** ad pmū sit pma suppō.ꝙ impole est tēpus pteritū redire.imo scōꝫ ali-
quos implicat ꝯdictionem.Et silr dato aliquo tēpoꝛe:
impossibile est ipsuꝫ prius fuisse qꝫ fuerit: ꝛ silr dato ali
2a sup. quo tēpoꝛe impole est ipm puſ foꝛe qꝫ erit.¶ Secūda
suppō motus sigt tēpus.pꝫ hoc ex eo ꝙ motus est acq
sitio vel deperditio alicuius in tēpoꝛe.Ex quo sequitur
4. ph. 98. ꝙ motus in b.tempoꝛe sigt b.tempus.

pa ꝯ **Tunc sit** prima ꝯclo.dato aliquo motu facto in aliquo tpe impole est ipm fuisse futuꝝ
in alio tēpoꝛe.probat.nā si a.motū fuit in b.tēpoꝛe. tūc
arguit sic.a.motū est.c.mobile moueri in b.tēpoꝛe.patꝫ
hoc ex scda suppositione: sed impossibile est c. mobile
moueri in b.tempoꝛe prius fuisse:vl postea foꝛe.exquo
impossibile est per primā suppositionē b.tempus priuſ
fuisse vel foꝛe.ergo impossibile est a.motuꝫ prius fuisse
2. vel postea foꝛe.¶ Secūdo arguitur sic.impossibile est
motum cere qui modo est seu reuolutionē hodiernam
prius fuisse.ergo consimili modo sic est de quolibꝫ alio
motu.ꝯsequentia tenet ex eo ꝙ motus istoꝛuꝫ inferioꝝ
dependet a motu celi tanqꝫ a causa pncipali: sed sic di-
ctum est in alia questione.ad variationem cause princi
Coꝛm palis sequitur variatio effectus.¶ Ex ista ꝯclone.seq
tur ꝙ si soꝛ.mouetur nūc aliquo motu:ꝙ si expectasset
2a ꝯ fuisset motus alio motu.¶ Secūda cōclusio. mutatio
num distinctaꝝ numero:sunt distincti termini numero
ad quos sunt ille mutatiōes:qui quidem termini pdu-
cuntur inesse per hmōi mutationes.pꝫ hoc ex eo ꝙ di-
stinctio mutationū ꝛ mobilis specifica attendit penes
distinctiones nālem ꝛ specificam terminoꝝ ad quos.
Et notāter dico in ꝯclusione.qui quidē termini produ-
cuntur inesse per tales mutatiōeſ:ad inuendū non esse
impole distinctas mutationes numero esse ad eundeꝫ
terminū ad quē numero:cū talis terminus ad quē non
producat inesse p tales mutatiōes.verbi gra.sic est de
mutationibus localibus.distincti.n.motus locales pñt
esse ad eundē terminū ad queꝫ.pꝫ hoc.nam pluries va
dimus ad nostram dominaꝫ:vt ad terminum ad quem
illoꝛum motuū:qui quidem terminus ad quem nō pro
ducitur inesse per hmōi mutationes ꝛc.

Quantū ad 2m sit 3a ꝯclo responsalis. dato aliq generabili impole est ipsum in plriuꝫ 3a ꝯ
instantium quolibet gñari:vel dato aliquo genito ipm
in plurium instantiuꝫ quolibet est impossibile fuisse ge
neratum.probat.naꝫ si soꝛ.sit pductus.a. pductiōe in
b.tempoꝛe.tunc arguitur sic:impossibile est a.pductio-
nem fuisse in alio tempoꝛe vel instanti qꝫ in b. per pmā
ꝯclonem:sed impossibile est fuisse soꝛ. productum alia
productione qꝫ a.productione.per scdam conclusionē.
ergo impossibile est seu fuisset.soꝛ. prius produci qꝫ in 2m
b.tempoꝛe vel instanti.¶ Secūdo arguitur sic.Et sup
pono ꝙ influentia celi que est in b.tempoꝛe.impossibi-
le est eandem numero prius fuisse vel postea foꝛe: quā
uis foꝛte bene consimilis.Tunc fm precedentem con
clusionem secundum mutationem agentis ꝛ influentie
est mutatio effectus.ergo tempoꝛe elapso nūqꝫ fuisset
postea possibile soꝛ.generari: nec ante genitum fuisse.
quāuis bene consimilis soꝛti posset vel potuisset gene-
rari.¶ Tertio arguitur sic.cause concurrentes ad pro 3m
ductionem soꝛ.in b.tempoꝛe.nunqꝫ eedem numero sic
se habent:nec vnqꝫ postea eedem numero se habebūt:
sicut nunc se habent in b.tempoꝛe. ergo scōm dicta in
alia questione impossibile fuisset soꝛ.ante b.tēpus fuis-
se productum vel post b.tempus producenduꝫ.¶ Ex
istis sequitur generationem alicuius non posse differri.
vnde si tu in illo instāti in quo fuisti genitus nō fuisses
genitus nunqꝫ postea in eternū fuisses genitus.¶ Se
cundo sequitur ꝙ qōlibet generabile necessario gene-
rabitur nisi per liberum arbitrium impediatur: per qd
quidem liberum arbitrium generatio nō potest differ-
ri:sed bene potest auferri.

Ad rōnes ¶ Ad primā dico: ꝙ generabile non ppter hoc dr ꝯtingēter gñabi ad pmū
le:q2 in pluriū istantiū quolibet possit gñari: sed ideo:
q2 in illo instanti in quo potest generari possibile est ꝙ
nen generet: ꝛ ꝙ omnino generatio pro illo instāti per
liberū arbitriū impediat.¶ Ad 2am ꝯcedo ꝙ infinita ad scōm
sunt gñabilia que foꝛte nūqꝫ generabunt: q2 foꝛte eoꝛū
generatio per liberū arbitriū impediet ꝛc. bene tamē
concedo ifinita esse instantia vel fuisse in quibuſ nō po
tuit aliquid generari:in qbus foꝛte influentia erat ine-
pta ad generationē.vnde dicunt astrologi ꝙ aliquādo
est talis influentia:ꝙ pro tunc non potest generari hō:
ꝛ aliquando alia:propter quam non potest gñari boſ: ad tertiū
ꝛ sic de alijs.¶ Ad 3am dico non esse simile de genera
tione ꝛ corruptione.vnde bene idem in plurium instā
tium quolibꝫ pōt corrūpi:nō tñ generari. hoc ideo est:
q2 corrumpens non influit in corruptum:sed in genera
tum:vnde si aliquis bos hodie interficeretur esset aliō
cadauer numero qꝫ si heri fuisset corrupt9:quāuis ideꝫ
bos potuisset fuisse heri corruptus sic mō.¶ Ad 4am ad qrtū
pꝫ ex iā dictis.¶ Ad 5am ꝯcedo illud qd p eā pbatur. ad qntū
¶ Ad 6am cōcedo ꝙ aliqua ppō est modo possibilis ꝛ ad sextū
postea

Universidad del Rosario Archivo Histórico

postea ipossibilis nulla mutatione fcā in re figta p illaʒ ppōnē. qꝛ forte nulla res figtur per illā ppōneʒ: facta tñ mutatione in alia re. ꝛ sic est in pposito: qꝛ facta est
Ad 7m mutatio motus celi localis. ¶ Ad vltimā ↄcedo illud qd ipsa pbat. Et sic terminat ista qō. Qō. ix.

p̊m p̊ ge. 27 Ueritur Utrū augmētatio sit gñatio. ¶ Et arguit p̊ q̄ sic. naʒ augmētatio est alicuiuſ corruptio. ǧ ēt est alicuius gñō. ↄña tʒ: qꝛ corruptio vni⁹ est gñatio
2m alterius. añs pʒ: qꝛ augmētatio est corruptio alimenti. ¶ 2° arguit sic. diminutio est corruptio. ǧ augmētatio ē gñatio. ↄña tʒ: sed añs pbatur: qꝛ diminutio est cū deꝑditione alicuius que nō fit nisi aliq̄ recedēte. sicut dicit Aristo. ǧ vr̄ q̄ sit alicuius corruptio. puta illius quod
3m recedit ꝛ deperdit. ¶ 3° arguit sic. augmētatio est motus ad subaʒ. pʒ hoc. nā per augm̄tationē aliq̄ ps subē ante acqrit: ſʒ oīs motus acqſitus. sicut est augmentatio qui est ad subaʒ est gñō. ǧ ꝛc.
4m ¶ 4° argr̄ sic. nā videmus q̄ ligna ponunt ad ignē ꝛ est augmētatio ignis.
5m ligna corrūpunt ꝛ ignis gñat. ǧ augmentatio est gñō.
5.ph.18. ¶ 5° arguit sic si nō: hoc videret esse ex eo q̄ augmētatio esset motus ad quātitatē ꝛ nō ad subaʒ: ſʒ h̄ est fl'ʒ. nā rarefactio q est motus distictus ab augmētatiōe est motus ad q̄titatē. ǧ non augmētatio. ↄñtia tʒ ex eo q̄
6m motus disticti sunt ad distictos terminos. ¶ 6° arguit sic. nā intēsio alicuius qualitatis scd̄m gradus dicit augmētatio illius qualitatis. ꝛ illa eadē est gñō graduuʒ
T.c.31. illius qualitatis. ergo augmentatio est gñatio.

T.cō.6. T.c.7. ꝛ.18. In oppositum est Ari. p̊ huius: ꝛ etiā 3° ꝛ 5° phy. vbi distiguit augmētationē ↄ gñonē: qd nō facēt si aug° eēt generatio.

¶ In ista qōne p̊ ponā distictiones de hoc noie augmētatio. ꝛ descriptionē de ly augmētatio hic itēta. ꝛ q̄sdaʒ cōditiones eius. 2° ponaʒ ↄcl'ones de dr̄ia augmētatio
p̊m nōn. nis hic intente ad alias mutationes ꝛc.

Quantū ad p̊mū sciēdū est q̄ h̄ nomē augmētatio multipl'r accipit. accipitur. n. augmentatio pro intēsione alicuius q̄litatis. ꝛ diminutio pro remissiōe eiusdē. Et isto mō accipimus cū dicimus aliq̄ cal'itatē eē augmētatā ꝛ aliquā īfirmitatē esse au-
2° mō gmentatā. ¶ 2° mō accipit pro augmētatione q̄ fit ꝑm
T.c.68. quātitatē discretā. Et isto mō accipit cū dr̄. 3. physi. ꝑm
3° modo diuisionē cōtinui in infinitū auget numerus in infinitum. ¶ 3° modo accipit pro augmētatione ꝑm q̄titatē ↄtinuā. ꝛ hoc dupl'r. vno mō absq̄ aliq̄ re noua adueniente. ꝛ sic vocat rarefactio. alio mō pro aliq̄ re noua aduenienti. Et hoc dupl'r. vno°. pro aliq̄ re noua adueniente sil'i p̄exñti. Et isto° dicimus q̄ fluuius augetur fluuio aduenīēte. Alio° accipit pro acqſitione noua aduenīente dissil'i rei p̄exñti. ꝛ hoc dupl'r. vno° p solā inx̄positionem. ꝛ isto° dicimus q̄ ligñ aduenīētibus igni. ignis auget. alio° pro aliq̄ re adueniente p intuspositionem. ꝛ per ↄuersionē eius in subam corporeā cui aduenit p v̓tuteʒ ꝛ actionē aie mediāte calore nāli. De oibuſ his modis augmētatiōis nō intendit hic: ſʒ de augmētatione vltimo° dcā que sic describit. augmētatio est cōuersio dissil'is in subaʒ illi cui aduenit per actioneʒ aie mediāte calore nāli. Augeri aūt est aliqd idē p̊ trāsmutari de minori ad maius q̄ ipsuʒ prius erat.

Corre. p̊. Ex ista distōne sequūtur quedā ↄditiōes augmētationis. ¶ Pria est q̄ aug° fit aliq̊ extriseco adueniente. pʒ ex descriptiōe de ly augeri. nā augeri est trāsmutari de minori ad maius: vel h̄ est p solam rarefactionē: vel p aduentū alicuius ab extrinseco. non pōt dici p̊mū. nā tūc multa post augmētationē eēnt rariora q̄ añ: ſʒ hoc est fl'ʒ. vñ videmus q̄ corpus viri est magis densuʒ q̄ corpus pueri. ¶ 2a ↄditio est: q̄ illud 2.
qd auget maneat idē añ ꝛ post. pʒ per diffōnē augeri. nā augeri dr̄ cū aliqd p̊ est minus. ꝛ postea fit maius. mō cū ly ipʒ sit relatiuū idētitatis: seqt q̄ si nō maneat idē añ ꝛ post: q̄ fl'm esset dicere q̄ ipm eēt minus ꝛ postea maius. Ex hoc seqt q̄ cibus aduenīēs nō auget. sed illud cui aduenit. Ex q̊ pʒ sol'o illius qōnis. quā alii qui formāt circa istū librū. vʒ. qd sit illud qd auget. vñ statiʒ diceret q̄ corpus cui aduenit cibus est manens 3.
idē ꝛ post ꝛ añ. ¶ 3a ↄditio est q̄ q̄lʒ ps aucti est aucta. p̊.ge.t.
pʒ ex descriptiōe de ly augeri. nā ibi ponebat p̊ mō ex c.2.(32
q̊ illud dr̄ p̊ motū: cuius q̄lʒ pars est mota. illud ēt dr̄ p̊ augeri: cuius q̄lʒ ps auget. ¶ Adhuc sunt alie tres cōditiones augmētatiōis. s. q̄ sunt neg^ue. q̄ꝝ p̊ma ē q̄ in augmētatiōe: nō opʒ dare vacuū in corpore qd auget.
¶ 2a ↄditio negatiua ē: q̄ nec oʒ ibi fieri penetrationem 2
dimensionū. ¶ 3a ↄditio negatiua est: q̄ oʒ illud adue 3
niēs nō sit incor^m. ¶ Ex istis ↄditiōibus augm̄tatōis inferunt alie. Quaꝝ p̊ma ē ista q̄ aduenīēs. s. cibus in p̊n° sit dissil'e illi cui aduēit. pʒ: qꝛ si in p̊n° essʒ sil'e fieret solū ↄtinuatio aduēiētis cū illo cui aduēit. ſʒ h̄ non. nā p̊ ge.t.
tūc nō q̄lʒ ps aucti auget. ¶ 2a ↄditio est q̄ in fine fit si 2. (38.
mile. pʒ: qꝛ al'r ex ipso ꝛ p̄exñte nō fieret vnū. ¶ 3a ↄdi 3
tio est q̄ ibi fit alt'atio. ꝛ ēt gñō aliq̄lis. nā exq̊ aduēiēſ in p̊n° est dissil'e illi cui aduenit: ꝛ i fine fit sil'e: ꝛ p ↄñs nō est sine aliq̄ alteratiōe ꝛ gñone. seqt qd dictuʒ est.
¶ 4a ↄditio est q̄ ibi fit nutritio. nā al'r non p singulas 4
ptes illud aduenīēs distribueret in corpore augendo.
¶ 5a ↄditio: q̄ opʒ de illo qd auget q̄ sit aiatū. pʒ: qꝛ so 5
lum aiatū nutrit nutritiōe pprie dicta. qualis regritur ad augmentationē pprie dictā: de qua est pñs sermo.
¶ 6a ↄditio est: q̄ opʒ in augmentatione plus acqratur 6
q̄ fuerit deperditū. nā al'r corpus cui adueniret cibus nō fieret maius. ꝛ sic nō eēt augmētatio. ¶ 7a ꝛc. req 7
rit ad augmētationē q̄ ibi sit mot⁹ localis ipsi⁹ cibi aduenīētis q̄ deportet p singl'a mēbra corpis qd auget.
¶ 8a ↄditio: q̄ regritur q̄ illud qd auget postq̄ auctuʒ 8
est occupet maiorē locū q̄ p̊us: pp h̄ q̄ fcm̄ est maiuſ.

Quantū ad 2m sciendū est: q̄ sic aliqd dicimus p̊m
moueri p accñs dupl'r. vno mō rōne accñtis. alio mō rōne partis: ita dicimus aliqd generari ꝑm quid dupl'r. vno mō dicimus accñs gñari ſʒ qd. alio mō dicimus gñationeʒ alicuius ptis inexñtis toti esse gñonem ꝑm qd. ¶ Juxta hoc dico q̄ q̄ñcunq̄ est corruptio simpl'r est gñatio ꝑm qd. v̓bi gratia. sicut ↄtingit in nutritiōe. ibi. n. est corruptio cibi simpl'r ꝛ gñatio nutrimenti ꝑm qd: qꝛ gñatio alicuius. s. ipsius carnis.
¶ 2° dico q̄ aliq̄ñ bene ecōuerso corruptio ꝑm quid est 2
gñatio simpl'r: vt cuʒ in resol'one ex aliqua parte hois que corrūpitur gñatur aliqd paruuʒ aial. sicut pediculus. ibi. n. est gñatio simpl'r ipsius aialis ꝛ corruptio ſʒ quid ipsius hois vel ipsius corporis corruptio. ex quo fit talis resolutio. ¶ 3° dico: q̄ aliq̄ñ gñari ꝑm quid est 3
corruptio ꝑm quid. v̓bi gratia: vt q̄ñ ex parte ipsius cibi fit pars ipsius carnis.

Tunc sit p̊ma ↄ. in augmentatiōe bene est corr° p̊a ↄ
ꝑm qd. pʒ: qꝛ ibi est gñatio partis ipsi⁹ 2a ↄ
aucti. ¶ 2a ↄ. in augmentatiōe bñ est corruptio simpl'r. pʒ: qꝛ ibi est corruptio cibi: cui⁹ corru° dr̄ corruptio simpliciter. exquo cibus est vnuʒ ens seorsuʒ exñs. ¶ 3a ↄ. 3a ↄ
aug° nō est gñatio simpl'r. pʒ: qꝛ in aug° manet idē subʒ in actu añ ꝛ post sic prius dicebatur. sic auteʒ nō est in gñatiōe simpl'r dicta. exquo gño simpl'r dcā est trāsmutatio huius totius in hoc toto nullo sensibili remanēte ꝛc. ¶ 4a ↄ. augmētatio nō est mixtio. pʒ: qꝛ in mixtiōe 4a ↄ
vtraq̄ mixtibilia corrūpūt: vl' vnū mixtū ↄuertit i nāʒ alterius: ſʒ ambo mutantur in māam tertiā. s. mixti. in augmentationē āt cibus aduenīēs mutat in māʒ p̄exñtis.
5a ↄ ¶ 5a ↄ. augmētatio differt ab alteratiōe. pʒ: qꝛ p augmētationē acqrit noua extēsio: p alterationē aūt nō semp: nisi aliq̄ñ ↄsecutiue.
6a ↄ ¶ 6a ↄ. aug° ēt differt a motu locali. pʒ: qꝛ in motu locali. nullo mō opʒ eē gñonē vl' corruptionē alicuius simpl'r: aliq̄lē tñ oʒ eē in augmētatione.
7a ↄ ¶ 7a ↄ. aug° ēt differt a rarefactiōe. pʒ: qꝛ rarefactio pōt
8a ↄ fieri nullo extrinseco aduenīēte. aug° v̓o nō. ¶ 8a ↄcl'o.
9a ↄ aug° ēt differt a nutritione. pʒ. nā in aliq̄bus. sic in senibus est nutritio. ꝛ tñ nō est aug°. ¶ 9a ↄ est. q̄ tamē oēs hmōi mutatiōes regrunt ad augmētationē. vñ ibi reqritur gñō aliq̄lis. sil'r motus localis quo cibus deporta
10a ↄ tur p singl'a mēbra. sil'r regritur ibi mixtio ꝛ nutritio.
¶ Ultia ↄcl'o est. augmētatio est motus ad quātitateʒ. pʒ. ex eo q̄ per augmentationeʒ fit q̄ permutat rñ° de
ad p̊m auctoper nomina de predicamento quātitatis.
ꝛ 2m Ad rōnes ¶ Ad p̊mā dico: q̄ illa bñ pbat q̄ ibi est gñō ſʒ qd put de aliquo. v̓ificat gñari ſʒ qd rōe sue ptī. Cōsil'r mō rñdet ad 2am
ad 3. ¶ Ad 3am q̄ñ dr̄ aug° ē motus ad subaʒ veꝝ est: sed nō ad subaʒ p se subsistētē: ꝛ pp h̄ nō dr̄ gñō simpl'r: ſʒ bñ
ad 4. gñō aliq̄lis. ¶ Ad q̄rtā dico: q̄ aug° igñ ex appōne lignoꝝ nō dr̄ aug° ppe dcā. exquo aug° ppe dcā nō ↄue
ad 5. nit nisi aiatis. sicut dcm̄ est. Et sic de tali augmētatione ignis nō est ad ppositū. ¶ Ad q̄ntā dico q̄ rarefactio
ad 6. bñ ē mot⁹ ad q̄titatē: ſʒ tñ est nullo extriſeco aduēiēte. ¶ Ad sextā dico: q̄ itēsio q̄litatis ſʒ gen⁹ nō dr̄ aug° pprie dcā de q̄ est ſmo in pposito. Et sic de tali augmentatione q̄litatis nō est ad ppositū. Qō. x.

p̊m Ueritur Utrū in augmētatiōe illd qd auget ma^st idē añ ꝛ p⁹. ¶ Et arguit p̊ q̄ nō. nā sit sor. q fit auctus. tūc post augmētationē est alia ml'titudo partiuʒ ipsius sor. q̄ añ erat. exq̊ aliq̄ ptes non p̄exñtes de nouo aduenīūt. ǧ est aliud totū. ↄñtia tʒ. ex
cō. 17. eo q̄ totū nō est aliud q̄ ml'titudo oiuʒ suaꝝ ptium. ꝛ
4. ph. eʒ. sic dcm̄ est. p̊ phy. si ǧ post augmētatiōnē est aliō to
43. tum q̄ erat añ. seqt in augmētatiōe nō manere idē to
2m tum añ ꝛ post. ¶ 2° argr̄ sic. sit a. p̄exñs ꝛ b. aduenīēs p augmētationē. tūc claꝝ est q̄ a. ꝛ b. est aliō ab a. ſʒ totū qd est post augmentationē est a. ꝛ b. ꝛ qd erat ante erat a. solū. ǧ post augm̄tationeʒ ē aliud totū a toto: qd p̄exīstebat: lʒ illud qd p̄existebat fcm̄ fuit ps totius qd est cōpositū ex p̄exñte ꝛ aduenīēte.
3m ¶ 3° arguit sic. nec ptes māles manēt eedē añ ꝛ post nec formales. ǧ non manet idē totū añ augm̄tationē ꝛ post. ↄña tʒ ex eo q̄ ad variationē tā ptiū māliū q̄ formaliuʒ seqt variatio
p̊.g.35 effectus. añs pʒ de ptibus mālibus. nā ſʒ Ari. ille fluūt ꝛ refluūt. ꝛ nō manēt eedē. aliq̄. n. recedūt p resol'oneʒ eaꝝ fcāʒ in fumos vel in aliqd hmōi me^te calore naturali. aliq̄ ēt de nouo aduenīūt p assil'atiōnē cibi aduenīētis: qd in p̊n° est dissil'e. ꝛ postea in v̓tutis aie me^te calore nāli factū est sil'e. tūc vltra. si ptes māles nō manent eedē. ꝛ cū forā nō possit migrare de subo i subʒ. sequit
4m ēt ptes formales nō manē easdē añ ꝛ post augmētationeʒ. ¶ 4° argr̄ sic. si qd eēt v̓a. ↄsil'i rōne debēt manere idē ignis añ ꝛ post i augmētatiōe ipsius ignis: sed hoc est fl'm. ꝛ falsitas pʒ ex eo q̄ i gñone ipsius igñ ē gñō ꝛ corruptio simpl'r: ꝛ p ↄñs nō manet idē añ ꝛ post. est. n. ibi corruptio simpl'r cōbustibiliū ꝛ gñō simpl'r ipsi⁹
5m ignis. ↄña pʒ: qꝛ non vr̄ aliter debere eē de augmētatione ignis q̄ de augmentatione alioꝝ. ¶ 5° arguit sic. si qd esset v̓a. seqtur q̄ aliquid posset manere idem ppter hoc solū q̄ aliqd eius maneret: sed hoc est falsuʒ. ↄñtia tʒ. nam si in augmētatione dicimus idē esse p̊us q̄ añ: hoc non est ex alio: nisi qꝛ aliqd p̄exñtis adhuc est qd ante erat: ſʒ falsitas ↄñtis pbat. nā si sic. sequeret q̄ aliqd totū diceret idē alteri: ꝛ tñ nulla pars vnius eēt vl' fuisset ps alterius: sed hoc est fl'm. ꝛ ↄña tʒ. naʒ sit aliq̄ nauis: cuius in vno āno vnū latus de nouo reparet. ꝛ in scdō anno fundus de nouo reparet: ꝛ in tertio anno 2m altus de nouo reparet. ꝛ tūc sic. ista p̊ma reparatiōe facta adhuc dr̄ eadē nauis: que ante erat. ↄsil'i ratione fcā scdā adhuc dr̄ eadeʒ nauis: sil'r facta 3a adhuc dicit eadē: sed 3a reparatōe facta nihil est in illa naui qd erat añ aliquā illaꝝ reparationū. ꝛ tñ dr̄ eadē nauis q̄ erat ante aliquā illaruʒ reparationū. ǧ seqtur pbandum q̄ illa nauis post illas tres reparationes dr̄ eadem nauiſ que erant añ aliquaʒ illarū reparationū. si qd esset v̓a. pʒ hoc. nam vocet illa nauis ante reparationē. a. ꝛ pria reparatione facta vocet. b. ꝛ scdā fcā vocet. c. ꝛ tertia facta vocet. d. tunc arguit sic. d. dr̄ eadeʒ c. ꝛ c. dicit eadē b. ꝛ b. dicit eadē a. ǧ a p̊mo ad vltimū d. dr̄ esse eadē a.
¶ Similiter ad ideʒ seqtur q̄ sequana simili modo de- 6m
beret dici ideʒ qui erat iam sunt centū anni: sed hoc est falsuʒ. ꝛ ↄñtia posset deduci. sicut de p̊ori argu^to. ſʒ falsitas apparet: qꝛ ille sequana qui erat añ centum annos erat aqua que diu est corrupta. ꝛ sequana qui nunc est: est aqua: que postea est genita ꝛc.

In oppositū est Aristo. Et pbat rōnibus. p̊ ge.35.
naʒ nisi qd esset v̓a. sequit q̄ augmētatio nō esset motus. cuius oppositū dcm̄ est. 3. T.co.6.
physi. ꝛ p̊mo huius. pbat ↄña. nā ad hoc q̄ aliq̄ trāsmutatio dicat motus: regrit q̄ subʒ talis transmutatio T.c.25.
nis sit ens in actu. per formā subaleʒ que est eius pars manēs idē sub vtroq̄ termino transmutatiōis. sicut pʒ
per Arist. hic in p̊mo. nā per hoc dr̄nt gñō ꝛ corruptio T.c.33.
ab aliis trāsmutatiōibus: qꝛ eaꝝ subm̄ nō est tale: ſʒ est 2.a. ↄ.4
ens in pura potētia: cū ergo illud qd auget sit subm̄ augmentatiōes si nō maneret idē: sequitur qd dictuʒ est.
¶ 3° arguit sic. seqtur q̄ hic terminus sor. nō eēt termi- 3m
nus discretus: sed cōis. pʒ hoc. nā sine noua impōne ꝛ vnica eius ipōne signaret plura q̄ successiue. siget. n. sor. ante augmentationē. ꝛ signaret post augmētationē vnū annuʒ postq̄ non maneret ideʒ post qui fuit añ. ꝛ iterum sequit q̄ nulluʒ nostrū esset natus de muliere. probatur ↄñtia. exquo non essemus idē modo q eram⁹
ante nostras augmētationes. ¶ 4° arguit sic. sil'r seqt 4m
q̄ non fuisset ideʒ xp̄s suspensus pro nobis in cruce. ꝛ qui erat natus de pura virgine. ↄña tʒ. sicut alie ↄñe.

In ista qōne p̊mo tangam vnuʒ modū per queʒ pōt saluari v̓itas qōnis: ꝛ ꝑm quem pñt solui aliqua argumēta tangentia istam materiā. 2° ponam vnum aliuʒ modum dicendi ad questioneʒ.

Quantuʒ ad p̊mū possumus imagiari q̄ sicut p̊m nōn.
supnāliter vna res nūero est plures res numero. s. pr̄ filius ꝛ spūs scūs. Ita nāliter vna res numero pōt eē successiue pl'es res numero: quāuis nō simul. Et secūduʒ hoc posito q̄ sor. sit auctus. ꝛ p̄exñs sit a. ꝛ aduenīēs sit b. dico q̄ est ideʒ sor. post sicut erat ante. quāuis sor. ante erat solum a. ꝛ modo idem sor. est a. ꝛ b. ꝛ recte. sicut sanct⁹ Petrus in terra erat anima ꝛ corpus: ꝛ idem Petrus modo est anima soluʒ. aliter
. n. false diceremus sanctus Petrus est in celo. ¶ Sed Dubiuʒ
si diceret. sit totuʒ corpus sor. preter digitū. a. ꝛ residuū sit b. ꝛ cras digitus sor. sit abscisus. tunc arguit sic. sor. erit cras. sor. est a. ꝛ b. ergo a. ꝛ b. erunt cras: qd tamen
est fl'm. exquo b. est abscisuʒ ꝛ forte corruptū. ¶ Rñde ℟
tur scdm̄ predictuʒ moduʒ: q̄ in casu posito. a. ꝛ. b. erūt cras: sed tñ a. ꝛ b. nō erunt cras. a. ꝛ. b. ſʒ erūt a. solum.
¶ Secundo posset argui. ponatur enim q̄ modo sor. dubium
sit auctus

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

fit actus: ⁊ q̄ ꝑxn̄s fuit heri a. ⁊ de nouo adueniens
fit b.tūc arguit sic.sor.fuit heri.sor.est a.⁊ b.ḡ a.⁊b.fue
R̄ runt heri. ❡ Cōcedo ꝯn̄e.sed tn̄ a.⁊ b.nō fuerunt heri
Dubiuz a.⁊ b.fuerunt heri a.solū. ❡ Sed.d.tu b.a.⁊b.fuerunt
heri.a.sequit q̄ si hec ꝓpositio heri fuisset formata fu-
isset vera a.⁊ b.sunt a.sed hoc est falsuz.pp hoc q̄ heri
R̄ b.non erat. ❡ Rn̄det negando ꝯn̄am.naz nō sequitur.
albū fuit heri nigrū.ḡ hec fuit heri vera albū ē nigruz.
Dubiuz imo an̄s est verū ⁊ ꝯn̄s falsum. ❡ Adhuc arguit posi
to sicut ponebat q̄ b.digit⁹ sit cras abscisus ⁊ residuū
.s.a.remaneat.tūc arguit sic.a.nunc nō est sor.sꝫ a.cras
R̄ erit sor.ergo a.cras incipit eē sor. ❡ Cōcedo ꝯcl'onem.
Et si vlterius arguat.a.cras icipit esse sor.sed a.est ali-
quid.ḡ cras aliqd incipiet esse sor.ꝯcedit ꝯcl'o.⁊ si vlte
rius arguat.ergo aliqd incipit esse.negāda est ꝯn̄a.vn̄
sicut aliquid pōt icipere esse albū absq; hoc q̄ aliquid
mundi incipiat eē:ita dico q̄ aliqd bene icipit esse sor.
absq; hoc q̄ aliquid incipiat eē.vnde posito q̄ eēt vnū
scutuz.cuius vna medietas esset alba ⁊ alia nigra.⁊ me
dietas nigra ꝯdensaret absq; hoc q̄ medietas alba cō
denset.tunc illud scutū incipiet esse albū.absq; h̄ q̄ al-
bedo vel aliquid aliud icipiat esse: q̄ aūt illud scutū in
cipiat esse albū.pꝫ ꝑm cōem modū loquēdi. vocādo il-
lud albū:cuius maior pars per se ⁊ q̄libet est alba.⁊ꝑꝫ
istū modū loquendi deberet dici q̄ hoc nomē sor. non
esset mere absolutū:nec mere cōnotatiuū.sicut est hoc
nomen albū:sed medio modo se hn̄s inter nomina me
Dubiuz re ab^{ta} ⁊ noia mere ꝯnotatiua. ❡ Adhuc diceres si.ve
rum est dicere q̄.a.mō non est sor. ⁊ q̄ a.cras erit sor.
sequit q̄ a.cras corrūpetur pp hoc q̄ mutat nomen ⁊
diffinitionē.modo eniz non est sor. ⁊ cras erit sor. ecce
mutationez nominis. Simili modo non est animal rō-
R̄ nale.⁊ cras erit aial rōnale ad mutationez diffinitiōis.
❡ Rn̄det ꝯcedendo bene si mutatur nomen specificum
substantiale.modo sic non est in ꝓposito.

Quantū ad scōz sciendū est q̄ qō intelligit de
idētitate numerali.videlꝫ:an maneat
idē numero: ⁊ nō de idētitate specifica. ⁊ tota difficl'tas
stat in equiuocatiōe idētitatis numeralis. ❡ Vn̄ scien
p̄modo dum est q̄ aliqd dī manere idē numero tripl'r.vno mō
cuius oēs partes eius manent:nec aliquā partē de no
uo acqrunt: ⁊ illud dī manere idē numero total'r. Et sic
2°modo dicimus q̄ celū est idē numero qō ipsuz erat citra cen-
tum annos. ❡ Scdō mō aliquid dī manere idē nume
ro.cuius p̄ncipalior pars manet eadē. ⁊ h̄ est manere
idē partialiter. Et isto mō dicimus sor.esse eundez nu-
mero qui est magn⁹ qui erat cū fuit paruus: pp hoc q̄
3°modo p̄ncipalior pars eius.puta aia itellectiua manet eadē.
❡ Tertio mō aliqd dī manere idē numero:pp ꝯtinuaz
successionem partiuz similium sibiinuicez succedētiuz:
ꝓpter quam continuitatem successionis manet consi-
milis figura ⁊ dispositio. ⁊ sic dicimus sequanam esse
eundez numero modo:qui erat ante.100.annos.nā con
tinue propter continuam successionē partium similiuz
manet cōsimilis figura ⁊ dispositio. Et sciendu3 est q̄
omnes isti tres modi idētitatis numeralis sufficiūt ad
hoc q̄ aliquis terminus dicatur discretus.

p̄a ꝯ̄ **Tunc fit** p̄ma ꝯcl'o. In augmētatiōe ꝓprie dcā:
de q̄ est pn̄s sermo:nō manet idez nu-
mero p̄mo mō ante ⁊ post.pꝫ hoc ex eo q̄ augmētatio
2a ꝯ̄ fit aliquo adueniente. ❡ 2a ꝯ̄.in augmentatiōe hois bn̄
manet idē numero scdō mō.pꝫ hoc:qr p̄ncipalior pars
manet.s.anima:pp cuius mansionē bene possumus di
cere hominem manere eundē. Et illū modū loquendi
seruamus cū dicimus.idē petrus est in celo q erat i ter
ra.⁊ hoc ꝑm partē p̄ncipaliorez: puta animā: sed forte
sic nō est de alijs aiatis.nā in equo magis p̄ncipalior ⁊
maior ps nō fuit cū eēt paruus.imo forte nihil qō est i
equo magno p̄us erat in equo puo. Sed in augmenta
tione huius ⁊ ꝯsil'iuz posset dici idē manere numero 3°
mō:ita q̄ ꝓpter ꝯtinuā successionē partiū sil'iuz ꝯserua
tur sil'is figura ⁊ dispositio:ita sic argutū est in alia qō
ne.pp hoc dicimus equū magnū esse eundē numero q
erat cuz fuit puus: ⁊ hoc loquēdo de idētitate 3°modo.
❡ Ad rōnes.pꝫ ex iaz dictis. Qō. xj. ad rō.

QUerit Utrū eius qō augeṫ quelibet
pars augeat. ❡ Et arguit pri p̄m
mo q̄ nō.nā alicuius qō augeṫ aliqua ps di
minuitur.ergo nō quelibet pars augeṫ. ꝯn̄a
tenet.an̄s ꝓbat.per hoc qō aliqn̄ visum est q̄ cū auge
batur digitus vel brachiū pp aliquā infirmitatez dimi
nuebatur. ❡ 2° arguit sic.non cuiuslibet qō nutrit que- 2m
libet pars nutrit.ḡ non cuiuslꝫ qō augeṫ quelibet pars
augeṫ.ꝯn̄a tꝫ ex eo q̄ augmētatio presupponit nutritio
nem.an̄s pꝫ.nā nutritio fit pp restaurationez ꝺperditi:
sed non quelibꝫ pars illius qō nutrit aliqd depdit. al'r 3m
.n.nihil remaneret qō ante erat. ❡ 3° argr̄ sic. augmen
tatio fit aliquo extrinseco adueniēte.mō si quelꝫ ps illi
us qō augeṫ:augeat.opꝫ q̄ cuilꝫ eius parti aliqd adue
niat.⁊ tunc cū non cuilꝫ eius parti possit aliqd de nouo
aduenire:nisi vna separet ab alia p adueniēs subigre-
diens: ⁊ cū sint ifinite ptes:illud qō augeṫ.opꝫ q̄ i au-
gmentatione in ifinitas ptes diuidat. ⁊ idez oporteret
de cibo adueniente.al'r.n.non posset distribui ꝑ infinitꝫ
partibus illius qō augeṫ.si aūt diceret quālibet partez
illius qō augeṫ augeri absq; hmōi diuisione.tūc opor-
teret ponere penetrationē corpoꝝ.pp hoc q̄ vnū cor-
pus non pōt recipi in alio:nisi per diuisionē:nisi tūc cō
cedat penetratio corpoꝝ:qō est ꝯ̄ Aristo. 4. physico. t.c.8.
❡ 4° arguit sic.pro q̄ rōne supponit q̄ sit dare minimā ⁊.45.
carnē.tunc sic.si quelibet pars illius qō augeṫ augeat.
sequit q̄ quelibet minima caro illius qō augeṫ augea-
tur.vel ḡ per carnē minorē vel tantā vel maiorē.si dici
tur per minorē:hoc non vr̄ verū:qr non dat caro mior.
si dicitur q̄ per tantā vel maiorē.sequitur q̄ oē qō au-
getur sit duplū ad se vel maius.exquo cuilibꝫ carni mi
nime additur tantū quantū ipsa est vel maius.

In oppositum est Aristo.in hoc primo. t.c.32.

❡ In ista qōne.p̄ ponā suppōnes pro vidēdo modum
augmētationis.2° ꝯnes.3° dubia ⁊ eoꝝ sol'ones.

Quantū ad p̄mū sit p̄ma suppō: q̄ nullū corp⁹ p̄a sup.
pōt subintrare nisi per diuisionem vel
receptionē eius in poros corporis in quos fit subigres-
sio.aliter.n.non posset euitari quin esset penetratio cor
porum.⁊ plurima corpora essent in eodez loco adeq̄te:
qō est ꝯ̄ Aristo.4°phy. Sil'r si posset fieri talis subin- t.co.8.
gressio corpoꝝ:sine poris ⁊ sine diuisiōe. tunc viuens ⁊.45.
non indigeret talibus poris:qō est falsuz. nā videmus
q̄ per oia mēbra viuentis repiuntur hmōi pori ⁊ fora
mina:que nā non dedisset viuēti nisi ipsis idigeret.ꝯn̄a
tꝫ ex eo.nā tunc nutrimentū posset subigredi sine pori
in corpus. Sil'r si vnum corpus posset subintrare aliō
sine poris vel sine diuisione.tunc etiaz econuerso possꝫ
exire sine diuisiōe ⁊ poris:qō non est nāliter bene ima
ginabile posse fieri. ❡ 2a suppō.corpus porosum habet 2a sup.
aliquas partes non porosas.pꝫ:qr aliter totuz illud cor
pus esset vnus porus. Et ex alio.nā omnis porus clau
ditur aliquo: ⁊ illud qō claudit est continuum ⁊ corpo
reum.al'r.n.nō faceret porū. Et ex alio ēt: qr vel aliqui
pori carnis vel ossis sūt imediati:sic q̄ iter illos poros
nō est alius porus:aut nulli sunt ita imediati. si dicitur
primum

primū vel ergo inter illos poros mediat porus vl' sola
supficies.si dr̄ q̄ sit corpus.tunc cū in eo nō sit porus.
al'r.n.illi pori non eēnt imediati per p̄uationē pori me-
dij:qō est ꝯ̄ hipotesiz: ⁊ p ꝯn̄s illud corpus non est po
rosuz. Nō pōt dici q̄ sola superficies.nā sicut alibi visū
est non sunt ponēda talia idiuisibilia: ꝑm aliq̄ vel ali-
quas dimēsiones.sicut sunt supficies linea ⁊c̄.si aūt dī
q̄ inter quoslibet duos poros corporis vel ossis sūt alij
pori medij: ⁊ cū qlibet porus nō sit in ifinitum modice
quātitatis:opꝫ qōlibet corpus porosuz esse in infinituz
magnū:qr in quolibet corpore poroso essent infiniti po
ri:quoꝝ quilibet non est in infinitū modice quātitatis.

p̄a ꝯ̄ **Quantuz** ad 2m sit p̄ma ꝯ̄.nō vbicūq; i corpo
re qō augeṫ est aliqd de cibo subue
niente.pꝫ hoc:qr in illa parte que est iter poros ⁊ ē nō
porosa:nihil recipit de cibo subueniēte.pꝫ.nā nihil reci
peret in illa pte nō porosa per diuisionē illius ptis nō
porose vel in poris eius:sed nullū illoꝝ pōt dici. ḡ ⁊c̄.
maior nota per p̄mā suppōnē.mior pꝫ.nō p diuisionez.
nā si sic.sequit augmentationē nō posse fieri nisi p diui
2a ꝯ̄ sionē partiū corporis augēdi:qō est falsuz: nec pōt dici
2m:qr illa pars posita est nō porosa. ❡ 2a ꝯ̄.augmētatio
fit per iux̄positionē partibus ꝑexn̄tibus. ⁊ per receptio
nem ipsius in poris.ꝓbat:qr in augmētatōe fit diuisio
⁊ distributio ipsius nutrimēti:cū ipsa non fuerit in infi
nitū ipsa fit in ptes finitas in numero: ⁊ qr non pn̄t ille
partes subintrare corpus nisi p poros:vt dcm̄ est. seqt
q̄ recipit in poris. ⁊ iuxtaponit corpibus terminanti-
3a ꝯ̄ bus poros:que quidē corpa ponunt non porosa: ⁊ dn̄r
partes ꝑexistentes. ❡ 3a ꝯ̄.non solū augmentatio ꝓpe
dicta fit per talē iuxtapositionē:sed etiā per alteratiōez
⁊ per ꝯuersionē illius recepti in subaz similē ꝑexistēti:
⁊ per actionē illius caloris nālis in illud adueniens in
virtute ipsius anime. Ista opio ponit q̄ fiat per iuxta-
positionem. ⁊ cuz hoc requiratur alteratio ⁊ aliqualis
gn̄atio.postq̄z.n.illud sic receptuz in poris sufficienter
est alteratuz forma eius subalis corrūpitur. ⁊ de mate-
ria eius manente forma subalis educit:que sil'is forme
subali ꝑexistenti. ⁊ rōne talis sil'itudinis formaꝝ i spe-
cie mā que fuit alimenti cōtinuatur materie ipsius pre
existentis. ⁊ fit vnū continuū ex ꝑexistente. ⁊ illo quod
de nouo gn̄atur. ⁊ illud tūc iteꝝ p actionē caloris extē
ditur: ⁊ fit porosuz.in qbus poris iteꝝ pōt recipi alimē
tum. ⁊ q̄diu talia sic pn̄t extendi:sic q̄ nō impediat ni
mia durities pp terrestreitatē ibi relictā. ⁊ resolutionē
subtilioꝝ pōt fieri augmētatio:sicut in viuente.qn̄ autē
membra fiunt multū dura ꝓpter resolutionē subtilis ⁊
terrestris relictaz:q̄ nō possunt sic extēdi: nō amplius
fit augmentatio:quāuis bene nutritio.

Quantū ad tertiū dubitat.nā si in corpe qō au-
a.t.co. getur ponerent tales pori. vel illi eēnt
80.vs- pleni vel vacui:non vacui:qr hoc eēt ꝯtra Ari.4.phy.
ad.88 si pleni adhuc videtur fieri pen°.corpoꝝ in augmenta-
2m tione. ❡ 2°.naz videtur q̄ omnes ptes ipsius corporis
qō augeṫ sint eiusdez rōnis:quare videt q̄ non magis
3m alique sint porose q̄z alie. ❡ 3°. nam si ponerent alique
partes non porose.seqtur q̄ ille non augent:ex eo q̄ in
4m ipsis non posset fieri receptio ipsius alimēti. ❡ 4°.naz
ex receptione ipsius alimenti in poris non videtur seq
augmentatio:sed bene ꝯdensatio ⁊c̄.

ad p̄m **Ad ista** respōdet. Ad p̄mū dico:q̄ tales pori nō
sunt pleni corpibus grossis:sꝫ subtilibus
que de facili cedunt.sicut est aer vel spūs. ⁊ ex h̄ q̄ hu
iusmodi corpa facil'r cedūt.nō oꝫ sic fieri penetrationē:
sed cū huiusmodi pori sunt repleti alimēto.aliud in eis
non recipit nisi alimēto corrupto. ⁊ iterū fit p calorem
rarefactio. ⁊ fiunt noui pori: in qbus iteꝝ pōt fieri tūc
sil'is receptio. ❡ Ad scdāz:qn̄ dī omnes ptes ⁊c̄.nega Ad 2m
tur q̄ oēs partes sunt eiusdē rōnis. vna.n.est densa. ⁊
alia porosa.vnde statim pari rōne.si oēs eēnt eiusdē rō
nis.tūc qua rōne exhalaret vna pars ⁊ alia. ❡ Ad ter Ad 3.
tiā rn̄det q̄ aliquid dī augmētari dupl'r.vno modo ꝑm
q̄ intra se recipit aliqd. ⁊ sic soluz partes porose auge-
rentur. alio mō minus ꝓprie illo modo q̄ aliqd est ei
adiunctuz qō scm̄ est vnum cū ipso per ꝯtinuationē. ⁊
illo mō partes non porose bene augerent. cuiuslibet er
go qō augeṫ nisi sit ipedimentū ⁊ inālis dispō alicuius
eius partis:quelibꝫ pars augeṫ.vel per alicuius suppo
sitionē:vel per alicuius iuxtapositionē cum toto: cuius
est pars pp partem illaz que est in medio partis nō po
rose:qr quāuis ibi nō sit aliquid iuxtapositū imediate:
tamen toti cuius est pars aliquid est iuxtapositum. Et
ex hoc pꝫ responsio ad quesitum. ❡ Ad quartaz dico. Ad 4.
q̄ bene verū eēt nisi postea extēderentur ⁊ fierent no-
ui pori eo mō quo dcm̄ est. ❡ Ad rōnes p̄ncipales pꝫ
quid sit dōm per supius dicta. Qō. xij.

QUeritur Utrū augmētatio fiat ꝑm
partes formales. ⁊ nō ma
teriales. ❡ Et arguit p̄mo q̄ nō.naz exquo ad rōes
forma non pōt esse sine mā:nec pōt protendi
vltra mām in qua est:seqtur si forma augeṫ q̄ opꝫ etiā p̄m
materiam augeri. ⁊ per ꝯn̄s si augmentatio fit ꝑm par
tes formales.videt fieri ꝑm partes materiales. ❡ 2° ar
guitur sic.non solū forma augetur:sed totum composi-
tum:sed hoc non esset nisi ita bene augeretur ꝑm mām 2m
sicut ꝑm formā. ❡ 3° arguit sic. exquo augmētatio pre
supponit nutritionē solū hoc augeṫ qō nutrit. ꝑm ptes
māles nutrit ⁊ nō formales.ḡ ⁊c̄.an̄s ꝓbat.nā nutri- 3m
tio est deperditi restauratio:cū ergo ꝑm ptes māles fiat
deperditio.exquo ptes māles fluunt ⁊ refluunt. ⁊ non p̄ ge.36.
ꝑm partes formales.exquo ille remanent videt nutri-
tionem soluz fieri ꝑm partes māles. ⁊ non formales.

In oppositū est Aristo.d. augmentationē
fieri ꝑm speciē. Et exponitur
.i.ꝑm partes formales ⁊ non ꝑm partes ꝑm materiaz: T.c.35.
hoc est scdm̄ partes materiales.

In ista qōne ponaz opiniones quid Aris.
intelligat per partes scdz spe
ciem ⁊ per partes ꝑm materiam: que omnes opiones p̄ ge.35.
iudicio meo possent sustineri. Vn̄ aliqui dicunt q̄ per
partes ꝑm speciem debēt intelligi partes etherogenee:
⁊ partes ꝑm materiaz partes homogenee. Unde scien p̄°opio
dum q̄ partes etherogenee dicūtur:quarū partes non
suscipiunt predicationem totius.verbi gratia.sicut sunt
manus digitus caput oculus ⁊c̄.non eniz quelibet ps
manus est manus.similiter est de digito. Partes vero
homogenee dicuntur ille:quaruz partes suscipiunt pre
dicationem totius.sicut est caro os aqua ⁊c̄. quelꝫ ps
carnis est caro.similiter quelibꝫ pars ossis est os. Mō
isti dicunt vlterius q̄ augmentatio fit ꝑꝫ partes forma
les seu etherogeneas. ⁊ non ꝑm partes materiales seu
homogeneas. Non intelligendo q̄ nulle partes ethe-
rogenee augeantur.naz tunc nulle partes etherogenee
augentur.dicit eniz Aristo.partes etherogeneas auge
ri:qr partes homogenee augentur. Sed ad istuz intel- p̄ ge.35.
lectum augmentatio dicit esse ꝑm partes formales seu
etherogeneas. ⁊ non ꝑm partes materiales seu homo
geneas:qr eius quod augetur quelibet pars formalis
seu etherogenea augeṫ: sed non quelibet pars materia
lis seu homogenea: ꝓpter hoc q̄ aliqua talis de nouo
aduenit vel recedit per resolutionem.vn̄ cuz homo au
getur nisi sit ꝓpter indispositionez alicuius eius partis
etherogenee

Universidad del Rosario Archivo Histórico

etherogenee quelibet eius ps etherogenea augetur.s.
tam oculus q̃z caput:tã manus q̃z digitus: tam pes q̃z
brachiũ:taz tibia q̃z genitalia: z sic de aliĳs: sed cũ hoc
stat ꝙ alique ptes mãles recedunt: nec de nouo adue-
niunt:quãuis alique ptes mãles augeantur.aliter eniz
nunq̃z formales augerent:nũq̃z.n. manus vel digitus
auget nisi caro z os augeatur. ❡Et tunc credo ꝙ ista
T.c.55 opinio valde facil'r posset sustineri:quãuis aliq nolen-
tes ipsaz intelligere iprobent per h ꝙ Arist. dicit ptes
etherogeneas nõ augeri nisi ptes hõgenee augeantur.
❡Breuiter illud nõ est ꝯ predictã opinionẽ:qz ista opi-
nio non vult ꝙ augmẽtatio nullo mõ fiat ẜm ptes mã-
les seu hõgeneas:sed vult ꝙ in augmẽtatõe nõ q̃libet
pars hõgenea augeatur:sed q̃libet pars etherogenea
pp hoc ꝙ partes hõgenee alique recedũt: z alique ad
ueniunt.mõ illud qd̃ aduenit vel recedit non auget: sz
qz ptes etherogenee:nec adueniunt: nec recedunt ẜm
mãm.ideo augmẽtatio attribuit ei qd̃ auget ẜz partes
formales:hoc est etherogeneas. z non ẜm ptes mãles
2ª opio seu hõgeneas. ❡Alia est opio. ꝙ p partes formales
intelligunt partes que seorsuz exñtes eẽnt sensibiles:
z per ptes mãles itelligant partes que q̃uis inexñtes
toti sentiunt:cũ aliĳs tñ si essent seorsuz pote non sentirẽ
tur.mõ dicit ista opio ꝙ in augmẽtatiõe quelibet pars
que seorsuz posita esset sensibilis auget.nulla.n.tal' ẜm
se totã aduenit sil' de nouo vel recedit. z sic talibus par
tibus debet augmentatio.ex quo quelibet talis cũ aliq̃
adueniẽte fit maior:sed in augmẽtatiõe nõ q̃libet pars
que si essz seorsum esset insensibilis augetur:pp hoc ꝙ
aliq̃ talis ẜm se totaz de nouo aduenit vel recedit. mõ
illud qd̃ recedit vel aduenit non auget. nõ tñ vult dicẽ
ista opinio ꝙ nulla pars isensibilis augeat:sed bñ vult
dicere ꝙ non quelibz auget:cũ hoc tñ stat ꝙ ml'te alie
insensibiles augeãtur.partes.n.sensibiles nõ augerent
3ª opio nisi partes insensibiles augerẽtur.ista opio bñ est vici-
na pme. ❡3ª opinio est.ꝙ per partes formales intelli-
git partes porosas. z tũc vlterius dicit ista opio ꝙ au-
gmentatio pprie fit ẜm partes formales h est porosas.
nã augmẽtatio ppe fit per intuspositionẽ.mõ solũ ptes
porose pñt aliqd intra se recipere: sz augmẽtatio nõ fit
ẜm ptes mãles hoc est nõ porosas:qz ille nõ pñt aliqd
4ª opio intra se recipe:sz tñ ẜm illas iproprie bene fit augmen
tatio.s.per iuxtapositionẽ.sicut heri dicebat. ❡4ª opi-
nio est ꝙ sicut que aiato attribuunt ẜm idẽtitatẽ speci-
ficam. z nõ ẜm idẽtitatẽ nuãlem.ita ptibus ẜm speciez
hoc est ẜm idẽtitatem specificã. z nõ partibus ẜm mãz
hoc est idẽtitatez numeralẽ.vñ ista opio vult ꝙ auctuz
nõ est idez numero cũ preexñte:sed idẽ in spẽ: ita ẽt ps
aucta nõ est eadẽ numero cũ pexñte:sed bñ in spẽ.mo-
do dicit ista opio augmẽtationẽ fieri per ptes ẜm spẽz:
z non per ptes ẜm mãm:hoc est eẽ auctũ attribuimus
5ª opio ptibus que sunt eedẽ ptibus pexñtibus ẜm spẽz: z nõ
p.g.c.38 partibus que sunt eedẽ pexñtibus ẜm mãm. ❡5ª opi-
nio est Cõmen.ꝙ aug° inest aiato ẜm ptes formales h
est rõne aie:cuius est nutrire z augere z ꝯuertẽ alimẽ-
tum in subaz aliti mete calore nãli. z nõ ẜz ptes mãles:
T.c.82. hoc est non rõne mãe:cuz mã nihil actiue faciat ad au-
6ª opio gmentationẽ.exquo est passibilitatis ifinite.sicut dictũ
est.p physi. ❡Preter istas.5.opiniones põt adhuc cõ
putari alius modus de augmẽtatiõe. z sil'r alius modus
dicẽdi de ptibus mãlibus z forãlibus:ita ꝙ simpl'r p par
tes formales itelligamus foram vel ptẽ fore. z p partes
mãles ptes mãe. Et posset sic imaginari ꝙ cũ alimẽtũ
recipit in poros z iuxtaponit ptibus nõ porosis:in q-
bus est fora aiati:forma alimẽti successiue nõ gradual'r:
sz q̃ztiue depdit. z sic successiue depdit. z mã eius sucessi-

ue forma expoliat.ipsa mã igredit successiue ptẽ nõ po
rosaz. z sic successiue igredit partẽ nõ porosam:ita illa
forma successiue est in pluri mã. z sicut succesiue fit in
pluri mã:ita successiue illa pars porosa extẽditur. z fit
maior. z talis extẽsio z maioratio inest ibi rõne sue for
me.vñ si nuda mã nudã mãz igredit.nõ fieret tal' extẽ-
sio. z qz talis extẽsio pncipal'r debet forme:vel saltẽ ex
pte eius z nõ rõne mãe.iõ est qd̃ dicimus augmẽtatio
nem fieri ẜm ptes formales z nõ mãles. Et ẜm istum
modũ dicẽdi opz ꝯcedẽ extẽsionẽ pluriũ mãeꝝ. ❡Sz Dubm
dicet aliqs.quõ põt hoc esse ꝙ vna mã que est vnũ cor
pus extẽsuz:ita aliud corpus subingrediat:cũ tñ nõ po
nas hoc fieri p diuisionẽ:nec p poros: z vr ꝙ hoc sit ꝯ
dicta in alia qõne.dicebat.n.ꝙ vnũ corpus non posset R°
subingredi aliud nisi p diuisionẽ vel p poros. ❡2° naz
tunc segtur ꝙ vna forma simul informaret duas mãs:
vz.mãm pexñtem z mãm subingredientem. ad pm

Ad primuz dico veꝝ eẽ ꝙ corum.quoꝝ nul-
lum nõ iformat aliud:nec ambo
informãt 3m:nec ambo iformant ab vno 3°.nec pñt ifor
mari simul nõ pñt se penetrare:nec subingredi sine di-
uisione vel sine poris.nihilominus si ambo informant
vnum 3m.sicut albedo z dulcedo in lacte:vel vnum in-
format aliud sicut forma mãm.tũc pñt se mutuo pene
trare.sil'r si ambo possunt informari ab vno 3°. tũc pñt
se subingredi.sicut due mãe: que postea erunt vna per ad 2m
subingressuz vnius ad aliã. ❡Ad 2m dico:ꝙ ex hoc il-
la forma non iformat duas materias:sed bene iformat
plus de mã.Vñ nõ est admittendũ ꝙ hic signetur ma
teria.a.pexñs z ibi materia subingrediens.nã tũc non
se mutuo penetrãt:nec est admittendum ꝙ vna sit a. z
alia sit b.exquo sunt oino vna mã postq̃z vna forma in
formatur. Et vlterius imaginãdũ est ꝙ sicut vter plus
extendit:qz plus adueniente vino ita forma manẽs ea
dem oino extenditur plus zplus in pluri zi pluri mã.
Et ita dici posset ꝙ illud qd̃ augetur manet idem ante ad rõ.
zpost.s.forma. ❡Ad rõnes factas in pnci°.pz qd fit di
cendum ex dictis. Questio. xiĳ.

Querit Utꝝ augmentatio sit motus pm
continuus. ❡Et arguit pmo
ꝙ non.per differentiaz quã ponit Ari. inter
augmentationẽ z nutritionez. vnde videtur
velle nutritionẽ durare cõtinue per totaz vitam anima
ti.augmentationem vero vsq̃z ad aliqd̃ tempus. z ad-
huc per illud tempus animatum aliquando augetur z
aliquando stat.ergo videtur ꝙ augmentatio fiat discõ
tinue vsq̃z ad illud tempus in quo animatum non am-
plius augetur:sed bene nutritur. ❡Secũdo arguitur: 2m
auctoritate Auer.8.physi.vbi arguit sic. si augmẽtatio .c.23.
esset motus continuus.sit ergo ꝙ aliquod animatũ au
geatur acquirendo quantitatẽ digitalem in vno anno.
tunc si talis augmẽtatio est continua. tunc cuilibet par
ti anni correspondet vna pars illius quantitatis digita
lis.ꝙ ipse dicit non esse credibile. ❡Tertio arguitur 3m
sic.diminutio non est motus cõtinuus.ergo nec augmẽ
tatio.ꝯñtia tenet a simili.antecedens patz. nam non vi
detur ꝙ continue fiat resolutio z deperditio aliquaruz
partium ipsius animati.nam si fieret talis: illa fieret p
actionẽ caloris naturalis:sed hoc non.naz in nutritiõe
fit generatio carnis z aliarum partiuz animati p actio
nem caloris naturalis.ergo non fit corruptio: nec reso
lutio taliũ partiũ mediãte actione caloris nãlis. al'r.n.
idem.s.calor nãlis eiusdem.s.carnis esset genitũ z cor- 4m
ruptum.pmo eniz gñaret. z postea idem genitum cor- 3.phy.
rũperet. ❡Quarto arguit sic ois motus dz esse inter 47.5.
ꝯria ex eo ꝙ motus est trãsitus de ꝯrio i ꝯriũ: sz ita est ꝙ ph.20.
augmẽtatio

argumẽtatio nõ est iter ꝯria.est.n.inter puũ z magnũ:
sed puũ z magnũ nõ sunt ꝯria:sz relaue ota.ḡ aug° non
est motus. z p ꝯñs nõ est motus ꝯtinuus:ꝯña tz a supe
5m riori ad iferius neue. ❡5° arguit sic aug° est cũ plus cõ
uertit in subaz aiati q̃z fuerit deperditũ:sed talis ꝯuer-
sio nõ est motus. z per ꝯñs:nec motus cõtinuus pp h
ꝙ talis ꝯuersio est eductio forme subalis de mã elemẽ
ti:sed talis eductio est generatio: gñatio aũt nõ est mo-
tus ex eo ꝙ gñatio non fit successiue.sicut motus.
t.c.18. **In oppositũ** arguit.nã argumẽtatio ẽ mo
tus ad quãtitatẽ.p Aristo.5°
physicoꝝ: z si sic.ḡ est motus. z vltra. ergo augmenta
tio est ꝯtinua ex eo ꝙ motus est de numero cõtinuoꝝ.
❡In ista qõne videndũ est de nutritione quõ fiat z de
causis eius. ❡2° videndũ est vtruz nutritio aiati duret
vsq̃z ad finem vite. ❡3° videndũ est de quesito.
pm nõ. **Quantũ** ad pmũ dico.pmo ꝙ calor nãlis cõti-
nue agit in humidũ radicale p hoc ꝙ
nisi fieret sumptio alimẽti extrinseci ab ipso aiato: ipm
sensibil'r diminueret.mõ talis diminutio z debilitatio
animati non vr esse ex alio:nisi ppter deperditionẽ ali
quarũ particularũ ipsius aiati. quarum restauratio fit
per sumptionẽ alimẽti.modo talis depditio nõ vr esse
ex alio. z sil'r debilitatio ipsius aiati nisi per actionem
ipsius caloris nãlis in humidũ radicale.sic igr pz de fi-
ne nutritiõis:qui est restauratio depditi mediãte actio
2m nõ. ne caloris nãlis. ❡2° dico ꝙ efficiens nutritõis est idẽ
calor nãlis.nã idem calor alimentũ assumptũ exiccan-
do z agendo in ipsuz conuertit in carnẽ. z ipso ꝯuerso
in carnẽ vlterius ipm exiccando resoluit in tantum ꝙ
corrũpit z deperdit. Et sic idẽ respectu eiusdẽ est gña-
tiuũ z corruptiuũ:ẜm aliã z aliã tñ dispõnez mãe: nec
3m nõ. hoc est incõueniens: z per hoc soluta est 3ª rõ. ❡No-
tandũ tñ ꝙ calor naturalis nõ est agens pncipale: sed
est agens instrale.pncipale aũt est ipsa aia. ❡Ex isto
pz quõ fit nutritio.nam nutritio fit isto modo ꝙ alimẽ-
tum pmo sumit a stomacho. z ibi mediãte calore nãli:
cuius est segregare etherogenea z cõgregare homoge
nea.purũ separat ab impuro: z ipurũ mittit ex̃ per fo-
ramen:sed purũ manẽs mittit ad epar: z ibi fit vlterior
purifi° mediãte calore nãli: z tunc illud impurũ mittit
ad vesicã: z fit ex hoc vrina. z tũc vlterius purum ma
nens mittit per vnã magnã venaz ad cor. z tunc ibi fit
vlterior segregatio z purificatio puri ab ipuro: z dr ꝙ
illud impurũ mittit p gñatiõe vnguiũ: z de puro rema
nente cor retinet sibi portionẽ suã pro suo nutrimento
qd̃ conuertit in subaz cordis pro restauratiõe depditi:
z residuũ remittit per vnã paruam venaz de corde ad
epar.a quo multe vene vadunt ramificate hincinde ad
singulas partes corporis:per quas illud purũ distribui
tur z remittit per singulas partes ipsius corporis. tũc
prouenit ibi calor taliũ partiũ mediante quo alterat il-
lud adueniens:tandẽ ꝙ forma subalis illius corrũpit.
z cũ illa corrũpit:de eius mã educit de nouo vna forã:
que cũ forma aiati pexñte fit vnũ ꝯtinuũ: z hoc si illud
qd̃ gñatur de nouo est maius q̃z illud qd̃ depdit.nõ so-
lum est nutritio:sz ẽt aug°.si võ non est maius: sz tñ vel
minus.tũc est solũc facta nutritio.sic igr hr quomõ fiat
nutritio. z sil'r aug° z gd fit finis nutritiõis. z sil'r agẽs
nutriens z augẽs.De fine võ augmẽtationis dico ꝙ fi
nis eius est vt aiatũ fiat tãtuz: vt debite possit exercere
opõnes sibi debitas:quas nõ posset exercere si manẽt
ita paruũ.sicut erat in pncipio cũ gñabatur.
pm nõ. **Quantum** ad 2m sciẽdũ est q̃z nutritio pt capi
dupl'r.vno°.p alteratiõe nutrimẽ-
ti.alio°.p ꝯuersione alimenti illius in substãtiam aiati.

❡Tũc sit pª ꝯ talis.nõ per totũ tps vite ipsius aiati est pª ꝯ
nutritio.accipiẽdo nutritionẽ p ꝯuersiõe alimẽti.pz h:qz
aliqñ bene ppe añ mortẽ calor nãlis in tm̃ debilitat ꝙ
nõ suffic obtinere sup alimẽtũ in tm̃ ꝙ possit ipm ꝯuer
tere in subaz aiati. ❡2ª ꝯcl'o.aiatũ nõ posset diu manẽ 2ª ꝯ
sine eius nutritiõe: z idez est ꝙ talis nutritio est necia
aiato.supto ꝙ diu debeat viuere.pz.nã al'r nõ fieret re-
stauratio depditi. z fieret debilitatio nimia aiati. ❡3ª 3ª ꝯ
ꝯcl'o est ista.pol'e est: z forte ꝙ ita est:ꝙ nutritio est ꝯti
nua p totã vitã:sumẽdo nutritionẽ p alteratiõe: z hoc
in aialibus hñtibus magnũ calorẽ z ml'tũ sanguinez.
pz.nã q̃zdiu talia viuũt hz calorẽ nãlẽ z obtinẽtias sup
alimẽtũ in tm̃ ꝙ sufficit p alteratiõe:quãuis nõ p con
uersione.ex eo ꝙ talia aialia nõ viuũt sine notabili ca-
lore:sed aialiũ ad quoꝝ viuere nõ reqrit tãtus calor.si
cut sũt rane z hmõi.põt dici ꝙ nõ p totã vitã durat eo
rũ nutritio:siue nutritio accipiat p alteratiõe seu p con
uersiõe. ❡4ª ꝯcl'o.h tñ nõ est demr̃atũ.possz.n.dici ꝙ 4ª
modicũ añ mortẽ calor i tm̃ debilitat ꝙ nullo mõ obti
net sup alimẽtũ i tm̃ ꝙ sufficiat ipm alterare vel ꝯuer-
Quantuz ad 3m sit pª ꝯcl'o.ois aug° est (tere. pª ꝯ
ꝯtinua.pz:qz ois aug° est motus qui
fit successiue.ois aũt motus talis est ꝯtinuus. ergo zc̃.
❡Scõa ꝯ.pol'e est ꝙ aliqd argr̃ p longũ tps: z ꝙ fiat 2ª
aug°.nõ ppe vna:sed aggregatiua ex pl'ibus.pz.nã ali-
qñ videmus de aiatis ꝙ p aliqd̃ tps augent. z tunc p
aliqd̃ tps stant. z iteꝝ augent. ❡Tertia ꝯ.nũq̃z ẽ sta- 3ª ꝯ
tus:sz cõtinue ipm viuẽs auget vel diminuit. z nunq̃z
in eodẽ statu pmanet.pz:qz calor nãlis nũq̃z manet in
eodẽ statu.qn sit aliqñ fortior z aliquãdo debilior: z h
pp intensionẽ vel remissionẽ sui vel caloris extranei in
aiatis.q calor ex̃neus non posset manere in eodẽ statu
nisi calidũ qesceret zc̃.Si calor nãlis sit iaz eq̃ potens
ad conuertendũ sicut ad resoluendũ.seqtur ꝙ imedia-
te post hoc erit fortior ad vnũ q̃z ad aliud. z hoc suppo
sito ꝙ ꝯtinue sit resolutio vel cõuersio zc̃.pp hoc ꝙ cõ
tinue per actionẽ celi in ista iferiora fit alteratio z va-
riatio istoꝝ inferioꝝ in tm̃ ꝙ nunq̃z in eodẽ statu pma
nent. ❡Sz.d.tu.augmẽtatio tñ durat vsq̃z ad aliqd̃ tẽ Dubiuz
pus postq̃z non fit vlterior augmentatio. ❡Respõdet R°
ꝙ bene verum est ꝙ fit vsq̃z ad aliquod determinatuz
tempus.postq̃z non fit vlterius augmentatio sensibilis
sed insensibil'r fit maior augmentatio q̃z diminutio:sed
postea quãuis alterantis vicibus fiat augmentatio z
diminutio.non tñ fit sensibiliter maior augmentatio q̃z
diminutio. z ppter hoc dicimus augmentationem sta
re:nutritionẽ vero non.nã per longũ tempus añ mor-
tem non fit sensibil'r maior augmẽtatio q̃z diminutio:
nec tanta:sed bñ fit tanta restauratio deperditi vel ma
ior restauratio deperditi quanta est deperditio.
Ad rationes ❡Ad pmaz patet ex dictis Ad pm
gd sit rñdendũ. ❡Ad scõm Ad 2m
dico ꝙ imo bene est credibile ꝙ aliquid possit cõtinue
acquirere quantitatem digitalem. z ꝙ cuilibet parti
temporis mensurantis illam acquisitionem correspon
deat vna pars illius quãtitatis.nam in celo quod facit
vnam reuolutionẽ in vna die naturali:est aliquo modo
pars ppinqua polo.que continue mouetur. z describit
aliqd̃ spacium per vnã horam. z reuolutionez eius ita
paruã:ꝙ si rectificaret nõ esset tante lõgitudis.sicut est
vnũ pisuz.ḡ bñ est credibile ꝙ aliq̃ quãtitas digitalis
possit ꝯtinue acqri in vno anno. z cuilibet parti illius an
ni corrñderet vna pars illius quantitatis digitalis.
❡Ad tertiã pz ex dictis. ❡Ad quartã qñ dr. motus ẽ Ad 3m
inter contraria.dico ꝙ ibi accipitur contrarietas large Ad 4m
non solũ pro illis que sunt actiua z passiua adinuicez:
sed etiã

Universidad del Rosario Archivo Histórico

sed ēt pro illis que nō pñt eidē respcū eiusdē sil'inesse:
sed bñ successiue. Et sic accipiēdo ꝯrietatem. vʒ. ita ex-
tense: bñ ꝯcedo ꝙ magnū ⁊ paruū pñt dici ꝯria: q̄uis
Ad 5m non dicant ꝯria actiua ⁊ passiua adinuicē. ¶ Ad vlti
mam dico ꝙ nutritio pōt accipi pro alteratiōe vel pro
ꝯuersiōe. Et per hoc soluit argumētū. Qō. xiiij.

pm **Q**Ueritᵗ vtrū oīs actio ⁊ passio fiat per
ꝯtactū. ¶ Et arguit p̊ ꝙ nō.
nā deus ⁊ intell'nᵉ agūt in ista iferiora: ⁊ tñ
nihil tangūt: ex eo ꝙ tact⁹ ꝓprie est magni-
2m tudini. deus aūt ⁊ inteᵉ nō sunt magnitudies. ¶ 2°. ar-
guit sic. nā visibile agit in visuʒ absq̄ h̓ ꝙ tāgat visuʒ.
g̊ nō opʒ ꝙ oē ꝙ agit in aliud tāgat ipsuʒ. ¶ 3° arguit
sic. nā celū agit in ista inferiora. puta in terraʒ ⁊ mixta
4. absq̄ hoc ꝙ tāgat ea: q̃ valde distat ab eis. ¶ 4° aīa
agit in corpus mouēdo ipʒ. ⁊ sil' grauitas in lapidē mo
uendo ipm deorsuʒ. ⁊ silr aqua calefacta agit in seipāʒ
reducendo se ad friditatē p̊stinā: ⁊ tñ nec aīa tāgit cor
pus: nec grauitas tāgit lapidē: nec aq̄ calefacta tangit
seipsaʒ: ex eo ꝙ ad h̓ ꝙ aliq̄ tangāt se. reqrit ꝙ vnū il-
loꝝ hēat situʒ ex̄ aliud. mō sic nō est de ipsis. ergo ⁊c̄.
5. ¶ 5° magnes agit in ferrū attrahendo ipʒ absq̄ hoc ꝙ
6. tangat ipʒ. g̊ ⁊c̄. ¶ 6° agēs agit in iteriora passi. cūʒ tñ
7. nō tāgat. g̊ ⁊c̄. ¶ 7° arguit sic. si in oī actiōe oporteret
8. agēs tāgere passuʒ: seqtur ꝙ nullū agens ageret ad ali
quam distantiā: sed hoc est falsuʒ. ⁊ ꝯña tʒ de se. ¶ 8°. si
T.c.iij. .q. esset vera. seqtur ꝙ nulla possent agere ⁊ pati adin
uicem: sed hoc est falsuʒ. ⁊ ꝯña tʒ ex eo ꝙ Arist. in. 2. de
anima dicit: semper inter talia esse medium.
t.co.43. **In oppositū** est Arist. p̊ huius. vbi videt dicere ꝙ ad hoc ꝙ aliqua
agant ⁊ patiant adiuicē: reqritur ꝙ se tangant.
pa distō ¶ In ista qōne. p̊mo ponā aliquas dinstictōes. 2° ꝯnes.
Quātū ad p̊mū sit p̊ma distictio ista: ꝙ agens
p pōt dici mediatū passo triplr. vno°. q̃
ṽtus illius agētis nō attingit ad illud passuʒ: ſʒ ad aliō.
2 cuius ṽtus attingit ad passuʒ. 2° mō pōt dici mediatuʒ:
q̃ virtus eius nō attigit ad passuʒ: sed tñ eius actio de
3 terminat ꝑ agens pticl'are. 3° modo q̃ agēs non tangit
ad passuʒ: sed virtus eius. Exēplū p̊mi. sicut si. a. agens
nō sufficeret agere ad c. passuʒ: sed bene ad b. interme-
dium ꝙ in ṽtute ipsius a. vlteri⁹ ageret vsq̄ ad c. Exm
scōi. sicut deus respectu istoꝝ iferioꝝ. Exēplum tertij.
sicut agens respectu passi ꝙ nō tangit corporal'r: ſʒ sua
2a distō ṽtute solū. ¶ 2a distō. agentiū qōdā est agens icorrela-
rie. sicut de⁹. ⁊ qō est agēs correlarie. ⁊ tale est duplex.
nā qōdā agit actiōe spūali. sicut est corpus luminosum
ꝙ agit lumen in medio: ⁊ silr visibile reᵘ visus: qōdaʒ
aūt agit actiōe nāli siue deseruiēte ad corruptionē vel
ad alterationē illius in ꝙ agit tale agēs. sicut est cal'm
3a distō respectu frigidi: ⁊ eꝯ. ¶ 3a distinctio. tactus aliquando
sumit iproprie: aliqñ ṽo ꝓprie. improprie illa possunt se
tāgere: quoꝝ vnū est vbi est aliud saltē diffinitiue: licet
nō descripᵘᵉ. Et isto mō possumus dicere intelligētiam
tāgere orbē. Sed tactus ꝓprie acceptus adhuc dr̄ mul
tipliciter. nā quidā est qui dr̄ rōne magnitudinū solū. ⁊
iste vocat tactus mathematicus. Alius aūt est q nō at
tendit solū ex pte magnitudinū. verū ēt ex pte actiōis
⁊ passionis. ⁊ iste vocat tactus nālis. Ad tactū mathe
p maticū reqrunt tria. p̊mū est vtrūq̄ tāgētiū eē quātū.
⁊ pp hoc nō dicimus itelligētiā tāgere orbē tali tactu:
2 q̃ intelligētia non est magnitudo. scōo reqrit ꝙ illorū
que se tangūt vtrūq̄ hēat sitū ⁊ locū extra aliud. ⁊ pp
hoc accidens ⁊ subm nō dicimus se tāgere: nec māʒ ⁊
3 formā. ex eo ꝙ vnū illoꝝ nō est extra aliō. ¶ 3° reqrit
ꝙ vltima illoꝝ sint sil: ⁊ pp hoc illa inter que est aliqō
mediū non dicimus se tāgere: q̃ vltia illoꝝ nō sunt sil.
similr pp hoc duas medietates ꝯtinui non dicimus se
tangere: q̃ vltima illoꝝ non sunt simul: sed sunt vnum.
Ad tactū ṽo nālē requirunt ista 3a. ⁊ cū hoc ꝙ tāgens
admittat illud qō tāgit ⁊ agat in ipsuʒ.
Quātū ad 2m sit p̊ma ꝯ̊ talis. de agētib⁹ corpo- pa ꝯ̊
ralibus non opʒ ꝙ tāgat illa in q̄ agūt:
forte aliquo tactu matheᶜᵒ ⁊ iproprie dicto. patʒ hec: q̃
deus ⁊ inteᵉ sunt agētia in orbes. ⁊ in ista inferiora: ⁊
non tangunt ista inferiora: ſʒ bene dicant tāgere orbes
metaphorice ⁊ improprie. ex quo que debēt tāgere pro 2a ꝯ̊
prie: opʒ ꝙ vtrūq̄ illoꝝ sit magnitudo. ¶ 2a ꝯ̊. oē agēs
corporale in agendo actionē suā agit circa se suā actio-
nem orbiculariter nisi sit ipedimētū. pʒ h̓ de visibili ꝙ
exñs in medio multoꝝ hoiuʒ: a quolibet illoꝝ pōt viʳⁱ
ꝙ nō essʒ nisi ageret actionē suā circa se p̄dicto mō: pʒ
h̓ ēt de igne: q̃ si aliqs ignis esset in medio multorum
hoīum circūcirca illū sedentiū qlibet illoꝝ calefaceret
se: qō non esset nisi ꝯ̊ esset ṽa. Et notāter dixi nisi sit im
pedimentū. nā qñq̄ agit pp difformitatē medij. ⁊ ali-
quādo alr ex eo ꝙ maior est inclinatio agēdi ṽsus vnā
partē q̄ aliā. vñ ignis magis inclinatus est ad agēduʒ
supra q̄ ad latus: etiā aliqñ est ipedimentū pp figuraʒ
ipsius agentis. vʒ. ꝙ nō est sperice figure sed quadrate
vel alicuius alterius. ¶ 3a ꝯ̊. qōlʒ agens reqrit mediuʒ 3a ꝯ̊
in qō agat. pʒ h̓. nam per p̄cedentē ꝯnē agens agit ṽtu
tem suā ꝓpe. mō si ꝓpe agens esset tactū nō eēt aliqd
in qō posset recipi virtus ipsius agentis. ⁊ per ꝯñs nō
ageret ꝓpe se. g̊ si dʒ agere ꝓpe: reqrit mediū. ¶ Pro t. ⁊ cō.
ista ꝯne est hoc: qō dicit Cōmēta. 2. de aīa: ꝙ si esset va 34.
cuum inter visibile ⁊ visuʒ non fieret visio pp defectuʒ
receptiuū spēi visibilis. ¶ 4a ꝯ̊ est ꝙ agens agendo in 4a ꝯ̊
distans agit aliqd in intermediū. pʒ: q̃ si agens posset
agere in distans ab eo absq̄ h̓ ꝙ ageret aliqd prius in
intermediū. sequit ꝙ non reqrit mediū ad actionē ipsi
us agentis: qō est ꝯ̊ precedētē ꝯnē. ꝯña nota est. ¶ 5a 5a ꝯ̊
ꝯcl'o: qōlibet agens corpale in agendo tāgit aliqō pas-
sum in ꝙ agit. ꝓbat. naʒ per tertiā ꝯnē in agēdo requi
rit mediuʒ qō tangit ipsuʒ agēs: ⁊ per 4am ꝯnem nō p̄t
agere in aliqō distās nisi agat per illud intermediuʒ. er
go qōlibet tale agens tāgit aliqō passum. s. mediuʒ sibi
ꝯtiguū: in quod opʒ ipsum agere si dʒ agere in distans.
¶ 6a ꝯ̊. si loquimur de tactu proprie dcō nullum agens 6a ꝯ̊
corporale tangit qōlibet in qō agit. probat: q̃ agit in
aliquod distans ab ipso ex quo quodlibʒ agit per aliq̄
distantiā: ꝙ aūt distat ab ipso non tangit ipm. ergo ⁊c̄.
¶ Ultima ꝯ̊: qōlibet agens corporale tangit passum in
quod agit corpaliter vel sua virtute. pʒ: q̃ nisi ad min⁹ 7a ꝯ̊
virtus agentis ꝓtenderet vsq̄ ad ipsuʒ passum cū ad-
iutorio alicuius intermedij vel sine tali adiutorio non
ageret i illud. ¶ Sed dicet aliqs ꝯ̊ istā ꝯcl'onē in qua Dubiū
dr̄ ꝙ nihil agit in distans nisi agat in intermedium. ar-
guit sic. naʒ videmus ꝙ ignis agit p̊us intensiorē gra-
duʒ caloris in ferrū distans. q̄ agat in aere itermediū.
¶ 2° videmus ꝙ magnes agit in ferruʒ distans ab ipō 2m
attrahendo ipsuʒ absq̄ hoc ꝙ agat in aerē itermediuʒ
ipsuʒ attrahendo. ¶ Ad ista rñdeo: ⁊ dico ꝙ ipsa non R°.
sunt ꝯ̊ ꝯcl'onē. nā ꝯcl'o nō dixit ꝙ agens cū agit i aliqō
passuʒ distans agat in illud idē vel oīno sibi sil'e inter-
mediū: ſʒ dicit ꝙ nō ageret in distās nisi ageret aliqd i
intermediū. Et dico ꝙ cū ignis calefacit ferrū distans:
agit virtutē suam in aerē intermediuʒ: sed tñ pp aliam
⁊ aliā dispōnem passi virtus actiua in ferrū est educti-
ua intensiorē calorē in ferruʒ q̄ virtus actiua in aereʒ
intermediū. vñ possʒ esse ꝙ nulla caliditas ageret in in
termediū. ⁊ tñ caliditas ageret in extremuʒ. vnde si ad
imaginationem

imaginationē vna massa cere eēt iter ignē ⁊ ferrū. ad-
huc forte ferrū calefaceret absq̄ h̓ ꝙ in illa massa ce-
re ꝓduceret aliq̄ cal'itas. vñ imaginor ꝙ ab igne vl' ab
aliq̄ agēte multiplicat vna q̄litas isensibilis q̄ ab aliq̄ i
differēter ē receptibilis: ⁊ ꝑ qō illō recipiēs ē alr ⁊ alr
dispositū: scōʒ h̓ illa q̄litas ꝓducit i illo passo aliū ⁊ ali
Ad uʒ effectū nālē seu aliā ⁊ aliā q̄litatē sensibilē itēsiorē
2m vl' remissiorē. ¶ Ad scōaʒ ꝯsilr rñdetur.
Ad ra tiōes. **Ad rationes** ¶ Ad p̊mā scōaʒ ⁊ tertiā di
co: ꝙ ille bñ ꝓbāt ꝙ illa agē
tia nō tāgūt corpalr qōlʒ in qō agūt: cū h̓ tñ stat ꝙ tā-
gunt qōlʒ in qō agūt eoꝝ ṽtutes ꝓut. d. alia ꝯ̊. ¶ Ad
quartā dico: ꝙ qō itelligit de actiōe ⁊ passiōe: qō ē ab
extrinseco. mō istātie posite in q̄rta rōe vadūt de actio-
ne ⁊ passione q̄ est ab itrinseco. ¶ Ad qntā ⁊ sextā di
co: silr ꝙ bñ ꝓbāt nō qōlʒ agēs tāgere corpalr qōlibet
pam in qō agit: ⁊ h̓ ē veꝝ: cū h̓ tñ stat ꝯclusio: nec rōes
ꝓbant contrariū qn qōlʒ agēs tāgat vl' corpalr vel sua
ṽtute. ¶ Ad septimā ⁊ octauā dico: ꝙ ꝓbāt silr ꝙ nō
est necesse qōlʒ agēs tāgere qōlʒ pam in qō agit corpa-
liter: sed tñ sic vel sua ṽtute ⁊c̄. Qō xv.
pm **Q**Ueritur Utrum sil'e possit agere i sibi simile. ¶ Et argui-
tur p̊mo ꝙ sic. nā simile pōt suū simile forti-
ficare. g̊ pōt agere in ipm. ꝯña tʒ ex eo ꝙ for
tificare est agere: ⁊ añs pʒ. nā cū similia opponūt sibi-
inuicē qōlʒ eoꝝ ex hoc fortificat in sua actione. sicut pa-
2m tet de duobus calidis vel de duobus frigidis. ¶ Scōo
magis cal'm agit in minus calidū. g̊ qō vera. añs pʒ. nā
magis calidum agit in minus calidū tādiu ꝙ fuerit si-
bi assimilatū. ꝯsequētia tʒ ex eo ꝙ magis calidū ⁊ mi-
nus calidū sunt similia: ex eo ꝙ hñt qualitates eiusdeʒ
3m spēi. ¶ Tertio in organo tactus sunt q̄litates tangibi
les. s. caliditas frigiditas ⁊c̄. ergo organū tactus ē sil'e
calido ⁊ frigido: ⁊ tñ qōlibet eoꝝ agit in ipm. g̊ simile
4. pōt agere in sibi simile. ¶ Quarto actio ⁊ passio vel ē
rōne similitudinis vel dissimilitudinis. si p̊mū hr̄ ꝓpo
situm. si scōʒ hoc nō: q̃ tūc talia agerēt in aliū. ex quo
5. sunt multū dissimilia: qō est ꝯ̊ Arist. in lr̄a. ¶ Quinto
arguit sic. idem agit in se ipsuʒ. g̊ videt qō vera: ꝯsequē
tia tʒ. añs pʒ. de anima que mouendo corpus mouet se
ipsaʒ: ⁊ silr pʒ de forma grauis que mouēdo graue de-
orsum mouet seipsaʒ: ⁊ silr pʒ de aqua calefacta q̄ agē-
6. do in seipsaʒ reducit se ad frigiditatē p̊stinā. ¶ Sexto
arguit sic. minus pōt agere in maius. g̊ plus videt ꝙ
eq̄le pōt agere in eq̄le. si. n. illud de quo minus videt in
esse ⁊c̄. añs pʒ in reactione: vbi minus agit in maius.
7. ¶ Septimo arguit sic. q̄to actio fit magis similis agē-
ti. tāto actio fit velocior ⁊ tāto resistētia fit minor. si er-
go similitudo mouet ad velocitateʒ actionis videt sil'e
8. posse agere in sibi simile. ¶ Octauo arguit sic. in hye-
me aer ꝯgelat aquā: ⁊ per ꝯñs iducit maiorē gradū fri
giditatis q̄ aqua habeat. ex quo nunq̄ aer in hyeme
est ita fridus sicut aq̄ ꝯgelata. tūc vltra inducit maiorē
gradū friditatis q̄ ipsemet hʒ. g̊ iducto tāto gradu q̄
9. tum hʒ vlterius agit in oīno sibi simile. ¶ Nono argui
tur sic. ferruʒ fit calidius ab igne q̄ sit ipe ignis. g̊ cum
ignis iduxit in ferrū tm̄ gradū cal'itatis q̄tuʒ ipsemet
10. hʒ vlterius agit in oīno sibi sil'e. ¶ 10° arguit sic. nā cū
ignis agit in aliqō pam p̊ assimilat sibi ptem ꝓpinqorē
q̄ remotiorē: ſʒ ꝓpinqori assil'ata sufficiēter non posset
in remotiorē agere nisi agat in ꝓpinqorē: ⁊ cū illamet
sit oīno sibi sil'is. seqtur ꝙ simile agat in oīno sibi sil'e.
11. ¶ 11°. nā capiat aliqs ignis q possit i aliqō passuʒ agere
caliditatē in sūmo: ⁊ sit ille ignis a. ⁊ passum sit c. ⁊ ap
ponat a. igni b. ignis sibi eq̄lis: ⁊ sit aggregatū ex his
duobus d. tūc q̄rit vtrū d. agat itēsiorē caliditatē in c.
q̄ egisset a. solū vel p̄cise eq̄lē. nō pōt dici ꝙ p̄cise eq̄lē.
nā si essent duo corpa lucentia in aliq̄ medio eq̄lia. am-
bo sil' ꝓducerēt lumē itensius q̄ vnum eoꝝ soluʒ. g̊ ēt
d. aggregatū ex a. ⁊ b. ignibus: itensioreʒ ꝓducet calidi
tatē in c. q̄ faciet b. solū vel a. solū. si ergo dicatur ꝙ ꝓ
ducat itensiorē caliditatē q̄ a. vel. b. solū. ex quo d. nō ē
nisi ignis sūmus. Et cū a. per casum poterat ex c. gñā-
re ignē summū. seqtur ꝙ d. agit itensiorē gradum cali-
ditatis q̄ ipsemet hēat. ⁊ per ꝯñs iducto tāto gradu q̄
tū ipsemet hʒ vlterius agit in sibi simile. ¶ 12° argr̄ sic.
actio vel fit rōne sil'itudinis ⁊ hr̄ ꝓpositū: vel rōe dissi 12.
militudinis: ⁊ hoc nō. q̃ tūc seqt ꝙ magnes ita attra-
heret vnū bacculū sicut ferrū. ex quo ille bacculus est si
bi similis sicut ferrum.
In oppositū est Arist. p̊mo huius. vbi vult ꝙ oīa sil'ia: nec agant: nec pa T.c.48 ⁊.50.°
tiant adiuicē. ¶ Notandū est ꝙ ista qō debet intelligi
de sil'itudie que est q̄litatiua p̄m quā fit actio ⁊ passio.
vñ si essent duo alba. quoꝝ vnū eēt cal'm ⁊ aliud fridū
ita bñ agerēt adiuicē nō obᵗᶜ ꝙ sint sil'ia p̄m qualitates
que nō sunt actiue actione dispōnēte ad corruptionē: ſʒ
q̃ talia essent adinuicē dissimilia p̄m qualitates actiuas
actione disponente ad corruptionem.
¶ In ista questione. Primo ponaʒ aliquas distinctōes.
Secundo conclusiones.
Quātum ad p̊mū sit p̊ma distō. aliqd dicimus pa distō
pati duplr. vno mō tanq̄ subm. alio°
tanq̄ terminus a quo illius actionis. p̊mū dr̄ pati subti
ue. scōm aūt termiatiue. ṽbi grā. in calefactione aque di
cimus aquā pati tanq̄ subm ⁊ friditatē pati tanq̄ ter 2a distō
minus. ¶ Scōa distō est ꝙ de actione ⁊ passione ⁊ ō
agente ⁊ passo possumus loq in p̊n°. in fine ⁊ in medio
actiōis ⁊ passiōis. ¶ Tertia distō. in alteratiōe passi 3a distō
ab agēte sunt tria. vʒ. subʒ. terminus a quo. ⁊ terminus
ad quē. sic̄ in calefactione aq̄: aq̄ est sic̄ subʒ. ⁊ friditas
eius sicut terminus a q̊. ⁊ caliditas iducta sic̄ terminus 4a distō
ad quē. ¶ Quarta distō. aliq̄ dñr sil'ia oīno ⁊ ꝓprijssi-
me. sic̄ illa que sunt sil'ia in qualitate ⁊ in gradu q̄lita-
tis. verbi grā. sic̄ eēnt duo sūme cal'a: que tñ dñr sil'ia:
nō tñ oīno: sicut sunt illa que sunt sil'ia i q̄litate: nō tñ in
gradu. sicut si vnū esset calidū vt duo: aliud vt tria: illa
dñr sil'ia in q̄litate: nō tñ in gradu illius qualitatis. sic̄
si vnū hrēt p̄cise tot gradus qualitatis quot aliud eius
dē qualitatis: illa dicerent sil'ia in qualitate ⁊ in gradu.
sicut si ambo haberent gradum caliditatis sicut duo vl'
gradum caliditatis in summo. pa ꝯ̊
Quātū ad scōʒ sit p̊ma ꝯ̊ talis. in actiōe termi
nus a q̊ aliqualr resistit agēti. pʒ: quia
alr illa actio nō esset motus successiuus. Ex ista ꝯcl'one p̊ ge.
seqt ꝙ passuʒ est dissil'e agēti. s. ꝙ patit tāq̄ terminus 48.
a quo. pʒ: q̃ qō alicui resistit ē aliqualiter sibi dissimile. ⁊.50.
¶ Scōa ꝯ̊ est ꝙ terminus ad quē hʒ aliquā ꝯueniētiaʒ 2a ꝯ̊
cū agēte. pʒ: q̃ fit ab agēte: ſʒ oē qō fit: fit a sibi sil'i. g̊ ⁊c̄. 7. me.3i
¶ Tertia ꝯ̊ est: ꝙ agēs ⁊ patiens sunt in p̊n° dissil'ia: 3a ꝯ̊
⁊ in fine aliqualr similia: nec opʒ ꝙ in fine sint oīno si- p̊ ge.50.
milia nec dissimilia: ſʒ sufficit ꝙ in p̊ncipio sint aliq̄lr
dissimilia in qualitate vel in gradu p̄m quē fit actio. vñ
aliqñ ꝓpter distantiā agens nō pōt oīno assimilare si-
bi passuʒ: quāuis bñ in qualitate. ¶ Sed. d. tu qñ agēs Dubiū
sic agendo in passuʒ ꝓpter distantiā nō potest sibi pas-
sum oīno assimilare: stat ne tunc illud agens tandiu ꝙ
non agit in illud passum vel non. ¶ Dico ꝙ sic. ¶ Sʒ R°.
diceres tamē adhuc illud passum est sibi dissimile. con- Dubiū
cedo: ⁊ quare ergo illud agens non tandiu agit in il-
lud passum ꝙ ipm sibi assimilet. Dico ꝙ non potest in

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

illa distantia:quãuis bene posset in distantia ꝓpinqori.
ꝯña ꝓbaꝛ.nam ēt nãlia finaliter dirigunt actiones suas
4a 2 i assimilãdo sibi passa.sic pȝ iductiue ŏ singulis. ℭ 4a
ꝯclo.agens ꝛ patiēs sunt similia in genere.ſȝ sunt dissi
milia in spē.pȝ:q2 sunt ꝯtraria:ꝯ̃ria aũt sunt que sub eo
Nõnm dē genere posita sunt ꝛc̃. ℭ Et notandũ est ꝙ h̛ itelli
gendũ est ſm p̄dicta nõ subalia:ſȝ accñtalia:seu ſm de
nominationes accñtiũ ſm ꝙ dicunꝛ agere ꝛ pati adin
uicē.vñ si ignis calidus agit in homine frigiduȝ h̛ ē ꝙ
agens ꝛ patiēs bene sunt in eodē genere ſm p̄dicta ac
cidētalia:nõ tñ sunt in ita ꝓpinquo eodem genere ſȝ p̄
Nõnm dicta substãtialia. ℭ Et ēt notandũ est ꝙ cum dr̃ ipsa
esse dissimilia in spē ꝛ dissimilia in genere.hoc oȝ intel
ligere vniuoce:vel equiuoce.vñ aliqua sunt similia i ge
nere: ꝛ hoc vniuoce vt calidũ agit in frigidũ:aliqua ãt
sunt similia in genere equiuoce:sicut quando sol agit in
ista inferiora ipa calefaciēdo.tũc in fine agens ꝛ patiēs
dicunꝛ similia in spē ꝛ in p̃ncipo similia in genē:sed dis
similia in specie: ꝛ hoc equiuoce ad secũdũ intellectuȝ:
ꝙ in fine passuȝ est tale in actu:quale erat agens in vir
tute faciēdo ipm esse tale. Finaliter ergo ad h̛ ꝙ agens
agat in passuȝ requiriꝛ ꝙ in p̃ncipio agens ꝛ patiēs sint
aliqualiter dissimilia.s.in q̃litate vel gradu ꝛ i fine sint
Ad p̃m omnino vel aliqualr̃ similia.

Ad rationes ℭ Ad p̃am dico:ꝙ simile for tificat suũ simile non ꝙ agat
aliqd in ipsuȝ:ſȝ ꝙ ex illis duobus resultat vnũ: qð pl's
Ad 2m pōt q̃ȝ illa duo diuisiȝ possent. ℭ Ad scðaȝ dico: ꝙ illa
bñ ꝓbat ꝙ simile agit in sibi simile:qð est sibi simile in
qualitate:nõ tñ in gradu.vñ si essent similia i gradu nõ
agerent in seinuicē:nõ eniȝ eēt rõ:q̃re vnũ plus ageret
q̃ȝ aliud: ꝛ cũ agens nãle nõ agat:nisi ꝓpter assimilare
sibi passum in gradu.si ergo iaȝ esset assimilatuȝ in gra
Ad 3m du ad quid ageret. ℭ Ad tertiam dico:ꝙ qualitates tã
gibiles similes in gradu quolibet ipsius tactus nõ agũt
in tactũ:nec tactus sentiret quãcũqȝ: sed qualitates q̄
debēt agē in organũ tactus:oȝ ꝙ sint dissil'es in g̃du q̃li
bet ipsius tactus: ꝛ illas tactus bñ ꝑcipit cũ sibi debite
approximãꝛ. ℭ Ad 4am dico:ꝙ actio ꝛ passio nõ est rõ
Ad 4m ne oĩmode similitudinis sed est rõne similitudis in ge
nere ꝛ dissimilitudis in spē in p̃ncipio ꝛ similitudis in
spē in fine. Ex h̛ pȝ ad argumētũ. ℭ Ad qntã p̄t nega
Ad 5m ri ꝯña. ꝛ pōt dici ꝙ actio q̄ forma grauis mouet seipsã
deorsum est rõne dissimilitudis.nã graue exñs i aliquo
dissimile sibi cũ est deorsum. Et similiter dicatur de aĩa
q̄ mouet corpus. De aqua ỏo calefacta: dico ꝙ illa re
ductio ad frigiditatē p̃stinã fit rõne dissimilitudis.nam
illa fit ꝑ frigiditatē virtualē q̄ est dissimilis caliditati ac
Ad 6m cidētali extincti in aq̄ calefacta. ℭ Ad sextam q̄ tãgit
Ad 7m de reactõe videbiꝛ in qõne sequēti. ℭ Ad septimã ne
gaꝛ ꝯña.maior ꝛ minor similitudo facit ad actionē ve
lociorē ꝛ velociorē.g̃ sil'e agit in sibi simile.nã cũ ꝯtiue
actio sit velocior donec passuȝ factũ est oĩno sibi simile
agēti:tunc desinit illa actio:recte sic cũ mobile graue ŏ
scēdit ꝯtinue velocius ꝛ velocius in medio difformi do
Ad 8. nec est in medio celi: ꝛ tũc q̄escit: ita i ꝓposito. ℭ Ad
octauã dico:ꝙ h̛ nõ solũ facit aer:ſȝ ad h̛ ꝯcurrunt cõ
stelationes ꝛ influētie supiores. ℭ Ad nonaȝ dico: ꝙ
ferrũ calefactũ nõ ē calidius igne:ſȝ ꝙ sentiatur calidi
Ad 9. us igne:h̛ est ꝓpter cõparationē eius mãe: ꝛ ꝑꝑ rarita
tē mãe ignis. ℭ Ad decimaȝ dico:ꝙ cũ ignis assimilat
sibi ꝑtem ꝓpinquiorē.tũc vna cũ illa agit in remotiorē
Ad 10m absqȝ hoc ꝙ vlterius p̃ncipale agēs agat in parteȝ sibi
assimilatam:quãuis forte mediante illa bene agat ali
quã parteȝ vsqȝ ad partē passi nondũ sibi assimilatam:
q̄ qdē qualitas in partem sibi assimilatã nihil operaꝛ:

ſȝ bene in parteȝ nõdũ sibi ꝑfecte assimilataȝ. Pro ista
rõne imaginandũ est ꝙ spēs qualitatũ ꝯ̃triarũ nõ agũt
nisi reflectanꝛ.vñ nisi sic reflecterenꝛ ille spēs:nõ fie
ret actio inter q̃litates cõtrarias:tales aũt spēs nõ re
flecterenꝛ nisi ab illo:qð est aliquo mõ ꝯtrarium illi a
quo tales spēs multiplicanꝛ. ꝛ iõ cũ agens assimilaue
rit sibi partē propinquã passi:lȝ agens adhuc multipli
cet suas spēs per illaȝ parteȝ. Tamen agens nõ ãplius
agit in ipsaȝ ꝓ tãto:q2 spēs ab ipso multiplicate ꝑ illaȝ
ꝑtē sic ei assimilatã nõ reflectũꝛ ab ea:cũ illa nõ sit am
plius agēti cõtraria: ꝛ tñ sine tali reflexione spērũ non
fit talis actio.vt dcm̃ est. ℭ Ad vndecimã dico ꝙ.d.nõ Ad xim
agit in iteriorē gradũ q̃ȝ egisset a.solũ:sed bene citius.
Et quãdo dr̃ de corporibus lucidis. Dico ꝙ aliud est ŏ
illis agentibus que nõ possunt sibi assimilare passa.sic
sunt luminosa: ꝛ aliter de illis que possunt.sicut sunt il
la que aguntmediãtibus qualitatibus p̃mis.vnde illa
agētia que non sufficiunt sibi assimilare passa duo bene
ꝓducũt inte2em effectũ q̃ȝ vnũ eoꝝ solum.sicut duo lu
minosa:sed in casu quo possunt sibi passa assimilare:nõ
ambo ꝓducunt inten2em effectum q̃ȝ vnũ eorum solum.
ℭ Ad vltimã dico:ꝙ actio non fit solum ꝓpter dissimi ad 12m
litudinē:sed ꝓpter debitã dissimilitudinem cuȝ debita
dispositione passi.

Qõ xvi.

Veritur Utrum oē agens in agē do repatiatur. ℭ Et ar
guitur p̃mo ꝙ nõ.nam celũ agit in ista infe p̃.
riora:et tamen non repatitur ab eis ex eo ꝙ
celũ est impassibile.g̃ ꝛc̃. ℭ Scðo arguiꝛ sic.medicus
sua arte agit in corpus ipsum sanãdo absqȝ hoc ꝙ re 2.
patiatur ab eodem.ergo nõ omne qð agit in aliqð re
patiꝛ ab eo in qð agit. ℭ Tertio arguiꝛ sic. sensibile
agit in sensuȝ.sicut color in visuȝ. ꝛ simil'r intellectuale 3.
intellectũ absqȝ hoc ꝙ sensus reagat in sensibile: ꝛ si
militer intellectus in intle.ergo qð falsa. ℭ Quarto ar
guiꝛ sic.nam for.pōt verberare platonē absqȝ hoc ꝙ re 4.
verberetur.ergo ꝛc̃.totũ est certum de se. ℭ Quinto.i
materiã p̃ma fit actio: ꝛ tamē cũ materia p̃ma nullius 5.
fit accidentis ipa nõ reagit: ꝛ per cõsequens nõ in om
ni actione fit reactio. ℭ Sexto arguiꝛ sic. In augmēta
tione illud qð augmentat nõ reagit.ergo in alteratione 6.
nõ opȝ ꝙ illud qð alterat realtereꝛ.cõsequentia videꝛ
tenere a simili.antecedens pȝ.nã in augmentatione ci
bus adueniens augmentat ꝛ nõ augmētaꝛ. ℭ Septio
arguiꝛ sic.in motu locali illud qð mouet nõ remoueꝛ.g̃ 7.
nõ in omni actione agens repatiꝛ.cõsequētia tenet ŏ se
ex quo motus localis est quedã actio: ꝛ antecedens si
milr̃.nã p̃mus motor mouet absqȝ hoc ꝙ remoueatur. 8. ph.
ℭ Octauo arguiꝛ sic.nã possibile est ꝙ aliquando actio 86.
ipsius agētis ꝓtendatur remotius q̃ȝ possit actio ipsi9 8.
passi: ꝛ quãdo sic est: tunc agens ꝛ patiēs possunt sic si
tuari:ꝙ agens nõ repatitur.verbi gr̃a.sit vnũ caliduȝ
cuius actio possit ꝓtendi ad distãtiã trium peduȝ: ꝛ sit
vnum frigidum:cuius actio nõ pōt protendi nisi ad di
stantiã vnius pedis.situentur g̃ ista sic:ꝙ distent abin
uicem per duos pedes.tunc calidum agit in fridũ.ex q̊
actio eius pōt ꝓtendi vsqȝ ad ipm:sed frigidũ nõ aget i
calidum:ex eo ꝙ actio ipsius fridi nõ pōt protendi vs
qȝ ad calidum. ℭ Nono arguiꝛ sic.sequiꝛ ꝙ idē eēt no
bilius ꝛ ignobilius respectu eiusdē:esset enim nobilius 9.
eo in qð ageret: ꝛ esset ignobilius eodem: quia ab eo
repatiꝛ. ℭ Ultio arguiꝛ sic.sequitur ꝙ ideȝ esset in actu
ꝛ in potentia respectu eiusdem:sed hoc est falsum. ꝛ cõ 3.a.19.
sequentia tenet:quia esset in actu respectu eius in quod 10m
ageret: ꝛ esset in potentia respectu eiusdem:quia repa
titur ab eodem.ergo ꝛc̃.

In opposutũ

T.cõ. 87. **In opposutũ** est Arist.vbi dicit:ꝙ agēs in agēdo repatiꝛ: ꝛ cũ in sciētijs
demr̃atiuis ꝓpositiões indefinite debeãt equalere vni
uersalibus:videꝛ ꝙ voluerit dicere ꝙ oē agēs in agen
nõnm do repatiꝛ. ℭ Notãdũ est ꝙ hoc dȝ intelligi de actiõe
que est inter cõtraria:que quidē actio est corruptiua ali
cuius contrarij illius in quod agit: vel disponentis ad
corruptionem alicuius talis. Et per hoc respondetur
p̃e 2e 3e 4e 5e 6e ꝛ 7e rationibus.

In ista qõne Primo ponã vnicã cõclusio nem. Scðo mouebo dubia ꝯ̃
eam. Tertio tangam sex modos saluandi reactionem.
quoꝝ vltimum approbabo tanq̃ȝ veriorē. Quarto sol
p̃a 2 uam illa dubia mota contra conclusionem.

Quantum ad p̃mum pono talem conclusio nem ꝙ reactio passi in agens est
p̃a possis ꝓbaꝛ.p̃ expientijs.scðo rõnibus.p̃ sic.nã videm9
ꝙ cũ ferrũ ignitũ ꝓijciꝛ in aquã frigidã agit in aquã ip
sam calefaciendo: ꝛ ecõuerso:aq̄ agit in ferrũ ipm fri
gefaciēdo: ꝛ eius caliditatē remittēdo:ecce reactionē.
2a scðo nã experimur ꝙ lapis frigid9 acceptus ad manũ
calidã aliqual'r calefit a manu ꝛ manus frigefit a lapi
3a de:qð nõ eēt nisi mutuo i seinuicē agerēt.tertio arguiꝛ
sic.nã cibus receptus in corpe alterat corpus: ꝛ ecõuer
so alteraꝛ a corpe:ꝙ iterũ nõ eēt nisi reactio eēt possibi
4a lis.q̃rto arguit sic.nã videmus ꝙ aq̄ calida ꝛ aq̄ frigi
da si sil' infunditur in vnũ vas fit aq̄ tepida:ꝙ nõ esset
nisi caliditas aq̄ calide remitteret frigiditatem aq̄ frigi
de: ꝛ ecõuerso remitteretur ab eadē:cuȝ g̃ sic mutuo se
reducant ad quoddã mediũ tēperatum vr̃ ꝙ fiat actio
mutua aquarum adinuicem.

p̃m **Nunc probaꝛ** rõne.naȝ si reactio nõ esset possibilis.seqtur ꝙ ex duo
bus elemētis ꝑ eoꝝ actionem ꝛ passionem adinuicem
nõ posset tertiũ gñari:ſȝ hoc est falsum: ꝛ ꝯña pȝ.nã ca
piantur duo elemēta cõtraria.sic ignis ꝛ aq̄: ꝛ approxi
menꝛ adinuicem:vel g̃ vnũ istoꝝ ageret aliqd in reli
quũ absqȝ h̛ ꝙ repatiatur ab eo:vel repatietur ab eo.si
dr̃ scðm hr̃ ꝓpositũ.si ỏo dr̃ p̃mũ.tũc illud elemētũ ꝙ
agit ꝯuertet reliquũ in suã nãm: ꝛ sic fit ꝛ bñ generatio
vnius elementi ex reliquo:sed nõ gñatio alicuius ele
menti tertij disti spē ab vtroqȝ. ℭ Scðo arguitur sic.nã
2m nisi reactio esset possibilis.seqtur ꝙ ꝑfecta mixtio non
esset possibilis:ꝙ Aristo.reputat falsuȝ. ꝓbatur ꝯñtia.
p̊ ge. naȝ exquo nõ fieret reactio ꝑ actionem elemēti agētis
89. fieret cõuersio passi in agens.mõ talis cõuersio nõ est
ꝛ.90. mixtio sed generatio vnius elementi ex alio.vñ ad per
fectã mixtionē reqritur ꝙ mixtibilia mutuo se reducãt
ad vnũ tēperamētũ medium:ꝙ nõ posset fieri sine re
actione seu sine actione mutua.

p̃.dum **Quãtum** ad scðm articulũ dubitatur.nã si que stio esset vera.seqtur ꝙ a ꝓportione
minoris ineq̃litatis fieret actio:ſȝ hoc est falsuȝ.nã in oĩ
actiõe oȝ potētiã agentis seu mouentis excedere põaȝ
rei mote.hoc.n.sumitur ab Arist. ꝛ Cõmēta. ꝛ tanq̃ȝ ꝑ
p̃ncipio ꝓbatur ꝯñtia.nã capiatur aliqð agēs:cuius ꝓ
portio sit vt q̃ttuor: ꝛ applicetur alicui passo ꝙ sit sicut
4 duo.tũc si illud passuȝ reagit in illud agens:tũc minus
agit in maius: ꝛ per cõsequens actio fit a ꝓportione mi
noris ieq̃litatis. ℭ 2o seqꝛ ꝙ eq̃le:posset agē i eq̃le ꝛ ꝑ
2. dum ꝯñs simile in sibi simile:qð est cõtra dicta in alia qõne
ꝓbatur ꝯña. captis duobus ꝯ̃rijs eq̃libus adinuicem
applicatis. ℭ Tertio.seqtur ꝙ idē simul calefaceret ꝛ
3. dum frigefaceret:ſȝ hoc est ipossibile:q2 impossibile est ideȝ
moueri motibus ꝯtrarijs. probaꝛ ꝯñtia.nam capiatur
aliqð agēs ꝙ sit a.cuius ꝑs ꝓpinquior passo sit c. ꝛ sit

passuȝ b.tũc si a.repatiaꝛ a.b.hoc est ſm parteȝ c. ꝓpin A
quiorē b.passo. Sit g̃ a.calidũ ꝛ b.frigidũ. tũc q̃ȝ cito
b.remitteret caliditatē ipsius c.partis. tam cito c. pars
esset dissimilis in gradu residuo agētis:ſȝ q̃ȝ cito erit si C
bi dissimilis tã cito residuũ a.qð est ꝯiunctũ ipsi c.cale
faceret c. Et ita simul c.pars a.agētis frigefit ꝛ calefit: B
qð erat ꝓbanduȝ. ℭ Quarto si reactio esset possibilis,
seqtur ꝙ nũq̃ȝ agēs posset sibi assimilare passuȝ.ſȝ hoc
est falsuȝ: ꝛ falsitas.pȝ.nam sepe ignis agēs in aquã ip
sam sibi assimilat faciendo ex ea ignē. Et ꝓbaꝛ ꝯñtia.
nã sit a.vnũ calidũ in sũmo: ꝛ sit b.vnũ frigidũ: ꝛ tunc
si a.agendo i b.repatiaꝛ a.b.seqtur ꝙ statiȝ a.desinit eē
in sũmo: ꝛ cũ nihil agat vltra gradũ ꝓprium.seqtur ꝙ
amplius a.nõ agit in b.gradũ sũmũ caliditatis. ꝛ ꝑ cõ
sequēs a.sũmuȝ nõ pōt sibi assimilare b. ꝛc̃. Et ideȝ ar
guiꝛ de quocũqȝ alio sigto in aliquo certo gradu alicu
ius certe q̃litatis. ℭ Quinto sequitur ꝙ dato aliq̊ pas Dum 5m
so ipm ad quãtãcũqȝ distantiã posset agere.mõ h̛ est
falsum.vt pȝ de se. ꝓbaꝛ ꝯña.nã sit aliqð passum frigi
dũ sicut duo: ꝛ sit b. Et appliceꝛ sibi aliqð calidũ: sicut
q̃ttuor in aliqua distãtia:puta pedali.tũc b. reagit in a.
exquo a.agit in b. ꝛ si in omni actiõe fit reactio.sit ergo
vnũ aliud cal'm ꝙ per duplã distantiã posset agere ad
distantiã ꝑ quã posset agere a. ꝛ sit c. ꝛ appliceꝛ b.pas
so ꝑ duplã distantiã ad distantiã iter a. ꝛ b.tũc c.agit in
b. ꝛ si semꝑ fit reactio.ecõuerso b.reagit in d. ꝛ sic ꝑ in
tensionē agentis cõtinue maiorē ꝛ maiorē: ꝛ remotio
tionē eius a passo cõtinue maiorē ꝛ maiorē.ꝓbabiꝛ pas
sum aliqð datũ ꝑ quãtãcũqȝ distantiã posse agere: si sē
per in oĩ actiõe fiat reactio. ℭ Sexto arguiꝛ sic.sit ali
qð agēs vniforme ꝑ totum applicatũ alicui passo. tunc Dum 6m
clarũ est ꝙ illud passum nõ pōt reagere in totum agēs
sincathegoce:ita ꝙ reagat in quãlibet ꝑteȝ ipsius agē
tis.g̃ si reagit:h̛ est in aliquã parteȝ ipsius agētis solũ:
sed ꝓbo ꝙ nõ.nã exquo illud agens poniꝛ vniforme ꝑ
totum:nõ est maior ratio quare plus reagit in vnam
partem quam in aliam.

Quãtuȝ ad tertiũ scienduȝ est ꝙ aliq dixerunt reactionē bene eē pol'eȝ: ꝛ ꝯcesserũt mi p̃a opio
nus posse agere in maius in motu alterationis. Et dixe
runt esse possibile in alteratione motũ fieri a ꝓportio
ne minoris iequalitatis:quãuis hoc bene sit ipossibile
in motu locali: ꝛ propter hoc in motu locali dixerũt nõ
posse fieri reactionē. ℭ Sed breuiter hoc nõ valȝ.nam
Arist. ꝛ Cõmenta.statuerũt ꝑ p̃ncipio ꝙ in omni mo 7.phy.a
tu locali: ꝛ ēt alterationis potentiam motoris excedere 35.i fine
põam rei mote.g̃ non pōt dici ꝙ in motu alterationis
actio ꝓueniat a ꝓportiõe minoris iequalitatis. ℭ Se
cũdo nã si sic.tunc nõ vr̃ penes qd tãq̃ȝ penes cãm de
beret attēdi velocitas ꝛ tarditas in motu alterationis
exq̊ nõ hr̃ent attendi penes ꝓportionē minoris ineq̃li
tatis agētis ad passuȝ.sicut i alijs motibus. ℭ Tertio
seqtur ꝙ essent due alterationes eiusdeȝ spēi: ꝛ tñ vna 3m
earũ absqȝ ꝓportione excederet aliã in velocitate: que
quidē alterationes velociores vel tardiores sunt. ꝯña
est falsuȝ: ꝛ falsitas pȝ ex eo:q2 duo ifinita eiusdem spēi
nõ sunt tal'r adinuicē cõparabilia. ꝯñtia ꝓbatur. nam
capiãꝛ duo agētia a. ꝛ b. ꝛ duo passa c. ꝛ d. ꝛ
habeant c.ad a. ꝓportionē ineq̃litatis: ꝛ d. ꝛ 6 A B 6
b. ꝓportionē eq̃litatis:tunc per aduersariũ c.
reagit in a.aliqua certa velocitate. ꝛ simili 3 C D 6
ter d.in b.ſȝ ꝓbo ꝙ hmõi velocitates absqȝ ꝓ
portione aliqua habeãt se adinuicē. nam taliter se ha
bēt adinuicē:qual'r se habēt ꝓportiones quas ꝯsequũ
tur.vna est ꝓportio eq̃litatis.s.quã cõsequiꝛ velocitas
alterationis d.in b. ꝛ alia est ꝓportio minoris ineq̃litatis

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

.f.quā consegtur velocitas alteratiōis c.in a.sed mō.ꝑ
poꝛtio eq̄litatis ꝛ ꝓpoꝛtio minoꝛis ineq̄litatis nullam
hn̄t ꝓpoꝛtionē adinuicē.vna.n.nō est alteri maioꝛ mi-
noꝛ:nec eq̄lis. ¶ Sz forte isti dicerēt ꝙ minus nō agit
in maius:sed bene reagit itensibiliter:reagere nō esset
agere. Sz breuiter hoc nō valz.nā seqtur.reagit ḡ agit.
ergo si capiātur duo cōtraria equalia vtrūqz eoꝝ aget
in reliquū:sed nō est rō:quare vnuz eoꝝ agit ꝛ alterū
reagit:q̄z ecōuerso.ḡ nō valet dicere reactionē posse fie
ri a ꝓpoꝛtiōe minoꝛis iequalitas vel a ꝓpoꝛtōe eq̄lita
2ª opio tis ꝛ nō actionē. ¶ Scḋa opio est ꝙ cū agens applica
tur passo:exquo aliq̄ ps ipsius agētis est debilioꝛ q̄z sit
ipm passum.illa repatit a passo: ꝛ h̄ ē adhuc a ꝓpoꝛtōe
maioꝛis ineq̄litatis:ita ꝙ ista opio vult ꝙ agens hn̄ re
patit a passo:nō ƀm totū sincathe^ce: sz ƀm aliquā eius
ptē sup quā passuz hz ꝓpoꝛtionem maioꝛis ineq̄litatis.
ꝯ 2am op̄ ¶ Sz breuiter h̄ nō valz.nā in mixtione ꝛ in gn̄atione:
qua gn̄atur ex duobus elemētis elemētū tertiū dis^tum
ab eis spē totū agit in totū: ꝛ totū reagit in totuz sinca-
thego^ce:et nō solū in vnā eius ptē:ḡ ista opio nō valet
ꝯn̄a tz.an̄s pz.nā al'r non fiet ꝑfecta mixtio:nec ex duo
bus elemētis posset tertiū generari.sicut p̄us argueba
2m tur. ¶ Scḋo arguitur sic:q2 actio ꝛ velocitas est ƀz to
tā ꝟtutez agentis ꝛ totā virtutē passi.ḡ vr̄ ꝙ totū agat
in totū ꝛ repatiatur.exquo actio ꝛ velocitas attēditur
penes ꝓpoꝛtionē agentis ad partez passi vel ad partē
3m agentis. ¶ Tertio sequit ꝙ semper eēt reactio quādo
agens ꝛ passum adinuicē essent appꝛoximata: ꝛ hoc ē
falsuz.vt apparebit cū ponent tria ipedimēta reactōis.
cōsequentia ꝓbatur:q2 exquo quātūcūqz agens ꝛ pas-
suz sunt appꝛoximata semper passum super aliquā par-
tē agentis obtinet:deberet fieri actio passi in illā partē
ꝛ per ꝯsequēs semper reactio.si opio eēt vera. ¶ Ter
3ª opio tia opio est:ꝙ in omni actione agens repatit:sz hoc nō
est a passo:sz a circūstāte ꝓpinquo:qḋ est aer:vel remo
to:qḋ est celū.Et isti negāt reactionē:q̄uis ꝯcedant in
ꝯ 3am op̄ oi actione agēs pati. ¶ Sz ista opio nō valet.nam ad
sensuz apparet ꝙ cū ignis ꝓijcit ad aquā eandē aquaz
2m calefacit que ipm extinguit. ¶ Scḋo celū ita isluit pas
so sicut agenti.ḡ quātum est ex pte celi:ita passum pati
tur sicut agens.ḡ nō ꝓpter hanc passionē q̄ est actio:
vel a circūstāte ꝓpinquo dz dici agens repati in agen-
do. ¶ Quarta opio dicit ꝙ agens in agendo repatit.i.
4ª opio fatigat:aliter nō ꝯcedit repassionē.vn̄ si repati capiat
p̄ ge.87 ꝑ fatigari bene cōcedit: ꝛ ita exponit dcm̄ Aristo.cōce
ꝯ 4am op̄ dit ꝙ omne agens in agendo repatit.i. fatigat. ¶ Sz
ꝯtra.ois fatigatio est per vnā actionē ꝛ passionē.ḡ non
2m quādo aliqs fatigat repatit. ¶ Scḋo.nā in actiōe con
trarioꝛū videmus vtrūqz eoꝛum remitti: ꝛ hoc non eēt
nisi qḋlz eoꝝ vere diminueret ꝛ remitteret. ¶ Quinta
5ª opio opio imaginat ꝙ nulla qualitas actiua est in aliq̄ subto
siue qualitate passiua: ꝛ iō natura sic oꝛdinauit ꝙ cali-
ditas que est q̄litas magis actiua q̄z sit frigiditas stet
cū siccitate que est minoꝛis actiuitas q̄z sit humiditas
que stat cū frigiditate.Et sic ista opio imaginat ꝙ cum
ignis applicat aq̄ ignis agit in aquam ꝑ eius calidita-
tē: ꝛ econuerso aqua agit in ignē ƀm eius humiditatē:
ꝛ adhuc est vtrobiqz ꝓpoꝛtio maioꝛis ineq̄litatis:cali-
ditas.n.ipsius ignis excedit friditatē ipsius aq̄: ꝛ hūi-
ꝯ 5am op̄ ditas ipsius aque excedit siccitatē ipsius ignis. ¶ Sz
ista opio adhuc nō sufficit.nā si sic sequit ꝙ iter elemē-
ta habētia symbolū:sicut sunt ignis ꝛ terra: non fieret
reactio.consequentia tz ex eo ꝙ vtrūqz eoꝝ est siccuz.
ergo solū ibi ƀm duas qualitates fit actio ꝛ passio.f.ꝑ
frigiditatē ꝛ caliditatē: ꝛ sic seqtur ꝙ si fiat ibi reactio
ꝙ minus agit in maius:nisi al'r dicatur ꝙ adhuc dictū

fit. ¶ Secundo seqtur ꝙ nō quādiu duraret actio ess3 2m
reactio:imo valde cito desineret reactio:ꝓbat cōseque
tia:q2 si ignis agit in aquaz actio caliditatis i friditatez
est velocioꝛ q̄z actio hūiditatis in siccitatē.ergo cū coꝛ-
ruptiōe humiditatis seqt coꝛruptio frigiditatis.seqtur
statim ꝙ humiditas erit debilioꝛ siccitate: ꝛ sic nō vlte
rius fit reactio. ¶ Tertio.seqt ꝙ qn̄ caliditas ꝛ fridi- 3m
tas eēnt equales: ꝛ sil'r hūiditas ꝛ siccitas nō fieret re
actio.cōsequētia tz ƀm istā opio.sz falsitas ꝯsequētis ꝑ
bat.adhuc alique illarū qualitatū sunt maioꝛis actiui-
tatis ꝛ minoꝛis resistentie.ergo ƀm hoc adhuc posset
fieri actio ꝛ reactio. ¶ Sexta opio est quaz reputo eē 6ª opinio
verioꝛē. ¶ Pꝛo q̄ supponit p̄ ꝙ sicut nō est idē scribe-
re ꝛ loq:quāuis bene sit idē scribēs ꝛ loquēs: ita nō ē p.sup.
idē agere ꝛ pati.sil'r posse agere ꝛ posse resistere:q̄uis
bene sit idē agēs ꝛ patiens:potens agere ꝛ potēs resi
stere. ¶ Scḋa suppō est ꝙ alique q̄litates sunt magne 2. sup.
actiuitatis ꝛ modice resistētie.sic est caliditas.Alique
aūt bene sunt aliqualiter magne actiuitatis ꝛ maioꝛis
resistētie q̄z sit caliditas sicut est friditas. ambe.n. dn̄r
magne actiuitatis in cōparatiōe q̄z sit humiditas ꝛ sic
citas ꝛ mo^ce resistētie in comparatiōe q̄z sint ille:sz sim
pl'r comparando caliditas est maioꝛis actiuitatis q̄z sit
friditas ꝛ ē minoꝛis resistētie q̄z sit actiuitas friditatis.
sil'r friditas est minoꝛis resistētie q̄z sit actiuitas calidi
tatis.Scḋm hoc ergo pōt dici ꝙ i appꝛoximatiōe cali
di ad fridū fit actio ꝛ reactio.vn̄ caliditas agit in fridi
tatē:q2 caliditas est magis actiua q̄z friditas sit resi^ua:
ꝛ eq̄ frigiditas agit in caliditatē:q2 caliditas minus ē
resistitiua q̄z friditas sit actiua:q2 vtrobiqz est actio a ꝑ
poꝛtione maioꝛis inequalitatis.vn̄ in tali actiōe ꝛ rea-
ctiōe nō dz dici ꝙ actio ꝓueniat a cal'itate ad friditatē
vel ꝯuerso:sz dz dici ꝙ actio cal'itatis i friditatē attēdit
penes posse agē friditatis ad posse resistē cal'itatis: q̄ ē
ꝓpoꝛtio maioꝛis iequalitatis:ita bꝛeuiter ꝙ actio non
dz attendi penes ꝓpoꝛtionē huius ad illud:sed bene pe
nes posse vnius ad posse resistere alterius.Sic ergo pt
saluari reactio ita ꝙ in omni actione:itelligēdo de ac-
tione que fit cū cōtrarietate fit reactio:amotis tn̄ tribus
ipedimētis.Vn̄ i tribus casibus nō fit reactio. ¶ Quo
rū p̄mus est.si resistentia ipsius agētis esset maioꝛ quā
actiuitas ipsius passi. ¶ Ex hoc seqt ꝙ cū ignis agit p̄m
i aquā:tunc antequā aq̄ sit oino assimilata igni desinit
reactio aque in ignez.vn̄ actiuitas ipsius aque tādu re
mittit intantū ꝙ est maioꝛ q̄z sit resistentia ipsius ignis
vnde resistentia ignis nō est indiuisibilis:sz coexistit in
latitudine intensionis: ꝛ ꝓpter hoc an̄ coꝛruptionē aq̄
actiuitas fit remi^ss q̄z resi^a ignis: ꝛ tūc desinit reactio:
q̄uis adhuc velocioꝛ fiat actio ignis in aquā:ad hoc ꝙ
aqua fiat perfecte assimilata igni. ¶ Scḋus casus ē in
quo nō fit reactio qn̄ aliqḋ agens tm̄ distans est a pas- 2m
so ꝙ agens pōt ꝓtendere virtutē ꝛ actionē suam vsqz
ad passum:sed passum nō ecōuerso pōt ꝓtendere ꝟtutē
ꝛ actionē suam vsqz ad agens: ꝛ tūc etiā nō fit reactio.
¶ Ex hoc soluitur sexta ratio posita ante oppositum: ꝛ
cum hoc quintum dubiū cōtra questionez. ¶ Tertius
casus est si aliqḋ agēs iuuaret tm̄ ab aliquo extrinseco 3m
ꝙ eius resistētia cū illo adiutoꝛio recōpensaretur acti-
uitati ipsius passi.tūc iterū nō fieret actio.

Quantuz ad q̄rtū articl'z restat soluere dubia
ꝯ ꝯclusionē. ¶ Ad p̄mū pz ꝑ iaz di
cta. ¶ Ad scḋm qn̄ dr̄.seqtur ꝛc̄.negatur ꝯn̄a. ad ꝓba Ad p̄.
tionem:qn̄ dr̄.exquo c.pars est similis resi° a. agentis 2i. [?]
quod est sibi simile resi^m nō aget in ipsam aliquā calidi 2m
tatem:sed ipm passum imediate post appꝛoximatiōis
aget in ipsam frigiditatē: ꝛ cū facilius est ꝯti^ce motum
incipere

incipere.sequit ꝙ tp̄s labetur anteq̄z resi^m agat in c. ꝑ-
tez caliditatis. Ex quo seqtur ꝙ nō simul frigefit ꝛ ca
lefit.p̄us.n.frigefit a passo: ꝛ tūc nō calefit: ꝛ postea ca
lefit a resi° ꝛ tūc nō frigefit a passo:vel posset dici ꝙ im
mediate post istās appꝛoximatiōis frigefit ꝛ calefit: ꝛ
tn̄ negaretur.ḡ simul calefit ꝛ frigefit:q2 q̄uis imedia
te post hoc frigefiat ꝛ calefiat:tn̄ imediatius post h̄ fri
gefiet q̄z calefiet.Et si arguitur.ḡ p̄us frigefit q̄z cale-
ad 3m fit.negatur ꝯn̄a ex eo ꝙ arguitur a termio stante ꝯfuse
tm̄ ad eundē stantē determinate. ¶ Ad tertiū dico ne-
gando ꝙ sil' idē mediū calefiat ꝛ frigefiat.vn̄ cuz cal'm
ꝛ frigidū appꝛoximātur adiuicē:tūc calidū calefacit il
lud mediū vsqz ad aliquā partē: ꝛ frigidū frigefacit il-
lud vsqz ad aliā.tunc ille ptes medij agunt ꝛ patiuntur
adinuicē reducēdo se ad aliqḋ tēperamentū mediū in
ꝟtute agentis calidi remittit fridū in frigiditatē.in ꝟtu
ad 4m tis agētis fridi remittit cal'm in caliditatē. ¶ Ad 4^am
qn̄ dr̄.seqtur ꝛc̄.negatur ꝯn̄a. ꝓ quo imaginandū ē ꝙ
actio ipsius agētis p̄ncipalis est velocioꝛ q̄z sit reactio:
ꝛ sic an̄quā fiat assimilatio passi desinit reactio: ꝛ tunc
agēs p̄ncipale reducit se ad gradū p̄stinū.sic aq̄ calefa
cta calefaciente amoto reducit se ad frigiditatē p̄stinā.
Ex ista imaginatiōe pz facil'r qual'r nō obstāte reactiōe
ad 5m adhuc calidū in sūmo pōt assimilare passuz postq̄z rea-
ctio nō durat ꝑ totū tp̄s actōis. ¶ Ad q̄ntā pz ex dictis.
ad 6m ¶ Ad sextā dico:ꝙ q̄uis agēs sit vnifoꝛme: tn̄ adhuc
pōt fieri reactio in vnā ptē ꝛ nō in aliā:puta in illaz q̄ ē
ꝓpingoꝛ agenti ꝛ nō in aliā q̄ est remotioꝛ. ¶ Ad rō-
ad 7m ante opp^m nes dico ꝙ p̄me sex ex dcis supius sūt solute. ¶ Ad se
ptimā dico ꝙ dissimile est in motu locali ꝛ in alteratio
ne:q2 in motu locali motū est tante resi^e q̄z te est motoꝛ
potētie:ꝓpter hoc ibi non fit reactio.sic aūt nō est i mo
ad 8m tu alteratiōis.ḡ ꝛc̄. ¶ Ad octauā pz ex dictis. ¶ Ad
ad 9m nonā. ꝛ io^am dico ꝙ caliditas quo ad posse agere est no
ꝛ, 10m bilioꝛ frigiditate: ꝛ est in actu:sz quo ad posse resistere
respectu actiuitatis frigiditatis est in potētia ꝛ ignobi
lioꝛ ꝛc̄.nō ƀm idē est nobilioꝛ ꝛ ignobilioꝛ in actu ꝛ in
pō.ex quo est respectu posse agere ꝛ posse resistere: sic
prius dictum est.

Questio. xvij.

p̄m **Queritur** Vtrū indiuisibile possit al
terari. ¶ Et arguit p̄ ꝙ
sic.nā itellcūs est indiuisibilis: ꝛ tn̄ pōt alte-
2m rari.ḡ ꝛc̄. ¶ Scḋo arguit sic. indiuisibile si
esset posset moueri localiter.ergo etiā indiuisibile si eēt
posset alterari.ꝯn̄a tz:q2 nō minus vr̄ posse alterari q̄z
posse moueri local'r.an̄s pz.nam indiuisibile si esset eēt
in aliquo ꝯtinuo localiter mobili:sed illo moto indiuisi-
4.ph. 20. bile moueretur.ex quo motis nobis mouentur omnia
que in nobis sunt.similiter moto vno alio mouent om
3m nia que in illo sunt. ¶ Tertio superficies est qḋdā indi
uisibile.est enim indiuisibilis ƀm ꝓfunditatem:sed illa
pōt alterari.ḡ ꝛc̄.ꝯn̄tia tz ex eo ꝙ ipsa existens alba p̄t
4m fieri nigra. ¶ Quarto idiuisibile pōt esse quale quali-
tate ƀm quā fit alteratio.ḡ superficies pōt alterari. ꝯn̄a
tz.an̄s ꝓbatur.nā cū aliqḋ densum videtur: videt solū
superficies ꝛ nō alique partes in ꝓfundo: cuz nihil vi-
deat nisi sit lucidū vel coloꝛatū.seqtur ergo superficiez
esse lucidam vel coloꝛatā: ꝛ per ꝯn̄s ipsam esse qualem
5m mō p̄dicto. ¶ Quinto nisi pūctus esset qualis ꝛ alte-
rabilis:seqt ꝙ nihil esset vnifoꝛmiter quale.ꝓbat ꝯn̄a:
ex eo ꝙ vnifoꝛmiter quale:sicut vnifoꝛmiter calidū dr̄
cuius quilibet punctus est calidus cū alio mō non esset
aliqḋ tale:si punctus non esset qualis: nec alterabilis.
¶ Sexto nā sicut dn̄t perspe^ui in aliquo puncto speculi
6m ꝯcaui ꝯgregant radij solares reflexi a speculo ꝯcauo q
gdē radij sic ꝯgregati sufficiūt ad icendenduz siue igni

endū aliquod ignibile.quare vr̄ ꝙ radij in illo puncto
congregati illuminent ꝛ calefaciant illum punctū: ꝛ ꝑ
consequens sequitur talem punctum esse alterabilē: nō
obstante ꝙ sit indiuisibilis.

In oppositū est Arist.3°textu huius p̄mi. T.c.64
ꝛ capl'o tertio eiusdez. vbi in
vna rōne arguens ꝯ antiquos reputat idiuisibile altera
ri eē vnum incōueniens sequēs ad dcā eoꝝ
¶ In ista qōne itēdo ꝓbare tria.p̄ ꝙ idiuisibile nō est q̄
le finite.scḋo ꝙ nec isinite.tertio q̄z nō pōt alterari.

Et ante oia ista.p̄mo p̄mittaz aliquas distōnes.
quarū p̄ma sit ista:ꝙ dupl'r dr̄ id:uisi- p̄.distio
bile qḋdā nō hn̄s pōnē in ꝯtinuo.sicut est itelligibilia
vel an̄ia intellectiua vel aliqd tale:qḋdā est hn̄s pōnē
in ꝯtinuo.sicut punctus vel linea vel superficies. de idi
uisibili scḋo mō itelligit hic: ꝛ nō de indiuisibili pꝛimo
modo. ¶ Scḋa distō est.ꝙ indiuisibile scḋo mō dr̄ tri- 2.diuisio
pl'r:qḋdā est tam ƀm logitudinem q̄z latitudinē ꝛ ꝓfun
ditatē ƀm ꝙ est punctus: ꝛ qḋdā est idiuisibile ƀm lati
tudinē ꝛ ꝓfunditatē:diuisibile tn̄ ƀm longitudinē.sic ē
linea: ꝛ qḋdam est idiuisibile ƀm ꝓfunditatē solū. sic ē
superficies. ¶ Scḋo notandum ꝙ quāuis in veritate Nōndū
nō sint talia idiuisibilia.sic ma^ci imaginant esse: ꝓpter
hoc eis cōuenit ꝑ suis ꝯsiderationibus: ꝛ ideo qḋ intel
ligatur ac si in veritate eēnt talia idiuisibililia actu vtꝝ
possent alterari. ¶ Tertia distō est.ꝙ quedam pōt di
ci alteratio spūalis q̄ alteratōe itellect⁹ alterat de igno 3.diuisio
rantia in sciaz: ꝛ de tali alteratione nō itendit hic:q̄dā
ꝟo est alteratio coꝛpalis sic est cale: ꝛ frige: collo° ꝛ il-
lumiatio: ꝛ de tali h̄ itenditur.

Istis distōnibus positis accedo ad p̄m.
ꝛ p̄pono aliq̄s ꝯclu
siones p̄ambulas.quarū p̄ma est ista:caliditas exn̄s in
aqueo to°vnifoꝛmiter calido dupla ē ad caliditatē exi- p̄.ꝯ
stentē in eius mediate.ꝓbat.nā dato aliquo vnifoꝛmi-
ter cal'o caliditas totius ꝯtinet caliditatē medietatis: ꝛ
cū hoc totū.ḡ erit dupla ad ipsam.an̄s pz de se.ꝯn̄a tz ꝑ
diffōnē dupli.nam duplū ad aliud dr̄:qḋ continet ipm
ꝛ tm̄. ¶ Sz.d.aliqs.si hoc esset verū.sequit ꝙ illud nō Dubiū
esset calidū vnifoꝛme.ꝯn̄a ꝓbat.nam calidū vnifoꝛme
dr̄ cuius quelibet pars est ita calida sicut totū. modo si
caliditas totius esset dupla ad caliditatem medietatis:
vr̄ ꝙ totū eēt in duplo calidius. ¶ Ad hoc respondet R.
negādo ꝯn̄tiam: ꝛ cū dicebat:caliduz vnifoꝛme dr̄ cui
us quelibet pars est eque calida cū toto.ꝯcedo: ꝛ quan
do dr̄.si caliditas totius est dupla ad caliditatē medie-
tatis:seqtur ꝙ totū est in duplo calidius.negat ꝯsequē
tia: ꝛ rō huius est:q2 caliditas totius est extensa ꝑ du-
plū subz ad subm ꝑ qḋ extensa est caliditas medietatis.
Et sic ille caliditates equal'r denomināt sua subta: ita
ꝙ medietas dr̄ esse ita calida per suam caliditatem sic
totū per suā:nō obstante ꝙ caliditas totius ē dupla ad
caliditatē medietatis.vn̄ nō seqtur.totū nō est in duplo
calidius sua medietate.ḡ caliditas totius nō est dupla
ad caliditatē medietatis.vn̄ pōt esse dupla in extensio
ne:nō ob^te ꝙ nō sit dupla intensione.capto eni aliquo
toto sicut vno quadrato.medietas illius est ita lata sic
totū:cum hoc tamē stat ꝙ totū est duplū ad suā medie
tatē: ꝛ sicut dcm̄ est de caliditate:ita confoꝛmiter dicat
de alijs qualitatibus coꝛpalibus. ¶ Scḋa ꝯclusio.si ca 2.ꝯ
liditas que est in toto esset totaliter in eius medietate:
medietas denominaret in duplo calidioꝛ q̄z ante: ꝛ si
esset in eius tertia:ita denominaret in triplo cal'ioꝛ: ꝛ si
in eius q̄rta in q̄druplo ꝛc̄.ƀm partes ꝓpoꝛtionales.ꝑ
bat sic:q2 si caliditas que est in toto esset tota i eius me
dietate ipa haberet subm equali extēsiōe dupla calidi-

Universidad del Rosario Archivo Histórico

tate ad caliditatē quam p̄us habuit per p̄cedentē ↄ̄nē.
ḡ esset in duplo calidior.ↄ̄ñtia tȝ ex eo ꝙ quādo aliqđ
subm̄ manens sub equali extensione hȝ qualitatem du
Cor^m plaȝ:sic caliditatē ad illā quā p̄us habuit.denoiat̄ i du
plo calidius: ꝛ si triplā in triplo: ꝛ sic vltra. ⁋ Ex ista
ↄ̄ne.seqtur ꝙ si aliqua caliditas esset in pūcto ille pun
ctus denominaret̄ ifinite calidus.pȝ hoc:q2 si illa cali-
ditas eēt in aliquo subto q̄ȝto illud dr̄ ifinite calidū: ꝛ
per ↄ̄neȝ si eadē caliditas esset in subiecto duplo: illud
subm̄ diceretur in duplo calidius: ꝛ si in triplo in triplo
Cor^m calidius: ꝛ sic vltra. ⁋ Scđo seqtur:ꝙ quāuis pūctus
dr̄ ifinite calidus:tñ illa caliditas eēt eadē caliditas q̄
añ erat in subo finite calido:ita ꝙ eadē est caliditas q̄
subm̄ extēsum ꝛ diuisibile denominat̄ finite cal'm: ꝛ q̄
pūctus indiuisibilis vel sup̄ficies vel linea denomiare-
3^a ↄ̄ tur ifinite calidus vel cal'a. ⁋ Tertia ↄcl'o est:ꝙ nulla
q̄litas est in ifinitū modica seu in ifinitū remissa.p̄bat̄.
nā sic est in q̄ȝtitate ita est in q̄litate q̄ ad remissionē: sȝ
nulla q̄ȝtitas est in ifinitū p̄ua ḡ ēt nulla est q̄litas in i
finitū remissa: ꝛ sil'r si nulla est quātitas in ifinitū ma-
gna:ita ēt nulla est q̄litas in ifinitū itensa. ⁋ Scđo.q2
2^m si eēt aliq̄ q̄litas in ifinitū remissa:illa nō eēt calefacti-
ua:nec actiua. ꝛ p ↄ̄ñs nō eēt caliditas. ꝛ p ↄ̄ñs nec q̄li
tas.ita nec illa qualitas:puta caliditas diceret̄ qualitas
nec caliditas. ⁋ Tertio.nā sic nō est dare subam ifini-
3^m te modice p̄fectiōis:ita nec ēt est dare aliquā qualitatē
in infinitum remissam seu in ifinitū modice itensionis.
⁋ Quarta ↄ̄.si aliqd p̄ōt agere ad aliquā distātiā circa
4^a ↄ̄ se:medietas illius seorsum sumpta nō p̄ōt agere ad tan
tā.pȝ hoc de igne.vñ ignis subduplus nō obstāte ꝙ sit
2^m ita itensus.sicut ignis duplus:nō tñ agit ad tantā distā
tiam ad quātā bñ agit ignis duplus. ⁋ Scđo nā da-
to opposito ↄcl'onis.seqtur ꝙ vnū paruū colorātū pos
set multiplicare spēm suā seorsum acceptā.sicut vnum
magnū:sed hoc est falsum.pȝ falsitas:q2 tunc ita remo
te posset videri sicut vnū magnū:cuius oppositū expe-
Cor^m rimur. ⁋ Ex ista ↄcl'one seqtur ꝙ dato ꝙ punctus vel
aliqđ idiuisibile eēt quale ad nullā ageret distantiā:ex
quo p̄m ꝙ subm̄ minoratur agit ad minorē distantiā q̄ȝ
5^a ↄ̄ p̄us. ⁋ Quinta ↄclusio est.ꝙ nullū idiuisibile:sic pun
ctus est qualis:nec p̄ōt esse qualis.p̄bat̄:q2 vel h̄ esset
q̄litate i ifinitū remissa:vl' qualitate finite itēsa ꝛ remis-
sa:sȝ nullū istoꝝ p̄ōt dici.nō.n.apparet vltimū: q2 tunc
aliqđ diceret̄ quale:qđ nullam hr̄et qualitatem: ex eo
ꝙ ois q̄litas vel est in ifinitū itensa vel in ifinitū remis
sa:vel finita seu finite intensa aliq̄ certo gradu:non p̄ōt
dici p̄mū nec scđm:ex eo ꝙ p tertiā ↄcl'onē:nulla est q̄
litas in ifinitū itēsa vel in ifinitum remissa:nec p̄ōt dici
tertiū:ex eo ꝙ sicut p̄batū ē qualitate finita idiuisibile
denominat̄ ifinite q̄le.sicut caliditate finita pūctus de-
nominatur ifinite calidus.ergo breuiter ↄcludat̄ ꝙ pū
ctus vel nullū idiuisibile p̄ōt dici finite q̄lis:puta finite
2^m calidus vel finite fridus. ⁋ Scđo si possȝ eē finite cali
dus vel finite fridus.tunc posset agere ad aliquā distā
tiam:sed h̄ est falsum:p̄ut pȝ ex q̄rta ↄclusione.ↄ̄ña tȝ:
q2 omne calidū vel fridū ad aliquā distantiaȝ p̄ōt age
3^m re. ⁋ Tertio seq̄t̄ ꝙ si pūctus eēt calidus:aliquod eēt
Dubiū cal'ȝ:qđ nihil posset calefacere.pȝ.exquo pūctus ad nul
lā distātiā p̄ōt agere. ⁋ Sȝ.d.aliqs:q̄ȝuis punctus ca
lidus nō p̄ōt calefacere corpus:tñ posset calefacere vnū
aliū punctū. Sȝ p̄bat̄ ꝙ nō:q2 vel ille pūctus esset sibi
inuicem imediatus vel mediatus.si est sibi mediatus.
tūc nō p̄ōt ip̄m calefacere:ex eo ꝙ punctus ad nullā di
stantiaȝ p̄ōt agere. Si v̇o dicat̄ qđ est sibi imediate h̄
nō p̄ōt esse ex eo ꝙ punctus nō p̄ōt pūcto eē imediatus
T.cō.2. sicut p̄batū per Arist.6.physicoꝝ.

Quantum ad scđm sit p̄ma ↄ̄.q̄litas sufficiē- p̄^a ↄ̄
ter itensa ꝛ minus extēsa ad mio
rē agit distantiā q̄ȝ magis extēsa.pȝ.nā capiat̄ aliqđ cor
pus luminosuȝ:qđ remittat̄ in q̄ȝtitate:nō tñ in luce. q̄
facto pȝ ip̄m agere ad minorē distantiā q̄ȝ p̄us egit: q̄ȝ
uis bñ itensius lumē agat p̄pe se q̄ȝ p̄us egit. Ex isto se
quit̄ istā ↄ̄ñtiaȝ nō valere:v̇tutes sunt eq̄les. ḡ ad eq̄lē
distantiā p̄ñt agere.hoc.n.nō sufficit:sȝ reqritur ꝙ sint
eq̄les tam intēsiōe q̄ȝ in extēsione. ⁋ Sȝ.d.aliqs. cum dubiū
eadē qualitas in eodē subto est itensior q̄ȝ qñ erat in su
biecto maiori:ex eo ꝙ v̇tus vnita est fortior seipsa disp
sa.ḡ vr̄ ꝙ ipsa exñs in subto minori ad minorē distātiā
p̄ōt agere q̄ȝ ip̄a exñs in subto maiori. ⁋ Respōdetur R^o
negādo ↄ̄ñtiā.vȝ.remotius debeat agere in subiecto mi
nori q̄ȝ in maiori:sed ar^m bñ p̄bat ꝙ itensius agit p̄pe
se q̄ȝ p̄us egit. ⁋ Scđa ↄ̄ est.ꝙ per diminutionē subti 2^a ↄ̄
super diminutionē q̄litatis p̄ōt dominari ad talē q̄ȝtita
tē ꝙ aliqñ actio illius agentis est precise ad subduplā
distantiam ad quā erat p̄us: ꝛ aliqñ ad subtriplā: ꝛ sic
vltra.pȝ de luminoso si diminueret̄ in extēsione ꝛ nō i
luce.vñ si ignis in ifinitū diminueret̄ in quātitate: ꝛ p
portionabil'r augeret̄ in caliditate in ifinitū.ad minorē
distantiā posset agere q̄ȝ ante: ꝛ in ifinitū minus subm̄
posset alterare quam añ: ꝛ hoc est:q2 extē^s facit ad re-
motius ꝛ ad distātiam maiorē agit. ⁋ Tertia ↄcl'o.in
diuisibile si eēt nō posset eē ifinite q̄le pȝ:q2 si sic.seqtur 3^a ↄ̄
ꝙ eēt aliqđ ifinite cal'm:qđ ad nullā distātiā posset age
re.pȝ de pūcto:si poneret̄ ifinite calidus.p̄bat̄ ↄ̄ñtia:q2
punctus si poneret̄ ifinite calidus:h̄ eēt vl' caliditas in
ifinitū itensa vel in ifinitū remissa: ꝛ hoc nō:q2 nulla ta
lis est:vel caliditate finita: ꝛ cū illa p iam dcā in subto
minori agat p minorē distātiā. seqtur ꝙ exñs in pūcto
ad nullā distātiā ageret: ꝛ sic aliqd exñs ifinite cal'ȝ ad
nullā ageret distātiā. ⁋ Scđo si puctus vel aliqđ aliđ 2^m
indiuisibile posset esse ifinite qualis:puta calidus vl' fri
gidus: ꝛ h̄ per caliditatē finitā:q2 nō posset esse talis p
caliditatē ifinitā:cum nulla talis sit. sicut p̄us dcm̄ est:
seqtur ꝙ vnuȝ ifinitū posset esse maius alio:sed hoc est
falsuȝ:p̄ut alibi visum est. p̄batur ↄ̄ña:q2 in vno pūcto
eēt caliditas sicut duo. ꝛ in alio sicut tria. se^s diceretur
calor primo: ꝛ tñ vnūqđq̄ȝ diceret̄ infinite calidū: ꝛ sic
pūctus nō p̄ōt esse calidus nec fridus:ita ēt nec leuis
vel grauis.vñ si aliqs punctus esset grauis in ↄcauo or
bis lune:subito deberet descēdere: ꝛ sic mu^s localis fie-
ret subito.añs appet.p̄.q2 esset ifinite grauis.scđo.q2 ni
hil resisteret sibi.ex eo ꝙ nō caperet sub se mediū ali-
cuius latitudis sibi resistentis.

Quantū ad tertiū dico p qōne ꝙ idiuisibile si p̄^m
eēt nō possȝ alterari.pȝ ex eo ꝙ non
posset esse q̄lis nec finite nec ifinite p̄ut oñsuȝ est.ḡ ꝛc̄.
⁋ Scđo si posset alterari.tūc posset agere per aliquam 2^m
distātiā:cuius falsitas pȝ ex dictis. Et si posset alterari
tūc posset calefieri ꝛ frigefieri: ꝛ vltra cū caliditatē seq̄
tur rarefactio. ꝛ friditatē ↄdensatio.seq̄t̄ ꝙ pūcta seu i
diuisibila possent rarefieri ꝛ ↄdēsari.maiorari ꝛ mino
rari.ꝙ nō est bene imaginabile.

Ad rōnes. ⁋ Ad p̄mā pȝ:q2 de tali idisibili Ad p̄.
nō itēdit̄ in p̄posito. ⁋ Ad 2^am di Ad 2^m
co:ꝙ si eēnt idiuisibilia nō possent moueri local'r p se:
sȝ bñ p accñs.nec ex h̄ seq̄t̄ ip̄a posse alterari si essent.
⁋ Ad 3^am dico:ꝙ sup̄ficies alterat̄ de albedie i nigredi- ad 3^m
nē.h̄ ē subȝ p̄m ptes eius exteriores sic alterat̄. ⁋ Ad ad 4^m
q̄rtā dico:ꝙ nihil ē ita dēsum qn aliq̄ eius ptes videan
tur in p̄fundo:p̄pter hoc ꝙ p̄ōt capi aliq̄ pars ita tenu
is versus oculum ꝙ ip̄sa est trāsparēs. ⁋ Ad qntā di- ad 5^m
co ꝛ ad sextā sil'r ꝙ p puncta itelli^r alique p̄ue p̄ticule
corporis

corp̄is q̄ seorsum posite sunt isensibiles ad sensuȝ:tñ nō
simpl'r idisibiles: ꝛ sic termiat̄ ista qō. Qō. xviij.

p̄^m **Queritur** Utꝝ forme subales el'oꝝ
p̄ñt itēdi ꝛ remitti. ⁋ Et
arguit̄ p̄ ꝙ sic:q2 forme subales el'oꝝ sūt ↄ̄-
rie:sȝ ↄ̄ria sūt itēsibilia ꝛ remissibilia.ḡ ꝛc̄.
2^m ⁋ Scđo forme subales el'oꝝ gñantur ꝛ corrūpūtur suc
cessiue.ḡ vr̄ ꝙ itendant̄ ꝛ remittant̄.ↄ̄ñtia tȝ ex eo ꝙ
cā successionis gñationis ꝛ corruptionis vr̄ esse itensio
ꝛ remissio in gradibus.añs pȝ.nā ex igne successiue ꝛ
p ptem añ pteȝ gñatur aq̄ vel aer: ꝛ p ↄ̄ñs forma suba
3. lis aq̄ vel aeris. ⁋ Tertio p̄p̄a passio el'nti:puta ignis
vel aq̄ est itensibilis vel remissibilis.ḡ et forma subalis
ↄ̄ña pȝ de se.añs pȝ.nā aliqñ plus calefit aliqñ minus
vel aliqñ plus hūectat aliqñ minus.mō calefacere fri-
gefacere hu^re exiccare vñr esse p̄p̄e passiones el'toꝝ di-
4. stribuēdo singula singulis. ⁋ Quarto si qđ eēt falsa.se
quit̄ ꝙ ipol'e esset esse aliqđ simplex el'm sil' cal'm ꝛ fri
T.cō. duȝ.mō h̄ est falsuȝ.ex eo qđ h̄ repu^at puro el'o.sic pȝ.2.
16. huius.p̄bat̄ ↄ̄ña:q2 cū aq̄ est calefacta vel forma eius
subalis est remissa.sic eius friditas:vel nō.si dicat̄ ꝙ sic
hr̄ p̄positū.dr̄ ꝙ nō adhuc ē vna aq̄: ꝛ cū aq̄ p̄mo isit
frigiditas.seqtur ꝙ aq̄ est frigida: ꝛ cū est calida seq̄t̄
p̄positū.vȝ.ꝙ purū el'm sil' sit cal'm ꝛ fridū. ⁋ Quito
5. seqtur ꝙ graue simplex posset moueri in vacuo succes-
siue:sȝ h̄ est falsum. ꝛ p̄batur ↄ̄ña.nā capiat̄ vna terra
pura q̄ sit sursum exñte vacuo et applicet̄ sibi aliqđ ca-
lefaciēs ꝛ remittēs eius grauitatem ꝛ iducēs leuitatē.
tunc si forma eius subalis est remissa qđ est vera.si aūt
nō.tūc adhuc est el'm simplex: ꝛ cum iam hēat aliqđ d
grauitate:seqtur ꝙ ip̄m descēdet per vacuū successiue:
pp hoc ꝙ iam hȝ resistentiā itrinsecaȝ. ⁋ Sexto.Cō-
(25. mēt.dicit.4.celi:ꝙ gñans tñ dat de loco quātū de gra
Comē uitate:sȝ q2 dat grauitatē successiue p̄m magis ꝛ min^s:
22.ꝛ. seqtur ēt ꝙ dat formā subalem p̄m magis ꝛ minus suc
8.ph̄. cessiue. ⁋ Septio ex elemētis fit mixtū.ḡ forme suba-
32. les el'oꝝ sunt itēsibiles ꝛ remissibiles.añs supponit̄ tā
7. q̄ȝ veꝝ.ↄ̄ña p̄bat̄ ex eo ꝙ ex^a nō miscent̄ adiuicem nisi
vtrūq̄ȝ eoꝝ remittat̄:sȝ el'nta nō remittūtur subal'r:nisi
forme eoꝝ subales remittātur.ḡ ꝛc̄. ⁋ Octauo arguit̄
8. auc̄tate Cōmēta.3.celi.vbi dicit ꝛ reprehēdit Auicen.
Comē q dicit oppositū.q̄ȝuis tñ alibi dicat oppositū.
67.

In oppositū arguit̄:q2 forme subales el'o-
rum sunt sube:sube aūt nō re
mittunt̄ nec itendūtur cū nulla substātia suscipiat ma-
gis ꝛ minus per Arist.in predicamentis.
⁋ In ista qōne breuiter recitabo vnā opionē cū suis mo
tiuis.scđo ponā opionē illi ↄ̄riā q̄ȝ credo eē verā.tertio
soluā motiua opionis opposite cū rōnibus p̄ncipalib^s.

Quantuȝ ad p̄mū sciendū ꝙ duplices distin-
guūtur forme:q̄dam dñr forme sub
p̄^m no. stantiales.sicut sunt forme que dant esse simpl'r: ꝛ que
dā sunt forme accñtales:sicut sunt ille q̄ dant eē accñ-
tale. ⁋ Scđa distinctio.formaꝝ subaliū quedā dñr for
2^m no. me mixtoꝝ.sicut est forma asini: ꝛ quedam dñr forme
subales elemētoꝝ.sicut est forma ignis vel aq̄. ⁋ Tūc
aliq opinātur ꝙ forme subales el'oꝝ medio mō se hē-
Comē ant iter formas mixtoꝝ subales ꝛ formas accñtales.
3.ce. vñ dixerunt formas subales el'oruȝ ↄuenire cū formis
67. subalibus mixtoꝝ in hoc ꝙ dant esse simpl'r.sicut for-
me subales mixtoꝝ: ꝛ conueniūt cum formis accñtali
bus in hoc:q2 sicut forme accñtales sunt itēsibiles ꝛ re
missibiles:ita ꝛ forme subales elementorum:ita ꝙ p̄m
istam opi.ad qōneȝ poneretur ista ↄcl'o ꝙ forme substā
tiales elementorū sunt itensibiles ꝛ remissibiles. ⁋ Et
p̄^m illi de ista opinione probant hoc sic.primo statuentes p̄
fundamento sibi el'nta formal'r ma^re in mixto.scđo ele-
menta non posse se cōpati p̄m eoꝝ esse completū ꝛ p̄fe
ctū. Ex his duabus supponibus arguūt.el'nta q̄ sunt in
mixto vel forme eoꝝ subales sunt remisse:vel nō.si sic.
hr̄ p̄positū:si nō:seqtur el'nta ma^re simul p̄m eoꝝ esse p
fectū ꝛ cōpletū:qđ est ↄtra secundaȝ supponē.ↄ̄ñtia tȝ.
q2 q̄ȝdiu forme subales el'ntoꝝ manent non remissa ip
sa el'nta manēt p̄m eoꝝ esse cōpletū ꝛ p̄fectū. ⁋ Scđo
arguit̄ sic.el'nta remitiūtur ꝛ itendunt̄ p̄m eoꝝ qualita 2^m
tes:que sunt caliditas friditas ꝛc̄.quaꝝ forme subales
sunt cāe.ḡ ēt ip̄e forme subales remittunt̄ ꝛ itendūtur.
ↄ̄ñtia vr̄ tenere ex eo ꝙ initensiōe ꝛ remissione in effe
ctu debēt argui itensio ꝛ remissio in cā. ⁋ Tertio cuȝ 3^m
friditas aque est remissa vel forma substātialis aque ē
remissa vel non.si sic hr̄ p̄positū.si non:cuȝ omnes gra
dus frigiditatis sint eiusdē rationis.sequit̄ ꝙ ad remis
sionē vnius gradus forma subalis nō remittit̄ nec dep
dit̄.sil'r ꝙ nec ad remissionē alterius gradus ipsa dep-
dit̄: ꝛ per ↄ̄ñs oibus gradibus friditatis corruptis ad-
huc videtur posse remanere forma subalis aque:sed h̄
est incōueniens:q2 aq̄ nō possȝ eē sine friditate: ꝛ p̄por
tional'r arguit̄ de igne ꝙ posset esse sine caliditate ꝛc̄.
⁋ Quarto arguit̄ sic.si ad remissionē q̄litatis nō remit 4^m
teret̄ forma subalis. ꝛ cū in alteratione ipsius aque ab
igne:nō sub q̄cūq̄ȝ frigiditate p̄ōt remanere forma s̄ba
lis aque: ꝛ cuȝ sub aliq̄ frigiditate possit manere:vel ḡ
est dare itensissimaȝ frigiditatē sub q̄ p̄ōt manere:vel i
tensissimaȝ sub q̄ nō:vel remissi^mam sub q̄ p̄ōt manere:
vel remissi^mam sub q̄ nō p̄ōt manere:sȝ nullum istoꝝ p̄t
dici.ḡ ꝛc̄.p̄mo nō p̄ōt dici p̄mū:q2 tunc sub illa posset
manere: ꝛ sub nulla itēsiori.mō hoc est falsum.nā exq̄
frigiditas primo iest aque:seqtur ꝙ si aqua potest sta-
re sub frigiditate aliqual'r itēsa:ꝙ ēt p̄ōt stare sub fridi
tate itensiori:si aūt dicat̄ ꝙ sit dare itensissimā sub qua
nō p̄ōt stare pp māȝ eius remissiorē.seqtur ꝙ frigiditas
sub q̄ p̄ōt itroduci forma ignis:sit imediata toti latitu-
dini friditatis:sub q̄ p̄ōt manere forma subalis aq̄: qđ
reputo iconueniens:nec p̄ōt dici ꝙ sit dare remisissi^am
friditatē sub qua p̄ōt stare.nā ex quo nō ē dare vltimū
istās rei p̄manētis inesse:sequitur qđ sub q̄cūq̄ȝ fridita
te nō p̄ōt stare aq̄: ꝙ sub remissiori p̄ōt stare:nec p̄ōt di
ci q̄rtū:q2 sub quacūq̄ȝ friditate nō p̄ōt stare aq̄ p̄pter
eius friditatis remissioneȝ:nec sub remissiore illa p̄ōt
stare:exquo friditas p̄mo iest aque. ⁋ Quinto sequit̄ 5^m
ꝙ aliqd eēt leue simplex:qđ nō eēt leue simpliciter.ↄ̄ña
tȝ.q2 cū leuitas ipsius ignis remittitur absq̄ȝ remissiōe
eius forme subalis:adhuc ignis maneret leue simplex:
non tñ maneret leue simpl'r.

Quātum ad scđm est alia opi.isti ↄ̄ria que ē ve
ra:qđ forme subales el'oꝝ nō sunt i
tēsibiles nec remissibiles:sȝ bñ forme eoꝝ accñtales.si
cut cal'itas friditas ꝛc̄. ⁋ Et p̄m istā opionē imaginā
dū ē qđ cū ex aq̄ debeat gñari ignis:tñ friditas aq̄ re-
mittit̄: ꝛ nō forma subalis: ꝛ in tali remissiōe friditatis
tādē deuenit̄ ad vnā friditatē:q̄ ē ita remissa:qđ ampli
us forma subalis aq̄ nō p̄ōt manere: ꝛ sic p tūc forma
subalis aque desinit esse per remotionē de p̄ñti ꝛ p̄ōnē
de p̄terito. Et tūc forma subalis ignis icipit esse in illa
mā p p̄ōnē de p̄ñti: ꝛ remotionē de p̄terito:ita qđ p̄mū
istās nō esse forme subalis aque est p̄mū istās esse for-
me subalis ignis succedētis formā subalē aque corru-
ptā in eadē mā: ꝛ p eodē instāti friditas remanēs in il-
la mā est intēsissima frigiditas: sub qua forma subalis
aque nō poterat remanere.nā sub illa nō poterat: ꝛ sub
quacūq̄ȝ itensiori poterat: ꝛ sic iter oēs friditates vlte-
rius eundo versus nō gradū friditatis sub qbus forma

Universidad del Rosario | Archivo Histórico